

REGIOBEELD DEMENTIE

TEN BEHOEVE VAN PLAN VAN
AANPAK ZINVOLLE DAGACTIVITEITEN
VOOR MENSEN MET DEMENTIE

PROFESSIONALS MET PASSIE / VERBINDEND / BETROKKEN

Dit regiobeeld is tot stand gekomen met behulp van subsidie van ZonMw.

Projectpartners:

Inhoud

- [Inleiding](#)
- [Deel A: De cijfers:](#)
 - [Totstandkoming regiobeeld – deel A](#)
 - [Leeswijzer – deel A](#)
 - [Bronvermelding – deel A](#)
 - [1. Mensen met dementie](#)
 - [2. Risicofactoren](#)
 - [3. Mantelzorg](#)
 - [4. Gebruik zorg/dagbesteding door mensen met dementie](#)
- [Deel B: Aanbod in Beeld](#)
 - [Totstandkoming regiobeeld – Deel B](#)
 - [Altena](#)
 - [Oosterhout](#)
 - [1. Aanbod voor mensen met dementie](#)
 - [2. Aanbod voor mantelzorgers van mensen met dementie](#)
- [Bijlage 1: Berekening migratieachtergrond](#)

Inleiding

Dit regiobeeld is onderdeel van twee projecten in de regio West-Brabant te weten:

- Een fijne dag voor thuiswonende mensen met dementie in de gemeenten Altena en Oosterhout.
- Versterking aanbod dagactiviteiten voor thuiswonende mensen in de gemeenten Etten-Leur en Zundert

Beiden projecten hebben als doelstelling om het aanbod voor thuiswonende mensen met dementie en hun mantelzorgers beter aan te laten sluiten op hun behoeften. Hierbij willen de betrokken gemeenten een dementievriendelijke samenleving creëren; een gemeenschap waarin iedereen dementie accepteert. Daarbij zetten gemeenten zich actief in om mensen met dementie en hun mantelzorgers zo lang mogelijk mee te laten doen in de samenleving. Onderdeel hiervan is om mensen zo lang mogelijk gebruik te laten maken van voorliggende voorzieningen. Beiden projecten hebben hierbij specifiek aandacht voor doelgroepen die nog beperkt van de beschikbare ondersteuning en voorzieningen gebruik maken zoals mensen met een migratieachtergrond.

Met behulp van een regiobeeld, gebaseerd op bestaande data, een behoefteanalyse onder mensen met dementie, hun naasten en/of professionals wordt er binnen beiden projecten een beeld geschetst van de huidige situatie, de toekomst en de wensen voor wat betreft zinvolle dagactiviteiten voor mensen met dementie. Dit vormt de basis voor een dialoogsessie met vertegenwoordigers van de doelgroep en stakeholders in het veld. Wat hen opvalt, wat zij als kansen zien wordt onderdeel van de plannen van aanpak in de verschillende gemeenten om aangepaste en vernieuwde dagactiviteiten te realiseren.

De cijfers uit het voorliggende regiobeeld staan dus niet op zich. Ze dienen als input om, tezamen met de uitkomsten van de behoefteanalyse met (een vertegenwoordiging van) de doelgroep en stakeholders de dialoog aan te gaan om te komen tot een breed gedragen plan van aanpak en beleid in het kader van een zinvolle dag voor mensen met dementie en hun mantelzorgers.

REGIOBEELD DEMENTIE

DEEL A

TEN BEHOEVE VAN PLAN VAN
AANPAK ZINVOLLE DAGACTIVITEITEN
VOOR MENSEN MET DEMENTIE

PROFESSIONALS MET PASSIE / VERBINDEND / BETROKKEN

Totstandkoming regiobeeld – deel A

De afdeling onderzoek van de GGD West-Brabant (GGD WB) heeft de situatie rond dementie in kaart gebracht aan de hand van beschikbare (sub)regionale en landelijke data. Het doel was zo veel mogelijk op regionaal én lokaal niveau in kaart te brengen hoeveel mensen met dementie er zijn, zowel nu en in de toekomst, wat hun kenmerken zijn, de aanwezigheid van risicofactoren voor het ontwikkelen van dementie, het gebruik van zorg door mensen met dementie en/ of hun naasten.

Beiden projecten in de regio West-Brabant waren betrokken in de keuze voor opname van indicatoren en de wijze van in beeld brengen van data, steeds met als doel voor ogen '*Welke informatie is nodig om te komen tot een plan van aanpak op het gebied van zinvolle dagactiviteiten voor thuiswonende mensen met dementie*'. In vier besprekingen zijn de indicatoren aan de in beiden projecten betrokken stakeholders¹ voorgelegd waarna aanpassingen en aanvullingen zijn doorgevoerd. Dit heeft geresulteerd in het voorliggende regiobeeld.

¹Stakeholders: Dementienetwerk Breda e.o., Gemeente Altena, Gemeente Etten-Leur, Gemeente Oosterhout, Gemeente Zundert; Surplus, Alzheimer Nederland (regio Breda), Animo, Scale Advies.

Gehanteerde definities:

Mantelzorger

In het regiobeeld spreken we over **mantelzorgers** van mensen met dementie. Deze mantelzorgers kunnen zorgen voor een naaste die thuis of in een zorginstelling woont. Het gaat om o.a. partners van mensen met dementie als (schoon)dochter/zoon, andere familieleden, vrienden, burens of anderen die een naaste zorg bieden.

Naaste

In de projectplan wordt de term naaste gebruikt voor een naaste van iemand met dementie. In de vragenlijst die gebruikt is voor de Dementiemonitor Mantelzorg 2020 van het Nivel wordt de term 'naaste' gebruikt voor de persoon met dementie waarvoor de mantelzorger zorgt. Om de gegevens zo goed mogelijk te presenteren gebruiken wij in **onderdeel 3 en 4** de term naaste voor mensen met dementie voor wie de mantelzorger zorgt omdat deze resultaten vanuit het perspectief van de mantelzorgers zijn weergegeven.

Leeswijzer – deel A

Het regiobeeld, **deel A** (de cijfers), is opgebouwd uit vier delen:

1. Mensen met dementie. In dit deel wordt de prognose weergegeven voor het aantal mensen met dementie in de toekomst per gemeente in de regio. Daarnaast worden, daar waar data op subregionaal niveau beschikbaar zijn, achtergrond kenmerken van mensen met dementie, zoals leeftijd, geslacht, woonsituatie weergegeven voor West-Brabant West en West-Brabant Oost en afgezet tegen Nederland.

2. Risicofactoren. Hier worden risicofactoren voor het ontwikkelen van dementie per gemeente en wijk in beeld gebracht. Het gaat hier om risicofactoren die aanwezig zijn bij volwassenen (18 tot 64 jaar) en ouderen (65-jaar of ouder). De beschreven risicofactoren zijn verdeeld in de thema's 'gezond leven' en 'mentale gezondheid'. Het thema *Gezond leven* voor ouderen bestaat uit indicatoren afkomstig uit de Volwassenen- en Ouderenmonitor op het gebied van voeding, bewegen, roken en valletsel. Voor volwassen zijn voeding en valletsel in de Gezondheidsmonitor niet uitgevraagd. *Mentale gezondheid* bestaat voor ouderen uit indicatoren op het gebied van eenzaamheid, lidmaatschap verenigingen, bezoek groepsbijeenkomsten, vrijwilligerswerk en het zelfstandig onderhouden van sociale contacten. Voor volwassenen is de indicator 'groepsbijeenkomsten' niet in de gezondheidsmonitor uitgevraagd.

3. Mantelzorgers van mensen met dementie. Voor West-Brabant West en West-Brabant Oost worden achtergrondkenmerken van mantelzorgers voor mensen met dementie weergegeven. Het gaat hierbij om bijvoorbeeld leeftijd, relatie van de mantelzorger tot de naaste en hun werksituatie. Daarnaast wordt ingegaan op onderwerpen zoals de belasting van de mantelzorger, steun die zij ervaren en/of ontvangen vanuit hun omgeving.

4. Gebruik zorg/dagbesteding door mensen met dementie. In het laatste deel van het regiobeeld wordt inzicht gegeven in de gebruikte ondersteuning en zorg, de mening van mantelzorgers over noodzakelijke zorg om mensen met dementie zo lang mogelijk thuis te laten wonen en het gebruik van dagbesteding. Deze cijfers worden waar mogelijk getoond op niveau van West-Brabant West en West-Brabant Oost. Daarnaast worden ze voor sommige indicatoren getoond voor alleenwonende en samenwonende mensen.

Voor alle delen geldt dat daar waar de data beschikbaar zijn op (sub)regionaal, gemeente of wijkniveau deze op het 'kleinste' niveau worden gepresenteerd in het regiobeeld. Daar waar we alleen landelijke of regionale cijfers laten zien, zijn deze niet beschikbaar voor de subregio's West-Brabant West of West-Brabant Oost.

NB bij gegevens afkomstig van Dementiemonitor Mantelzorg 2020 van het Nivel zijn alle gegevens bij de mantelzorger verzameld en dus ook vanuit dit perspectief gepresenteerd. De 'naaste' waarover gesproken wordt is de persoon met dementie voor wie de mantelzorger zorgt. De regio die wordt weergegeven is dus de regio waar de mantelzorger woonachtig is. Dit hoeft niet te betekenen dat de naaste met dementie voor wie de mantelzorger zorgt in dezelfde regio woont.

Bronvermelding – deel A

In dit regiobeeld maken we gebruik van cijfers van verschillende gegevensbronnen. In onderstaande leeswijzer worden deze bronnen toegelicht. De pictogrammen op deze pagina worden in het regiobeeld gebruikt om aan te geven uit welke bron de gegevens afkomstig zijn.

Cijfers afkomstig uit het factsheet 'cijfers en feiten over dementie' en het factsheet 2020 'Mensen met dementie per gemeente' van Alzheimer Nederland. Hierin worden cijfers over het aantal mensen met dementie in Nederland, de provincies en de gemeenten weergegeven. Deze cijfers geven een indicatie van het aantal mensen met dementie in 2020. Ook is er een prognose gemaakt van het aantal mensen met dementie in de toekomst. Deze prognose is gebaseerd op voorspellingen van de bevolkingsopbouw in de toekomst. De berekening is gemaakt in 2019 en wordt ieder jaar bijgesteld.

Cijfers afkomstig van CBS StatLine, de databank van het CBS. Het gaat hier om de Regionale kerncijfers Nederland: Bevolkingssamenstelling op 1 januari 2020 naar migratieachtergrond.

Cijfers afkomstig uit de Volwassenenmonitor en Ouderenmonitor 2020-2021. De vragenlijst is door 10.609 volwassenen en 11.453 ouderen in de gemeenten in de regio West-Brabant ingevuld in 2020. De respons lag op 877 volwassenen en 881 ouderen in Altena, op 886 volwassenen en 977 ouderen in Etten-Leur, op 815 volwassenen en 986 ouderen in Oosterhout en op 457 volwassenen en 448 ouderen in Zundert.

Gegevens afkomstig uit het factsheet dementie van Vektis gepubliceerd in 2022. Vektis heeft op basis van declaratie-informatie de dementiepopulatie en het zorggebruik in beeld gebracht.

Cijfers afkomstig uit de Dementiemonitor Mantelzorg 2020 van het Nivel. Iedere twee jaar wordt de Dementiemonitor Mantelzorg uitgevoerd door het Nivel en Alzheimer Nederland om inzicht te geven in o.a. zorgbelasting en het sociale leven van mantelzorgers en hun ervaringen met ondersteuning en zorg. In het regiobeeld gebruiken we zowel gegevens van de landelijke als de regionale rapportages van de Dementiemonitor Mantelzorg 2020.

In 2020 is de Dementiemonitor Mantelzorg uitgevoerd. De vragenlijsten van 3577 mantelzorgers zijn meegenomen in de rapportage. Voor de regionale rapportages is dit aantal 67 voor de regio West-Brabant West en 49 voor de regio West-Brabant Oost. We presenteren, in het regiobeeld de gegevens zo veel mogelijk op het niveau van West-Brabant West en West-Brabant Oost. Neem daarbij in acht dat deze gegevens gebaseerd zijn op kleine aantallen respondenten.

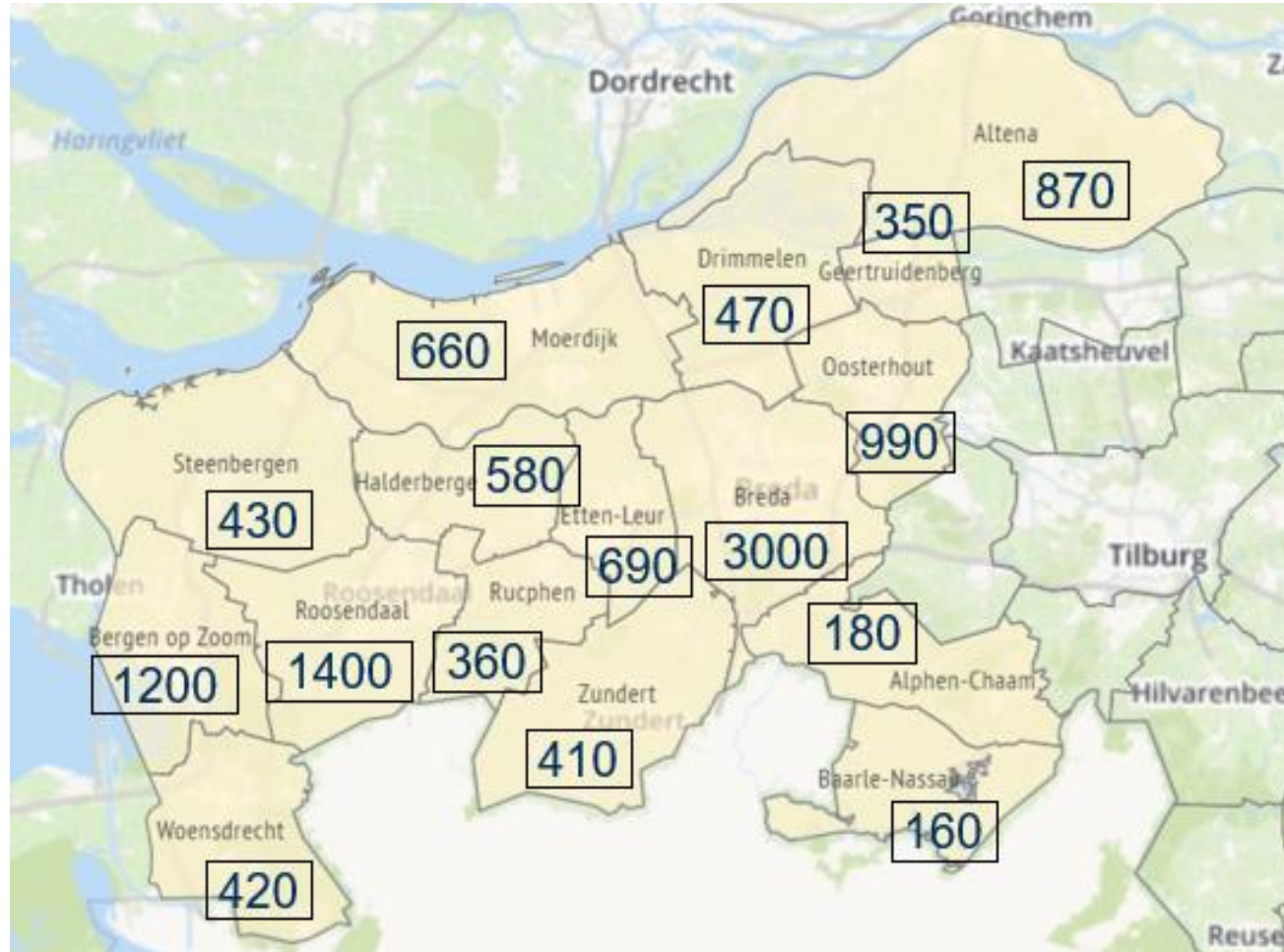

Landelijk Register Dementiezorg en Ondersteuning. De cijfers zijn afkomstig uit Factsheet 7 – Achtergrondkenmerken van mensen met dementie van Nivel uit 2021. Dit factsheet is gebaseerd op cijfers over 2019, 2018 en 2017 uit het landelijke Register Dementiezorg en Ondersteuning. Dit register bevat landelijke gegevens over mensen met dementie. In dit regiobeeld benutten we de cijfers over 2019.

1. Mensen met dementie: *Prevalentie en prognose*

Prevalentie dementie

Indicatie van het aantal mensen met dementie per gemeente in West Brabant in 2020

Huidig aantal mensen met dementie

In de figuur zijn de aantallen mensen met dementie weergegeven voor alle West-Brabantse gemeenten.

De cijfers die hier worden weergegeven zijn afkomstig van het factsheet 'Dementie per gemeente' van Alzheimer Nederland. Omdat hier voorspellingen voor de toekomst worden gedaan is er in het regiobeeld voor gekozen om deze cijfers als uitgangspunt te nemen. Er zijn echter ook cijfers beschikbaar bij [Vektis](#) die voor alle gemeenten in West-Brabant een lager beeld van het aantal mensen met dementie schetsen. Deze cijfers zijn gebaseerd op declaratie-informatie en berekend op basis van een nieuwe methode die eind 2021 is ontwikkeld.

Prevalentie dementie

Aantal inwoners met dementie per 10.000 inwoners per gemeente in West Brabant in 2020

Gemeente	Aantal inwoners met dementie per 10.000 inwoners*
Alphen-Chaam	176
Altena	155
Baarle-Nassau	233
Bergen op Zoom	178
Breda	163
Drimmelen	172
Etten-Leur	157
Geertruidenberg	162
Halderberge	192
Moerdijk	178
Oosterhout	177
Roosendaal	181
Rucphen	157
Steenbergen	176
Woensdrecht	192
Zundert	188

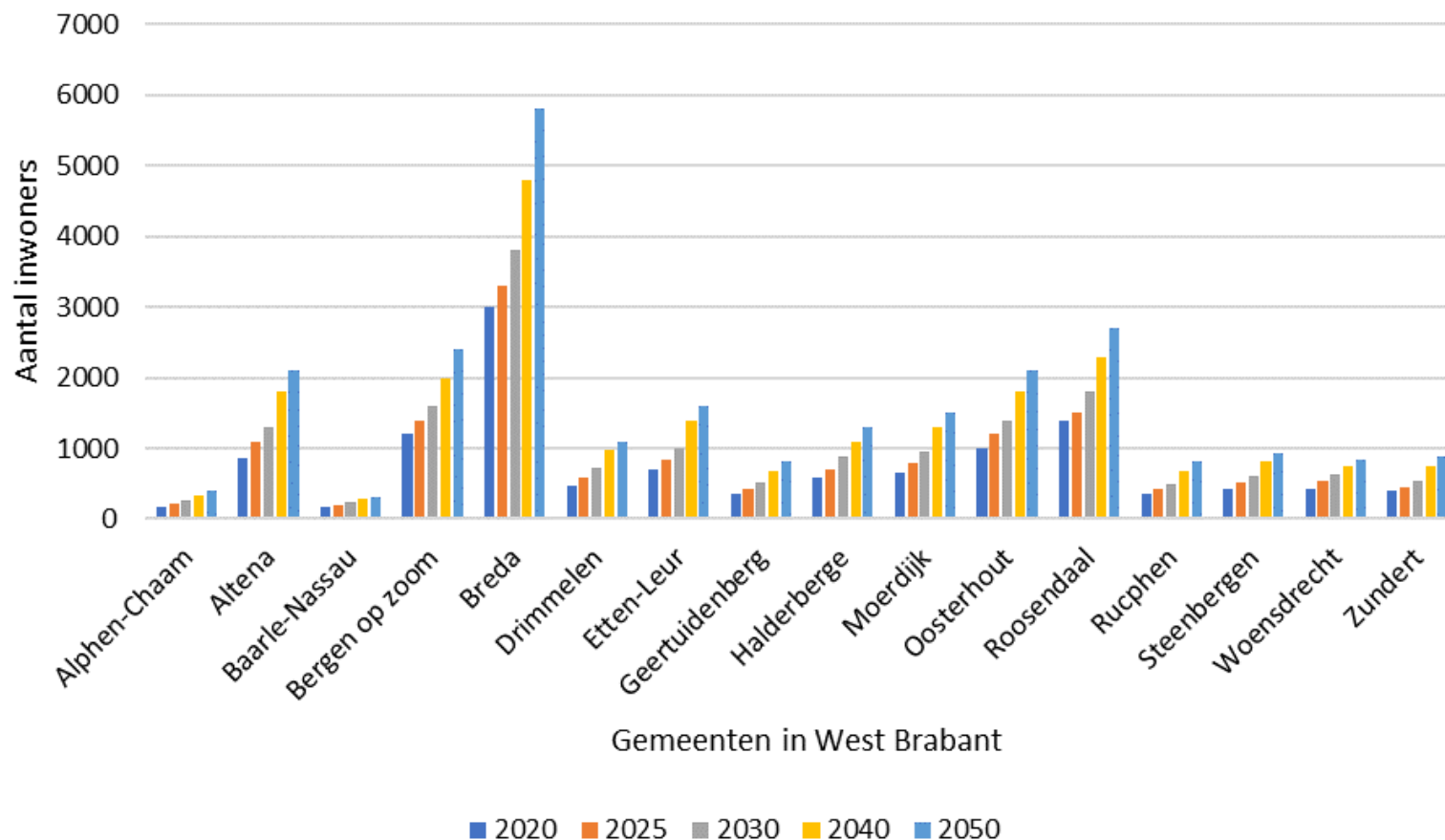

Toelichting 'per 10.000 inwoners'

De aantallen mensen met dementie zijn hier uitgedrukt per 10.000 inwoners. De cijfers zijn op deze manier weergegeven om een vergelijking te kunnen maken met de situatie in andere gemeenten, West-Brabant en Nederland.

** Berekend aan de hand van het aantal inwoners op 1 januari 2020*

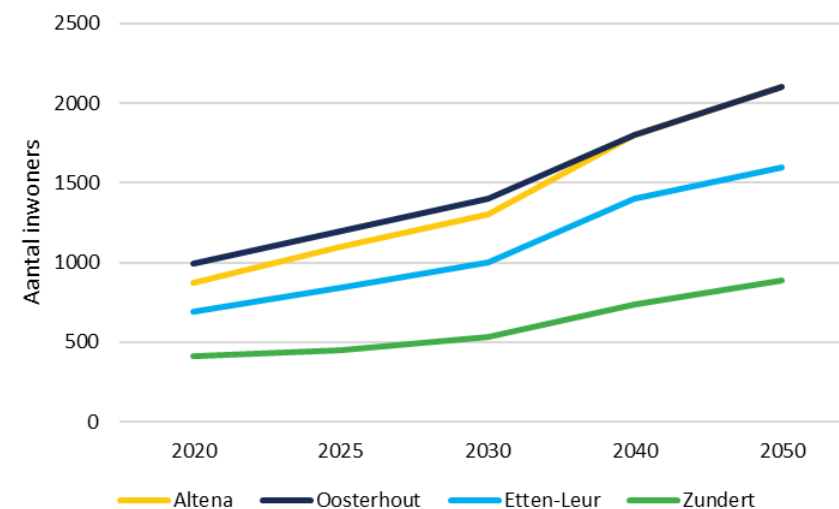
Prognose dementie

Prognose aantal mensen met dementie

In de figuur links is een prognose weergegeven voor de toekomstige ontwikkeling van het aantal mensen met dementie over de periode 2020 t/m 2050. De cijfers zijn tot stand gekomen op basis van voorspellingen van de toekomstige bevolkingsopbouw. Uit deze prognose komt naar voren dat het aantal mensen met dementie in de komende 30 jaar naar verwachting verdubbelt.

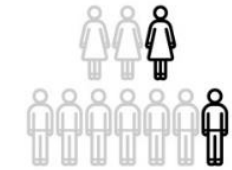
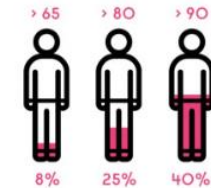
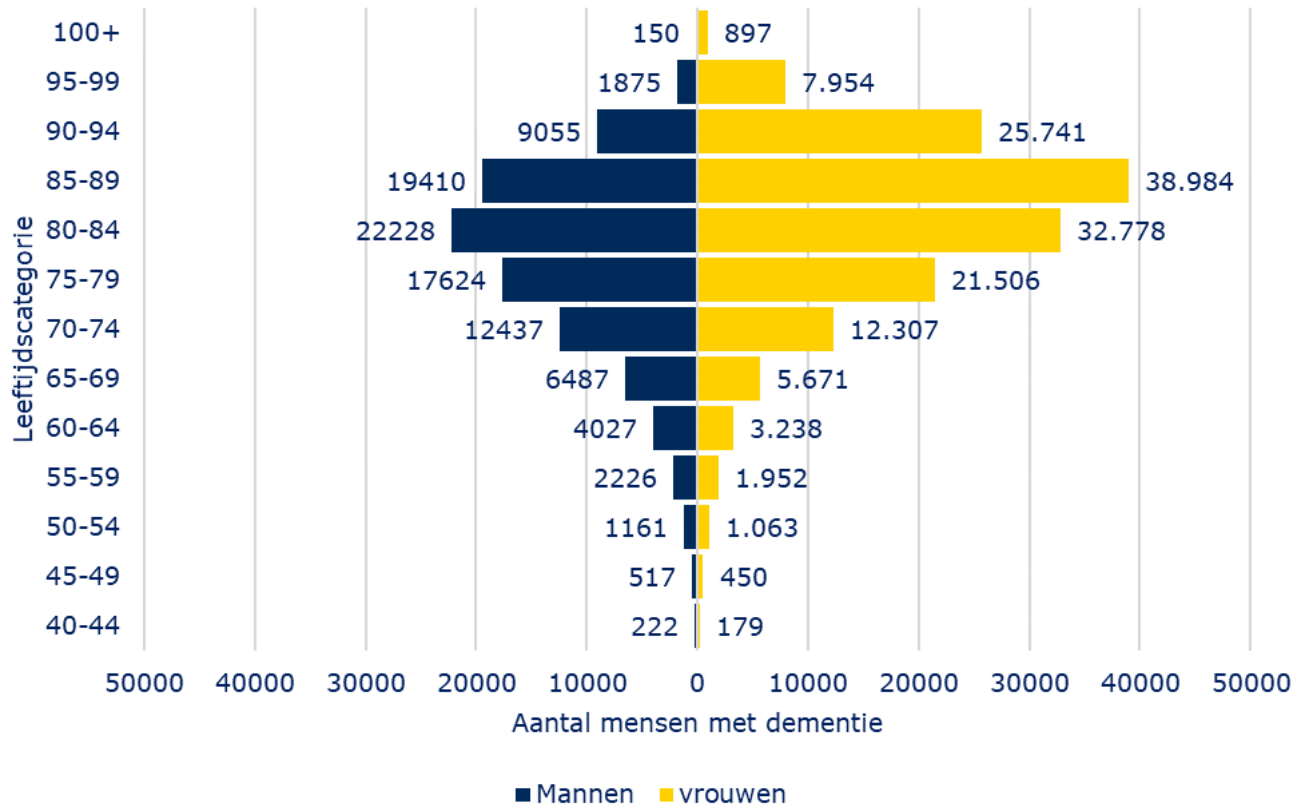
In onderstaande figuur zijn dezelfde gegevens gepresenteerd voor de vier gemeenten binnen dit project.

1. Mensen met dementie: ***Achtergrondkenmerken***

Leeftijd en geslacht

Verdeling leeftijd + geslacht van mensen met dementie in Nederland (2020)

De kans op dementie neemt sterk toe met de leeftijd. Toch zijn er naar schatting 15.000 mensen met dementie <65 jaar.

1 op de 3 vrouwen krijgt dementie. Bij mannen is dit 1 op 7.

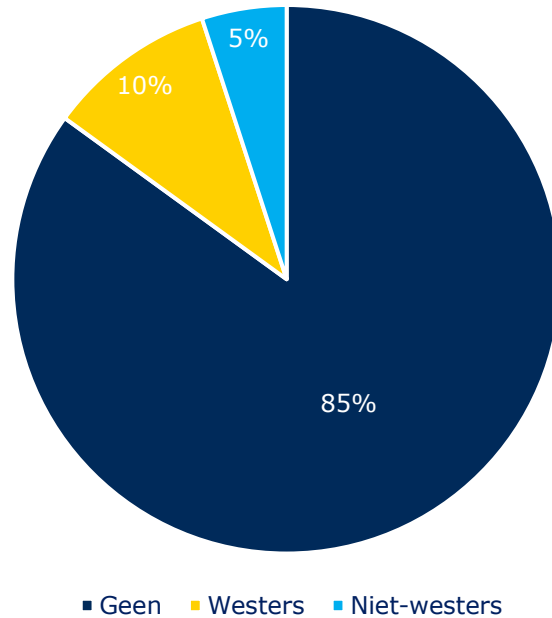

Leeftijd en geslacht gecombineerd

In de figuur links zijn de mensen met dementie in 2020 weergegeven naar geslacht en leeftijdscategorie. Hierbij valt op dat in de leeftijdscategorieën tot 75 jaar meer mannen zijn met dementie dan vrouwen. Vanaf 75 jaar vindt hier een omslag plaats en ligt het aantal vrouwen met dementie hoger dan het aantal mannen.

Migratieachtergrond

Mensen met dementie in Nederland (2019)

Van de mensen met dementie in Nederland had in 2019 10% een Westerse- en 5% een niet-westerse migratieachtergrond.

Migratieachtergrond

	Aantal mensen met dementie	Migratieachtergrond		Achtergrond van mensen met dementie			
		Aantal westers	Aantal niet-westers	Aantal westers	Percentage westers	Aantal niet-westers	Percentage niet-westers
Alphen-Chaam	180	1201	281	18	10,2%	2	0,9%
Altena	870	2604	1572	40	4,6%	9	1,1%
Baarle-Nassau	160	1560	212	24	14,9%	1	0,8%
Bergen op Zoom	1200	6990	10340	107	8,9%	61	5,0%
Breda	3000	21132	23483	324	10,8%	137	4,6%
Drimmelen	470	1859	827	28	6,1%	5	1,0%
Etten-Leur	690	4200	4335	64	9,3%	25	3,7%
Geertruidenberg	350	1383	916	21	6,1%	5	1,5%
Halderberge	580	2394	2435	37	6,3%	14	2,5%
Moerdijk	660	2726	1887	42	6,3%	11	1,7%
Oosterhout	990	5316	6251	81	8,2%	37	3,7%
Roosendaal	1400	9210	10938	141	10,1%	64	4,6%
Rucphen	360	1631	731	25	6,9%	4	1,2%
Steenbergen	430	2791	940	43	9,9%	6	1,3%
Woensdrecht	420	4488	771	69	16,4%	5	1,1%

Toelichting: Aantallen mensen met dementie en een migratieachtergrond in de West-Brabantse gemeenten zijn berekend door het aantal mensen met dementie in de betreffende gemeente te vermenigvuldigen met de kans op dementie per (migratie)achtergrond.

Prognose dementie en migratieachtergrond

	Aantallen mensen met dementie naar achtergrond							
	<i>Westers</i>	<i>Niet-Westers</i>	<i>Westers</i>	<i>Niet-Westers</i>	<i>Westers</i>	<i>Niet-Westers</i>	<i>Westers</i>	<i>Niet-Westers</i>
	2020	2020	2025	2025	2030	2030	2040	2040
Alphen-Chaam	18	1,6	21	1,9	23	2,1	26	2,5
Altena	40	9,2	45	10	49	12	57	14
Baarle-Nassau	24	1,2	27	1,4	30	1,6	34	1,9
Bergen op Zoom	107	61	120	69	133	77	154	92
Breda	324	137	362	157	401	176	466	209
Drimmelen	28	4,8	32	5,5	35	6,2	41	7,4
Etten-Leur	64	25	72	29	80	32	93	39
Geertruidenberg	21	5,4	24	6,1	26	6,9	30	8,1
Halderberge	37	14	41	16	45	18	53	22
Moerdijk	42	11	47	13	52	14	60	17
Oosterhout	81	37	91	42	101	47	117	56
Roosendaal	141	64	158	73	175	82	203	97
Rucphen	25	4,3	28	4,9	31	5,5	36	6,5
Steenbergen	43	5,5	48	6,3	53	7,0	62	8,4
Woensdrecht	69	4,5	77	5,1	85	5,8	99	6,9
Zundert	41	4,6	46	5,2	51	5,9	60	7,0

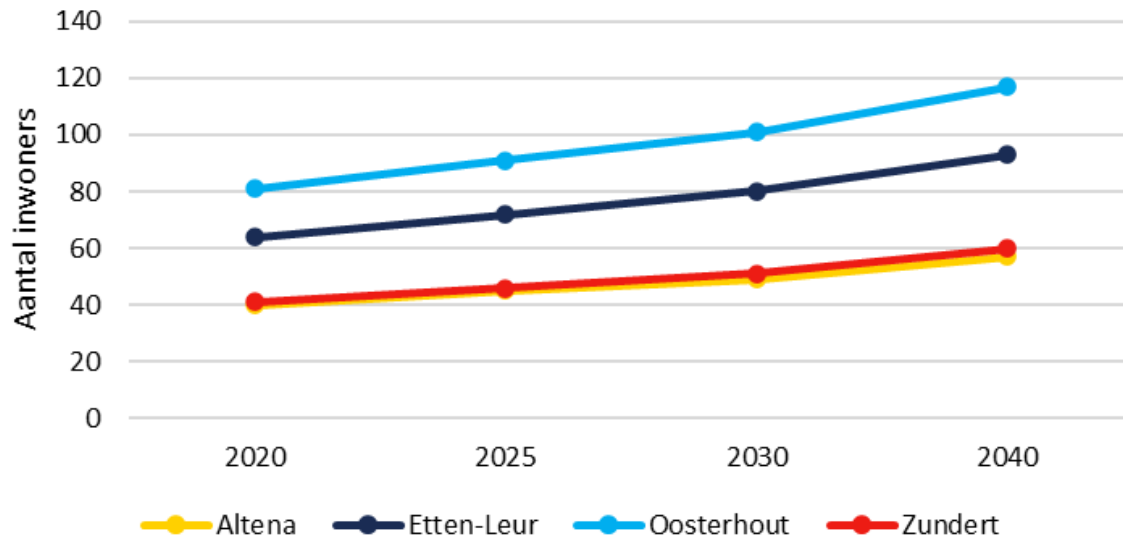

In 2020 hadden 280.000 Nederlanders dementie. 10% had een Westerse en 5% een niet-Westere migratieachtergrond. De cijfers in deze figuur berusten op schattingen. Zie bijlage 1 voor een toelichting.

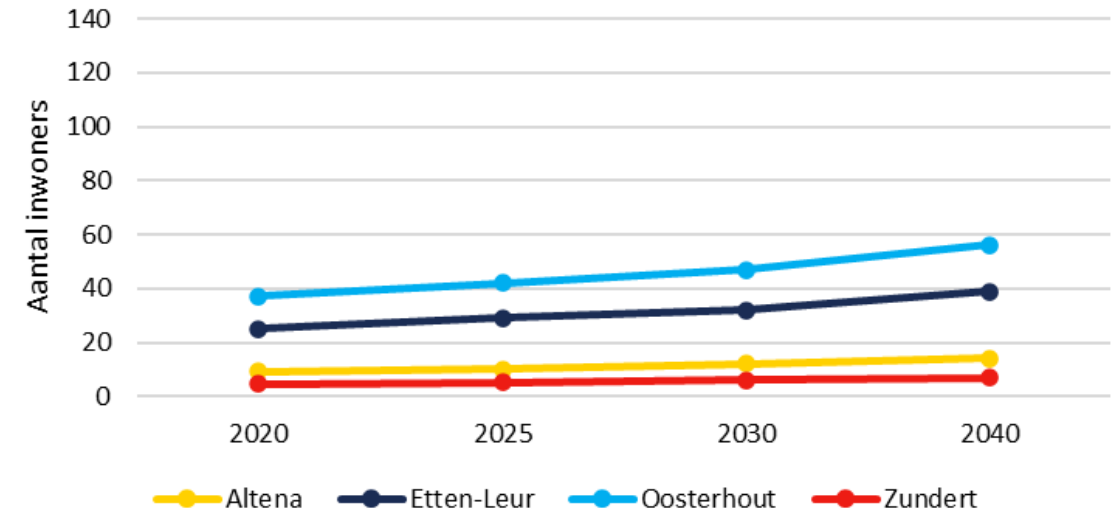
Prognose dementie en migratieachtergrond

Prognose dementie bij mensen met een westerse achtergrond

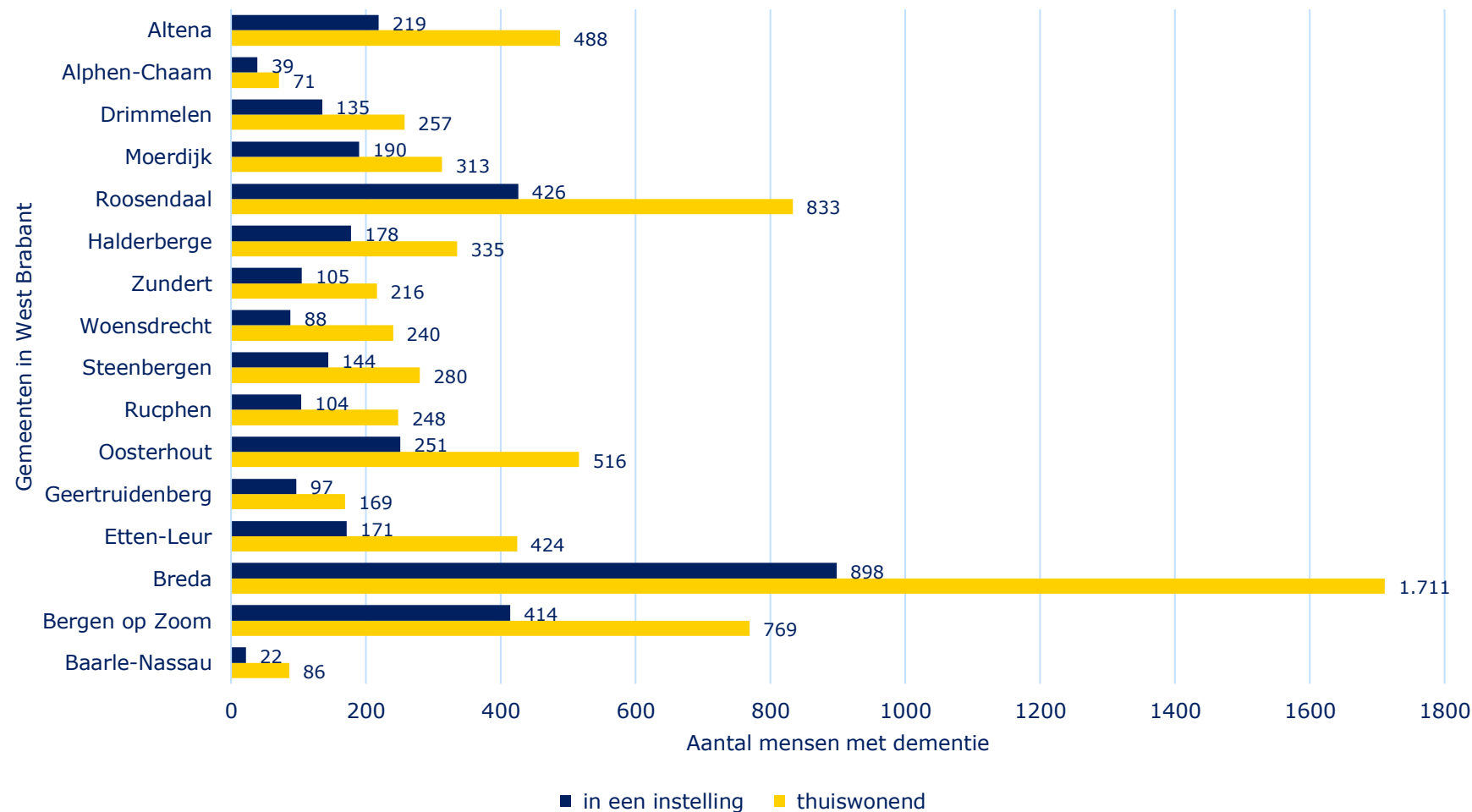

Prognose dementie bij mensen met een niet-westerse achtergrond

Achtergrond kenmerken mensen met dementie

Woonsituatie per gemeente (2020)

Woonsituatie

In de figuur is de woonsituatie van mensen met dementie weergegeven voor alle West-Brabantse gemeenten. De gegevens hiervan zijn afkomstig van Vektis. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen het aantal mensen woonachtig in een instelling en thuiswonend. In de gemeenten Altena, Etten-Leur, Oosterhout en Zundert was in 2021 respectievelijk 70, 71, 67 en 65% thuiswonend.

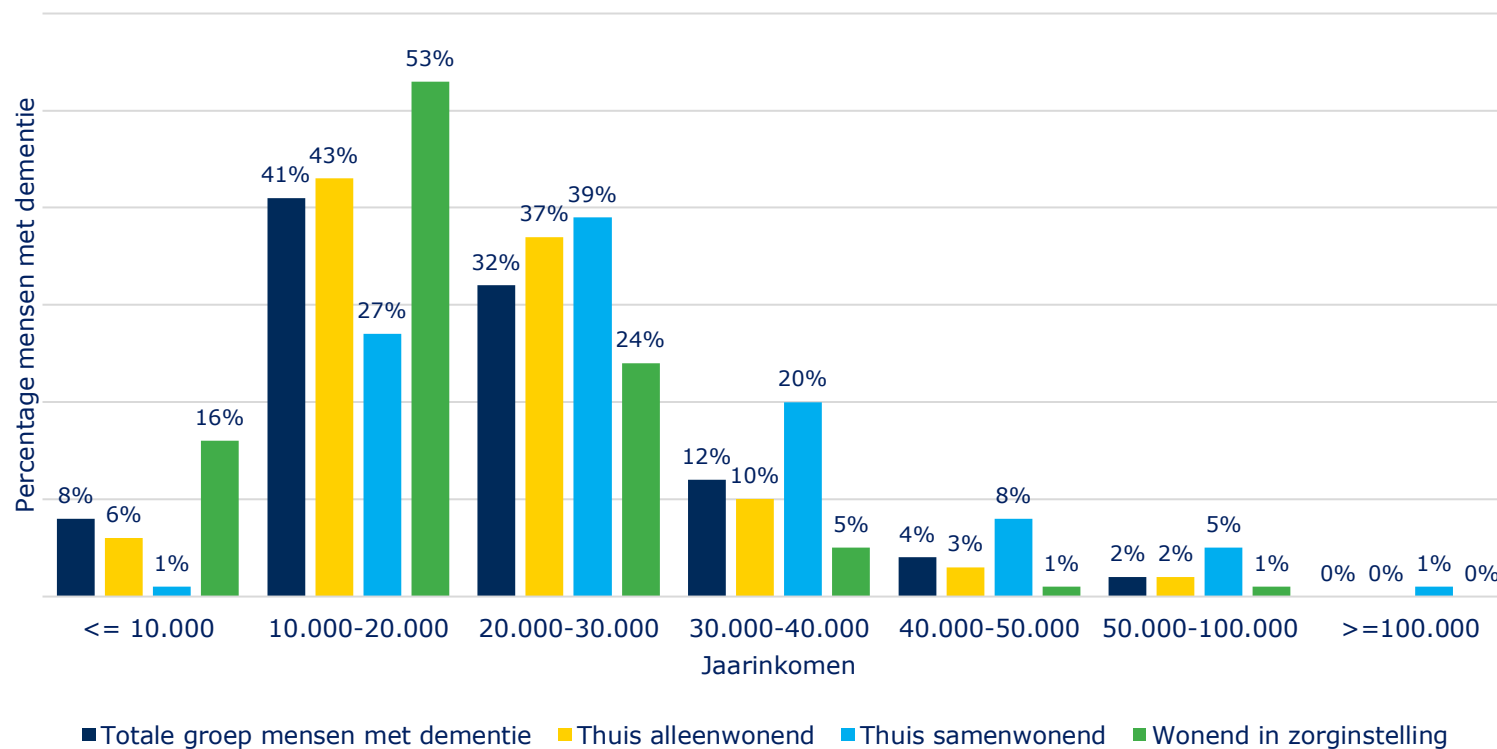
Inkomen van mensen met dementie in Nederland (2019)

Jaarinkomen

De figuur toont de gegevens over het jaarinkomen van mensen met dementie in Nederland. De gegevens zijn uitgesplitst naar woonsituatie van mensen.

In 2019 hadden de meeste mensen met dementie een jaarinkomen dat varieerde van € 10.000 – €30.000. Het jaarinkomen (waaronder ook pensioen en AOW) lag daarmee voor deze doelgroep iets hoger dan in 2018 en 2017. Hierbij lijken vooral de mensen met de laagste inkomens (minder dan € 20.000 en minder dan € 10.000) er in inkomen op vooruit te zijn gegaan.

2. Risicofactoren

Risicofactoren in beeld

De risicofactoren worden in twee thema's weergegeven:

1. Gezond Leven*

Variabelen die onder het thema Gezond Leven vallen zijn:

- Eetgewoonten: Geen goede eetgewoonten (eet niet voldoende warm eten en/of ontbijt niet voldoende).
- Valletsel: Heeft in de afgelopen drie maanden letsel opgelopen door een val.
- Roken: Rookt wel eens.
- Bewegen: Voldoet niet aan beweegrichtlijn 2017.

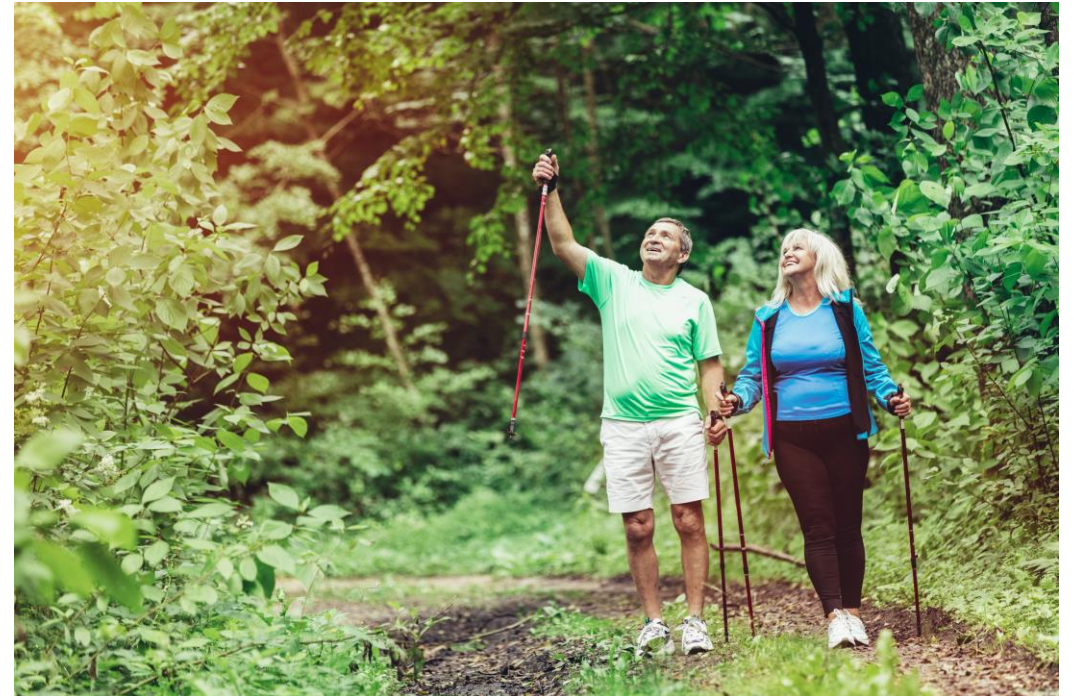
2. Mentale Gezondheid**

Variabelen die onder het thema Mentale Gezondheid vallen zijn:

- Sociale contacten: Kan geen sociale contacten leggen en onderhouden.
- Eenzaamheid: Is eenzaam (o.b.v. De Jong Gierveld schaal).
- Groepsbijeenkomsten: Bezoekt geen groepsbijeenkomsten.
- Lid vereniging/club: Is geen lid van vereniging of club.
- Vrijwilligerswerk: Doet geen vrijwilligerswerk.

**Voor volwassenen (18-64 jarigen) zijn eetgewoonten en valletsel in de Gezondheidsmonitor niet uitgevraagd*

*** Voor volwassenen (18-64 jarigen) is groepsbijeenkomsten niet in de gezondheidsmonitor uitgevraagd*

Risicofactor Gezond Leven West-Brabant 18-64 jarigen

Voor volwassenen (18-64 jarigen) zijn twee van de vier risicofactoren in de Gezondheidsmonitor uitgevraagd, namelijk: roken en bewegen.

Het kaartje toont het percentage inwoners (volwassenen) met beide risicofactoren op het thema 'Gezond Leven' voor de gemeenten in West-Brabant.

Risicofactor Gezond Leven West-Brabant 65+

Het kaartje toont het percentage inwoners (ouderen) met twee (of meer) van de vier risicofactoren op het thema 'Gezond Leven' voor de gemeenten in West-Brabant.

Risicofactoren Mentale Gezondheid West-Brabant 18-64 jarigen

Voor volwassenen (18-64 jarigen) zijn vier van de vijf risicofactoren in de Gezondheidsmonitor uitgevraagd, namelijk eenzaamheid, lidmaatschap verenigingen, vrijwilligerswerk en het zelfstandig onderhouden van sociale contacten.

Het kaartje toont het percentage inwoners (volwassenen) met drie (of meer) van de vier risicofactoren op het thema Mentale Gezondheid voor de gemeenten in West-Brabant.

Risicofactoren Mentale Gezondheid West-Brabant 65+

Het kaartje toont het percentage inwoners (ouderen) met drie (of meer) van de vijf risicofactoren op het thema Mentale Gezondheid voor de gemeenten in West-Brabant

Aanwezigheid risicofactoren per gemeente 18-64 jarigen

In onderstaande tabel is voor de gemeenten in West-Brabant het percentage inwoners (volwassenen) weergegeven met desbetreffende risicofactor.

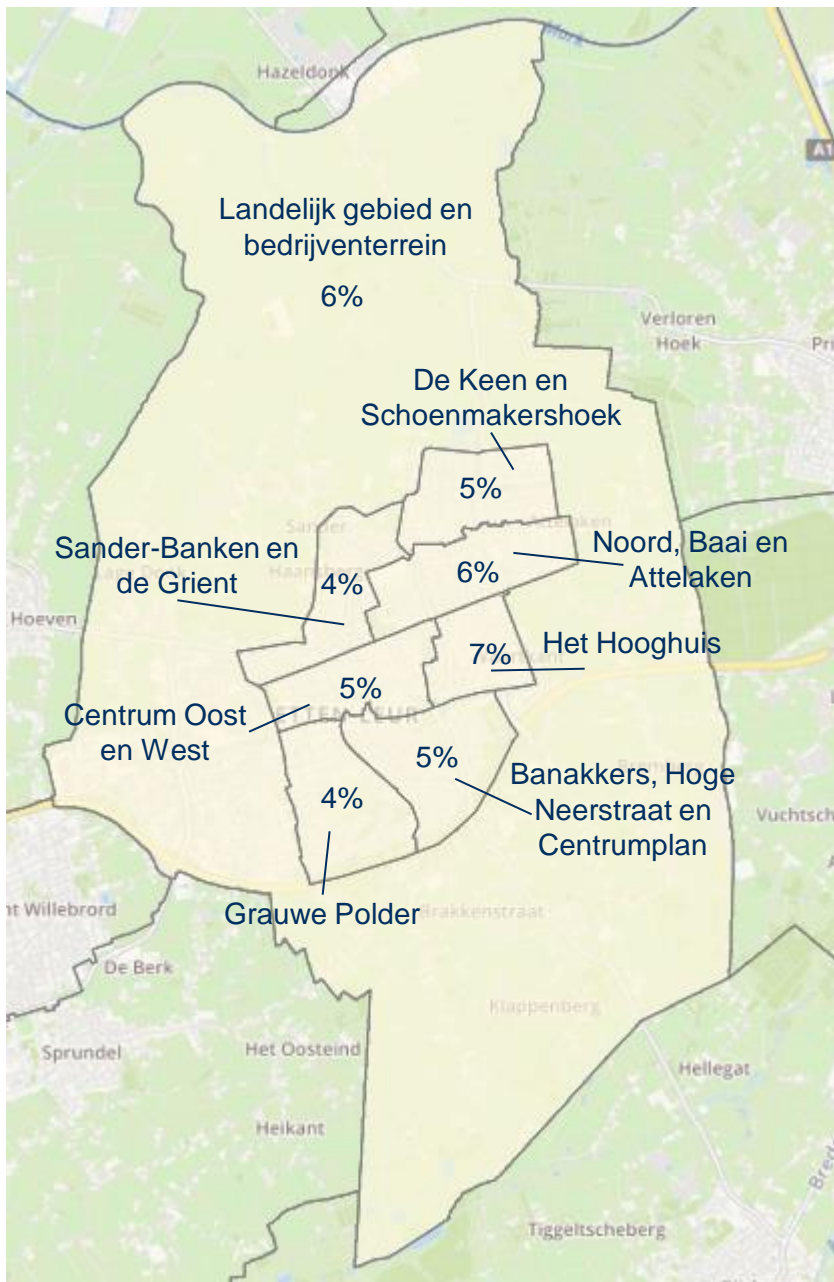
	Alphen-Chaam	Altena	Baarle-Nassau	Bergen op Zoom	Breda	Drimmel-en	Etten-Leur	Geertruidenberg	Halderberge	Moerdijk	Oosterhout	Roosendaal	Rucphen	Steenbergen	Woensdrecht	Zundert
Roken	10%	15%	16%	18%	16%	18%	13%	13%	13%	19%	12%	15%	15%	16%	16%	12%
Bewegen	48%	54%	45%	49%	44%	52%	47%	57%	52%	55%	47%	46%	55%	53%	52%	46%
Sociale contacten	3%	4%	5%	4%	4%	4%	7%	6%	5%	7%	5%	6%	5%	4%	6%	5%
Eenzaamheid	36%	37%	43%	43%	38%	38%	41%	42%	41%	44%	41%	40%	38%	42%	42%	39%
Lid vereniging /club	43%	48%	50%	54%	47%	44%	50%	55%	42%	54%	50%	51%	51%	51%	49%	37%
Vrijwilliger swerk	69%	59%	74%	81%	77%	74%	78%	74%	76%	75%	78%	78%	75%	78%	74%	68%

Aanwezigheid risicofactoren per gemeente 65+

In onderstaande tabel is voor de gemeenten in West-Brabant het percentage inwoners (ouderen) weergegeven met desbetreffende risicofactor.

	Alphen-Chaam	Altena	Baarle-Nassau	Bergen op Zoom	Breda	Drimmelen	Etten-Leur	Geertruidenberg	Halderberge	Moerdijk	Oosterhout	Roosendaal	Rucphen	Steenbergen	Woensdrecht	Zundert
Eetgewoonten	4%	7%	5%	8%	8%	5%	6%	6%	7%	6%	7%	6%	7%	6%	7%	6%
Valletsel	5%	6%	4%	7%	6%	5%	6%	8%	5%	4%	7%	6%	7%	5%	6%	5%
Roken	7%	10%	6%	11%	11%	8%	7%	9%	9%	11%	9%	9%	12%	8%	8%	5%
Bewegen	50%	64%	63%	60%	60%	59%	58%	54%	59%	65%	61%	59%	62%	66%	60%	60%
Sociale contacten	7%	5%	7%	7%	7%	5%	7%	5%	7%	6%	7%	8%	8%	8%	9%	7%
Eenzaamheid	45%	47%	49%	48%	48%	42%	51%	45%	46%	47%	46%	47%	49%	42%	52%	45%
Groepsbijeenkomsten	31%	36%	35%	44%	45%	37%	47%	43%	39%	44%	43%	49%	43%	47%	47%	38%
Lidvereniging /club	31%	41%	31%	41%	44%	34%	44%	40%	37%	44%	41%	46%	42%	39%	42%	35%
Vrijwilligerswerk	67%	64%	67%	72%	75%	65%	72%	73%	69%	71%	72%	76%	74%	73%	78%	64%

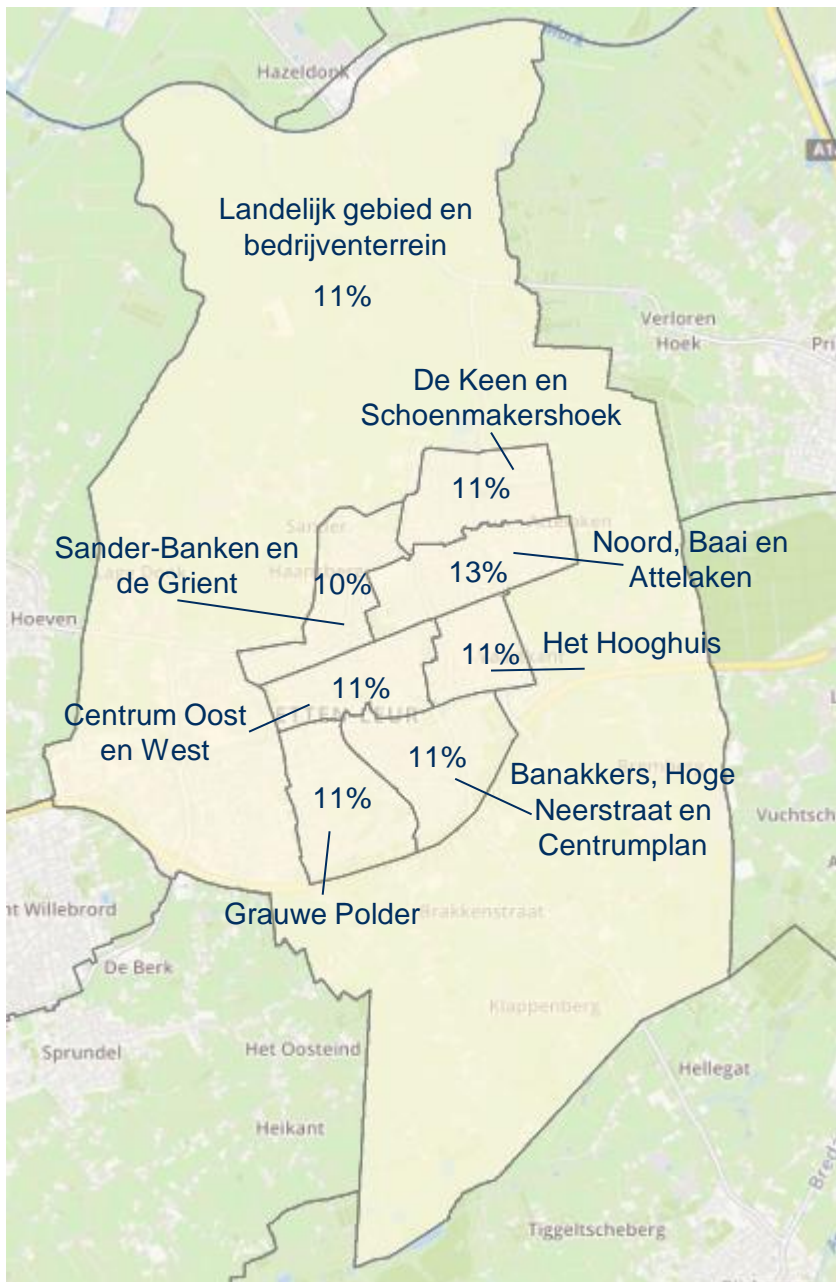

Risicofactoren Gezond Leven op wijkniveau in Etten-Leur voor 18-64 jarigen

Voor volwassenen (18-64 jarigen) zijn twee van de vier risicofactoren in de Gezondheidsmonitor uitgevraagd, namelijk: roken en bewegen.

Het kaartje toont het percentage inwoners (volwassenen) met twee risicofactoren op het thema 'Gezond Leven' op wijkniveau voor de gemeente Etten-Leur.

Risicofactoren Gezond Leven op wijkniveau in Etten-Leur voor 65+

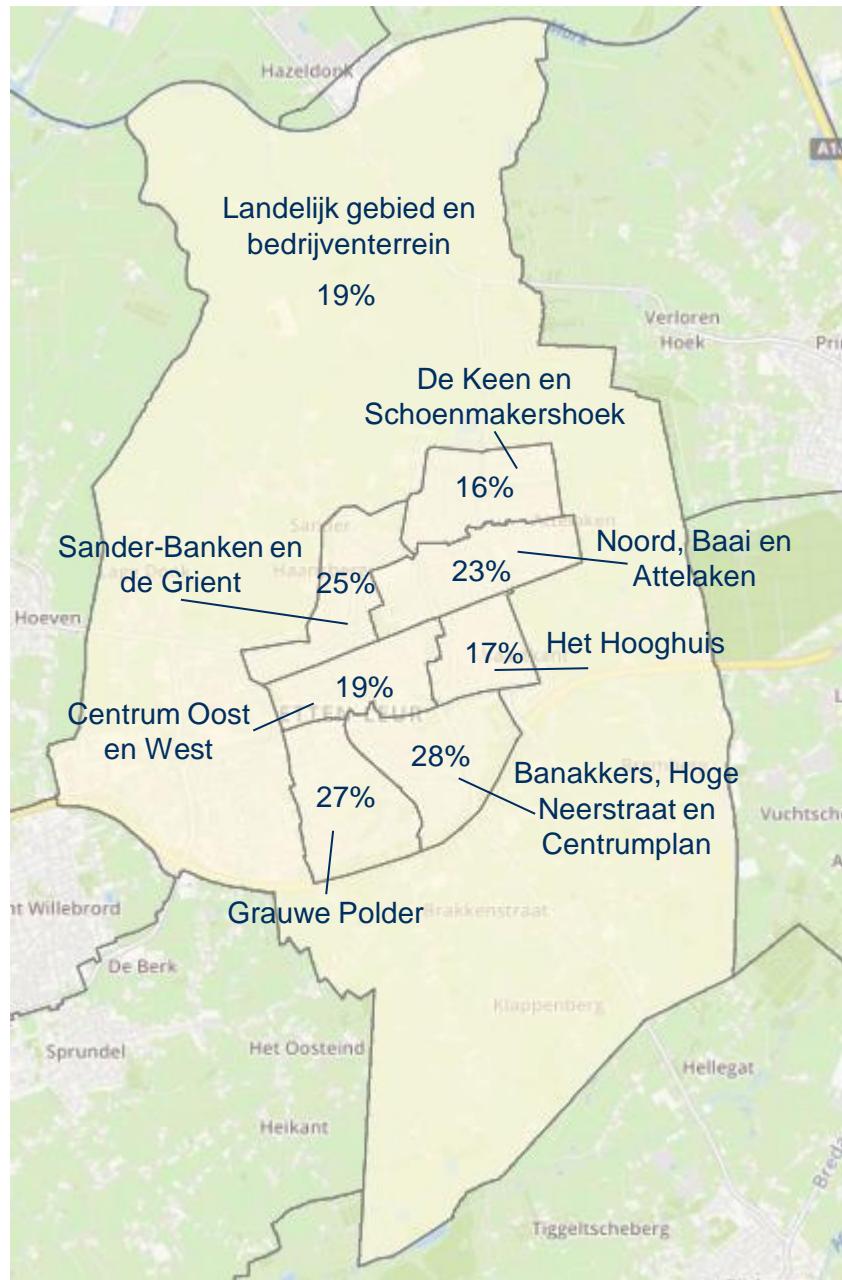
Het kaartje toont het percentage inwoners (ouderen) met twee (of meer) van de vier risicofactoren op het thema 'Gezond Leven' op wijkniveau voor de gemeente Etten-Leur.

Risicofactoren Mentale Gezondheid op wijkniveau in Etten-Leur voor 18-64 jarigen

Voor volwassenen (18-64 jarigen) zijn vier van de vijf risicofactoren in de Gezondheidsmonitor uitgevraagd, namelijk eenzaamheid, lidmaatschap verenigingen, vrijwilligerswerk en het zelfstandig onderhouden van sociale contacten.

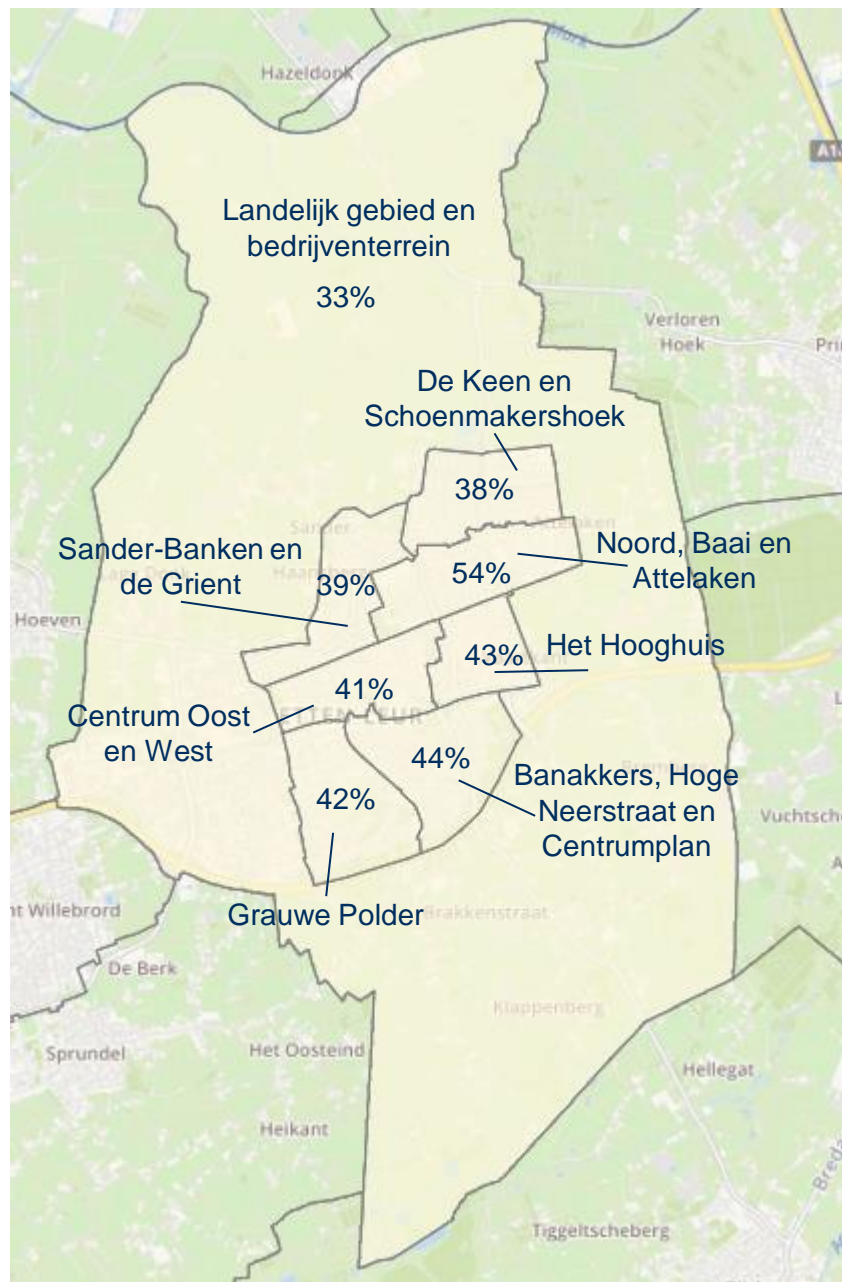
Het kaartje toont het percentage inwoners (volwassenen) met drie (of meer) van de vier risicofactoren op het thema Mentale Gezondheid voor de wijken in Etten-Leur.

Risicofactoren Mentale Gezondheid op wijkniveau in Etten-Leur voor 65+

Het kaartje toont het percentage inwoners (ouderen) met drie (of meer) van de vijf risicofactoren op het thema Mentale Gezondheid voor de wijken in Etten-Leur

Aanwezigheid risicofactoren in Etten Leur op wijkniveau voor 18-64 jarigen

In onderstaande tabel is per wijk in Etten-Leur het percentage inwoners (volwassenen) weergegeven met desbetreffende risicofactor.

	Centrum Oost- en West	Het Hooghuis	Landelijk gebied en bedrijventerrein	Noord, Baai en Attelaken	Sander-Banken en de Grient	De Keen en Schoenmakershoek	Banakkers, Hoge Neerstraat en Centrumplan	Grauwe Polder
Roken	12%	11%	11%	16%	10%	11%	14%	15%
Bewegen	52%	49%	43%	54%	46%	54%	41%	40%
Sociale contacten	7%	5%	3%	4%	10%	2%	11%	12%
Eenzaamheid	38%	44%	42%	39%	49%	29%	40%	48%
Lid vereniging/club	52%	45%	48%	51%	52%	41%	52%	58%
Vrijwilligerswerk	76%	76%	77%	79%	80%	74%	81%	83%

Aanwezigheid risicofactoren in Etten Leur op wijkniveau voor 65+

In onderstaande tabel is per wijk in Etten-Leur het percentage inwoners (ouderen) weergegeven met desbetreffende risicofactor.

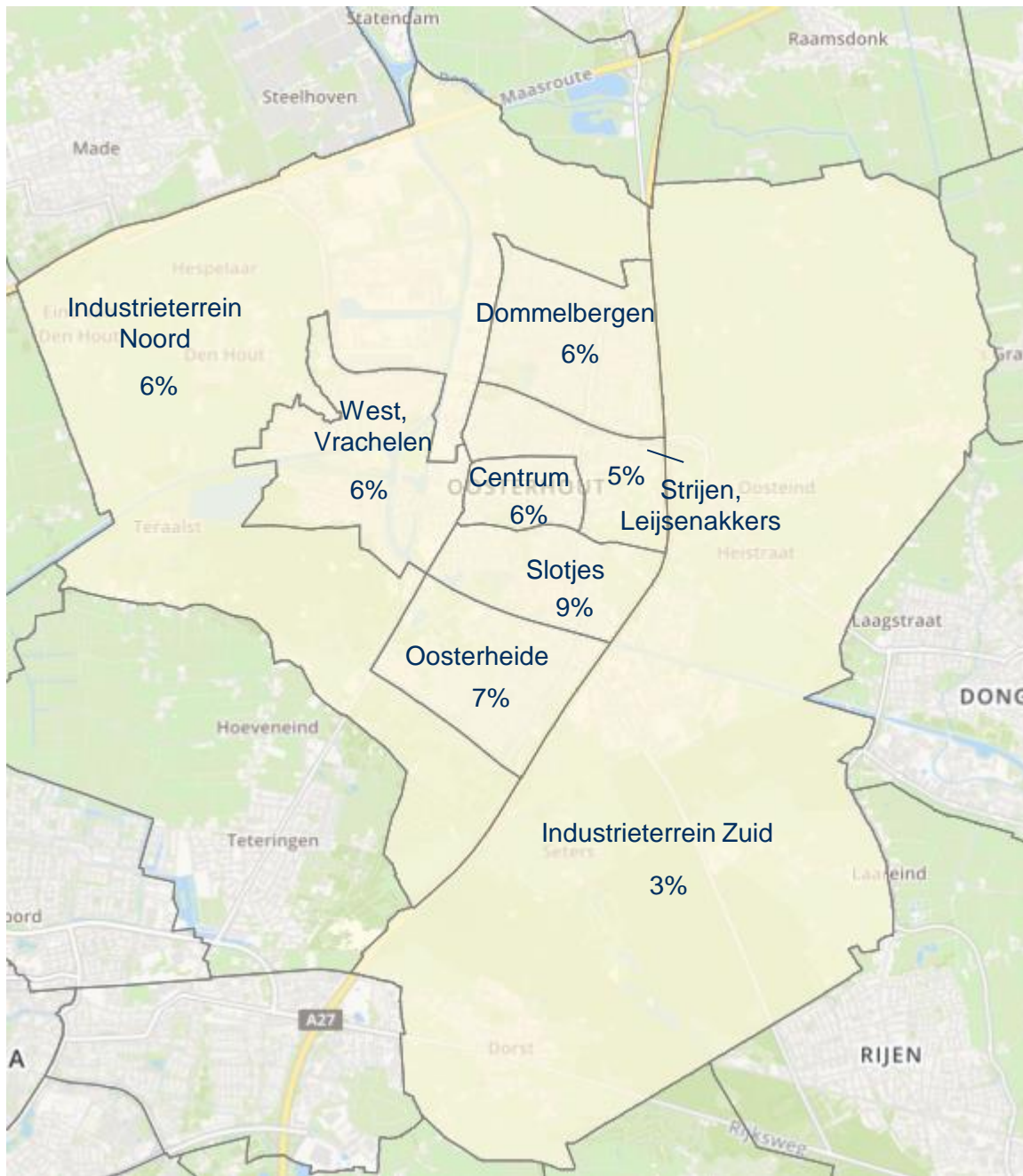
	Centrum Oost- en West	Het Hooghuis	Landelijk gebied en bedrijventerrein	Noord, Baai en Attelaken	Sander-Banken en de Grient	De Keen en Schoenmakershoek	Banakkers, Hoge Neerstraat en Centrumplan	Grauwe Polder
Eetgewoonten	6%	6%	3%	7%	9%	8%	5%	7%
Valletsel	3%	8%	11%	3%	7%	2%	9%	7%
Roken	9%	9%	5%	11%	4%	6%	8%	6%
Bewegen	36%	52%	47%	36%	48%	34%	37%	47%
Sociale contacten	12%	10%	6%	5%	5%	7%	8%	5%
Eenzaamheid	59%	57%	44%	54%	45%	47%	51%	46%
Groepsbijeenkomsten	42%	50%	34%	64%	45%	48%	46%	46%
Lid vereniging/club	42%	44%	30%	52%	43%	42%	47%	51%
Vrijwilligerswerk	66%	69%	65%	77%	75%	74%	73%	77%

Risicofactoren Gezond Leven op wijkniveau in Oosterhout voor 18-64 jarigen

Voor volwassenen (18-64 jarigen) zijn twee van de vier risicofactoren in de Gezondheidsmonitor uitgevraagd, namelijk: roken en bewegen.

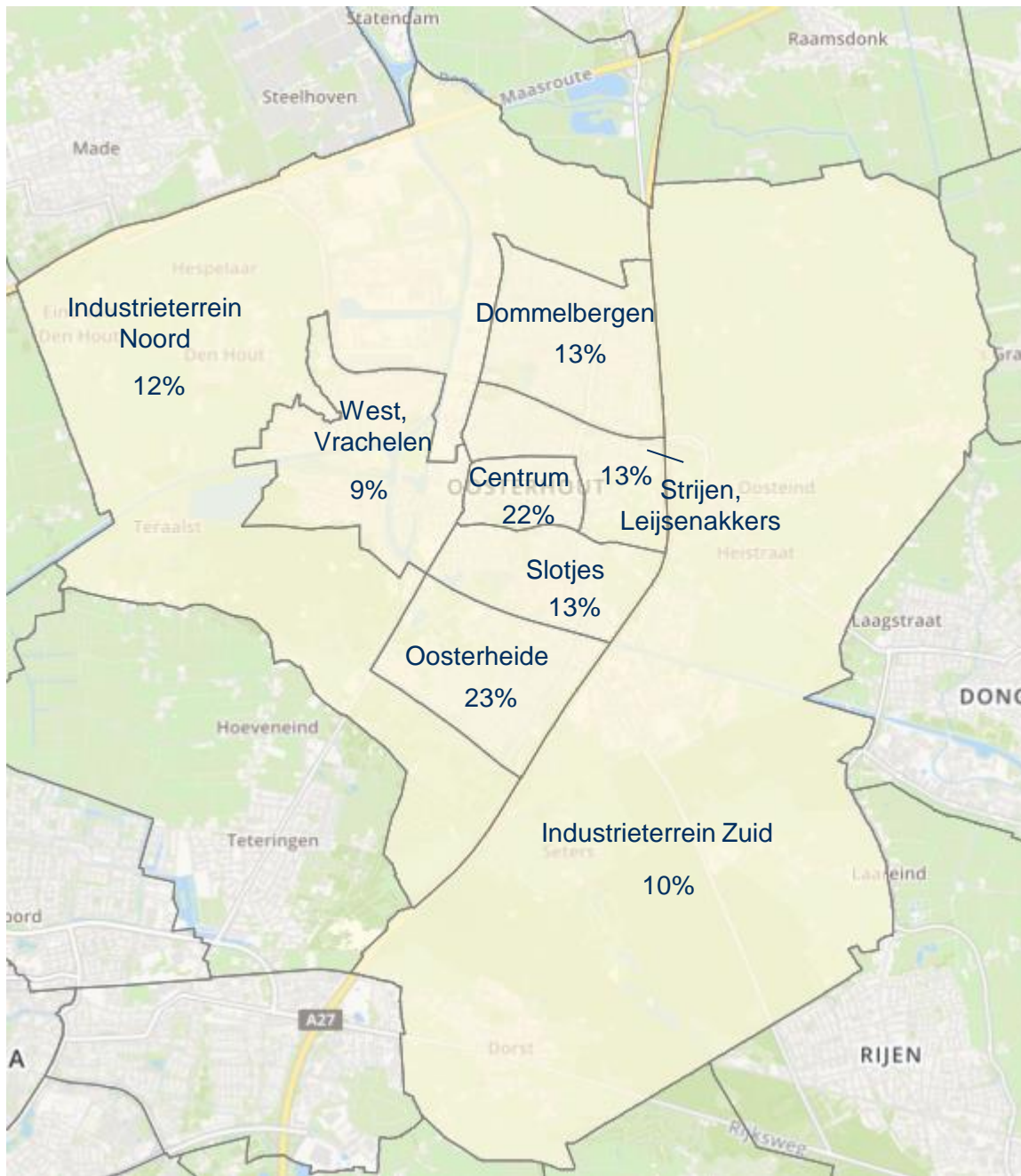
Het kaartje toont het percentage inwoners (volwassenen) met twee risicofactoren op het thema 'Gezond Leven' op wijkniveau voor de gemeente Oosterhout.

Risicofactoren Gezond Leven op wijkniveau in Oosterhout voor 65+

Het kaartje toont het percentage inwoners (ouderen) met twee (of meer) van de vier risicofactoren op het thema 'Gezond Leven' op wijkniveau voor de gemeente Oosterhout.

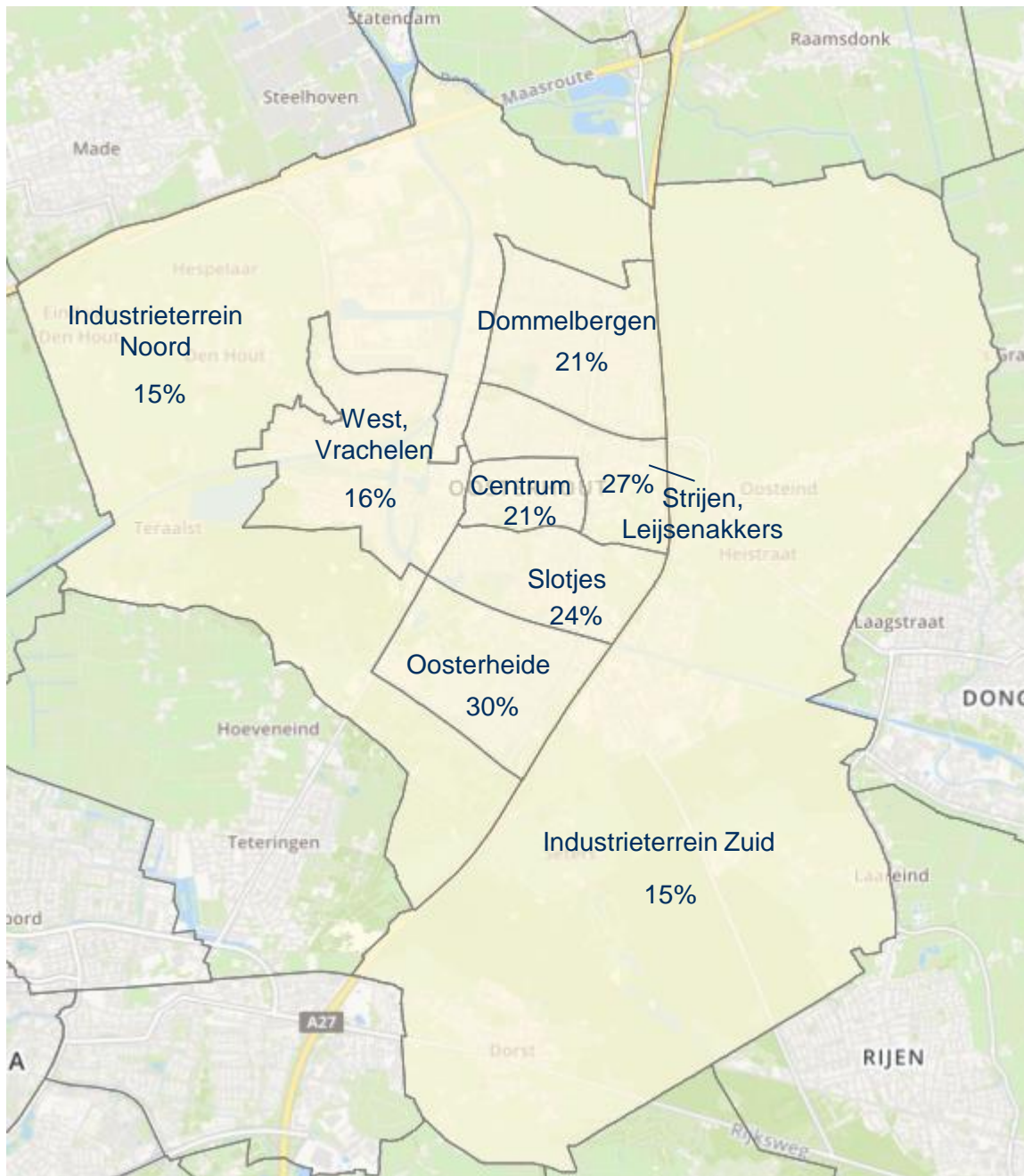

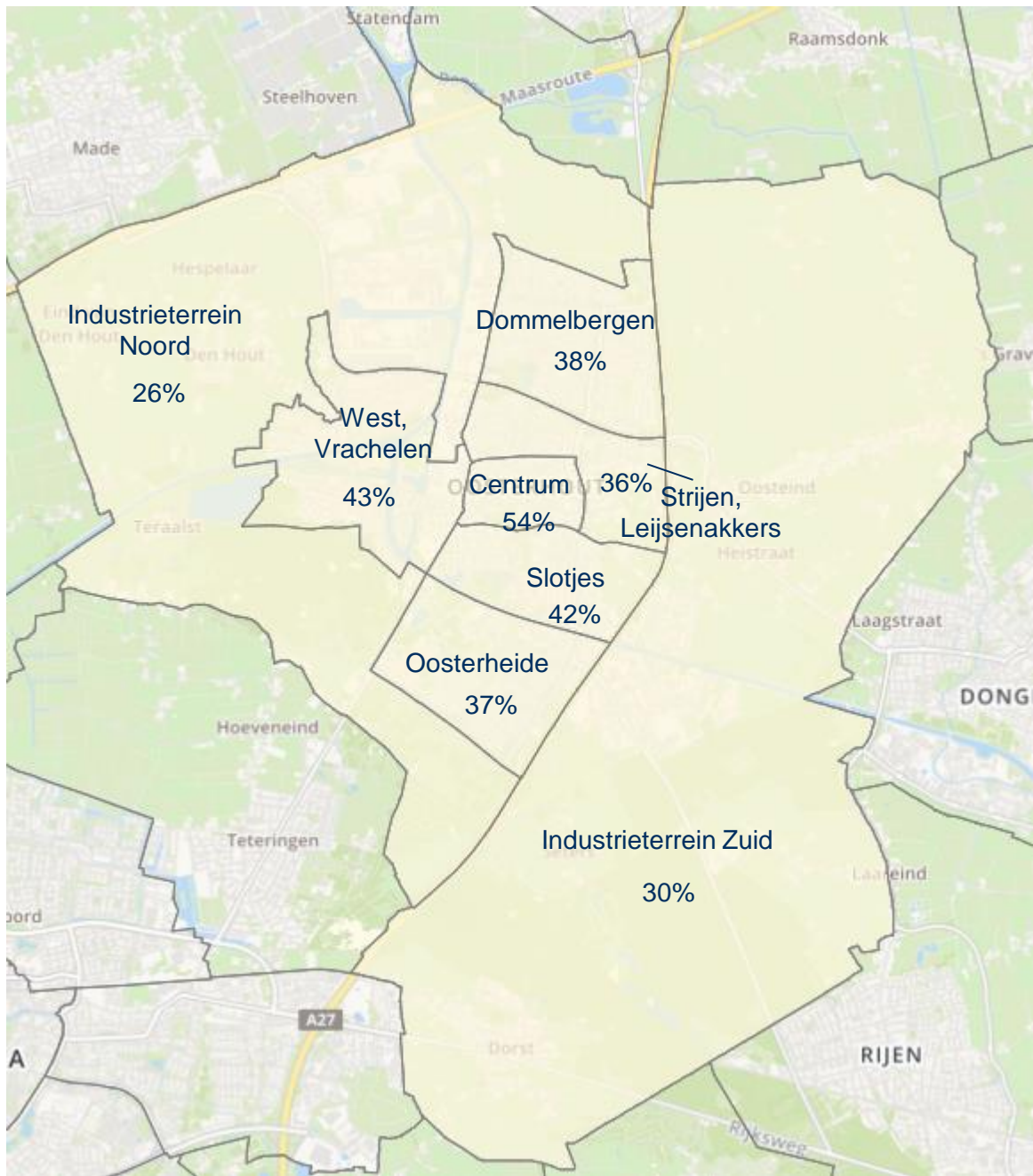
Risicofactoren Mentale Gezondheid op wijkniveau in Oosterhout voor 18-64 jarigen

Voor volwassenen (18-64 jarigen) zijn vier van de vijf risicofactoren in de Gezondheidsmonitor uitgevraagd, namelijk eenzaamheid, lidmaatschap verenigingen, vrijwilligerswerk en het zelfstandig onderhouden van sociale contacten

Het kaartje toont het percentage inwoners (volwassenen) met drie (of meer) van de vier risicofactoren op het thema Mentale Gezondheid voor de wijken in Oosterhout.

Risicofactoren Mentale Gezondheid op wijkniveau in Oosterhout voor 65+

Het kaartje toont het percentage inwoners (ouderen) met drie (of meer) van de vijf risicofactoren op het thema Mentale Gezondheid voor de wijken in Oosterhout.

Risicofactoren – Oosterhout op wijkniveau voor 18-64 jarigen

In onderstaande tabel is per wijk in Oosterhout het percentage inwoners (volwassenen) weergegeven met desbetreffende risicofactor.

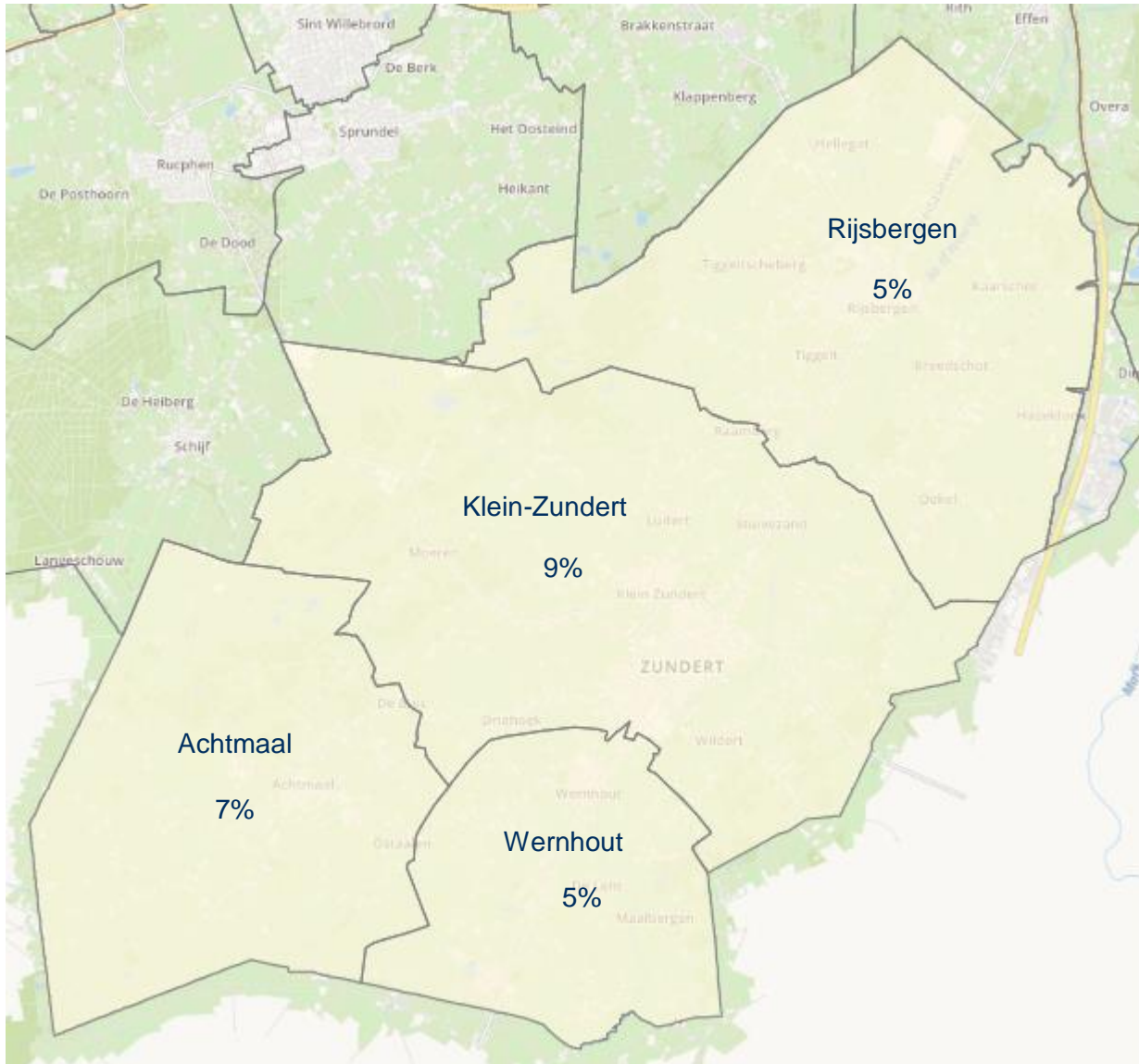
	Centrum	Slotjes	Strijen, Leijssenakkers	Oosterheide	Dommelbergen	West, Vrachelen	Industrieterrein Noord	Industrieterrein Zuid
Roken	8%	13%	12%	17%	19%	9%	9%	9%
Bewegen	58%	59%	47%	42%	47%	52%	39%	40%
Sociale contacten	6%	8%	6%	6%	4%	5%	2%	3%
Eenzaamheid	43%	44%	46%	46%	40%	34%	42%	37%
Lid vereniging/club	55%	62%	55%	57%	53%	46%	36%	43%
Vrijwilligerswerk	79%	83%	77%	82%	79%	81%	67%	72%

Risicofactoren – Oosterhout op wijkniveau voor 65+

In onderstaande tabel is per wijk in Oosterhout het percentage inwoners (ouderen) weergegeven met desbetreffende risicofactor.

	Centrum	Slotjes	Strijen, Leijssenakkers	Oosterheide	Dommelbergen	West, Vrachelen	Industrieterrein Noord	Industrieterrein Zuid
Eetgewoonten	12%	7%	4%	8%	9%	5%	7%	2%
Valletsel	10%	7%	6%	12%	3%	3%	9%	6%
Roken	9%	8%	10%	14%	12%	8%	5%	5%
Bewegen	25%	36%	46%	42%	46%	41%	35%	41%
Sociale contacten	17%	9%	4%	4%	7%	6%	7%	3%
Eenzaamheid	50%	43%	47%	48%	44%	49%	46%	41%
Groepsbijeenkomsten	53%	50%	45%	41%	49%	44%	27%	33%
Lid vereniging/club	50%	45%	41%	41%	43%	41%	25%	37%
Vrijwilligerswerk	85%	77%	64%	74%	73%	70%	62%	68%

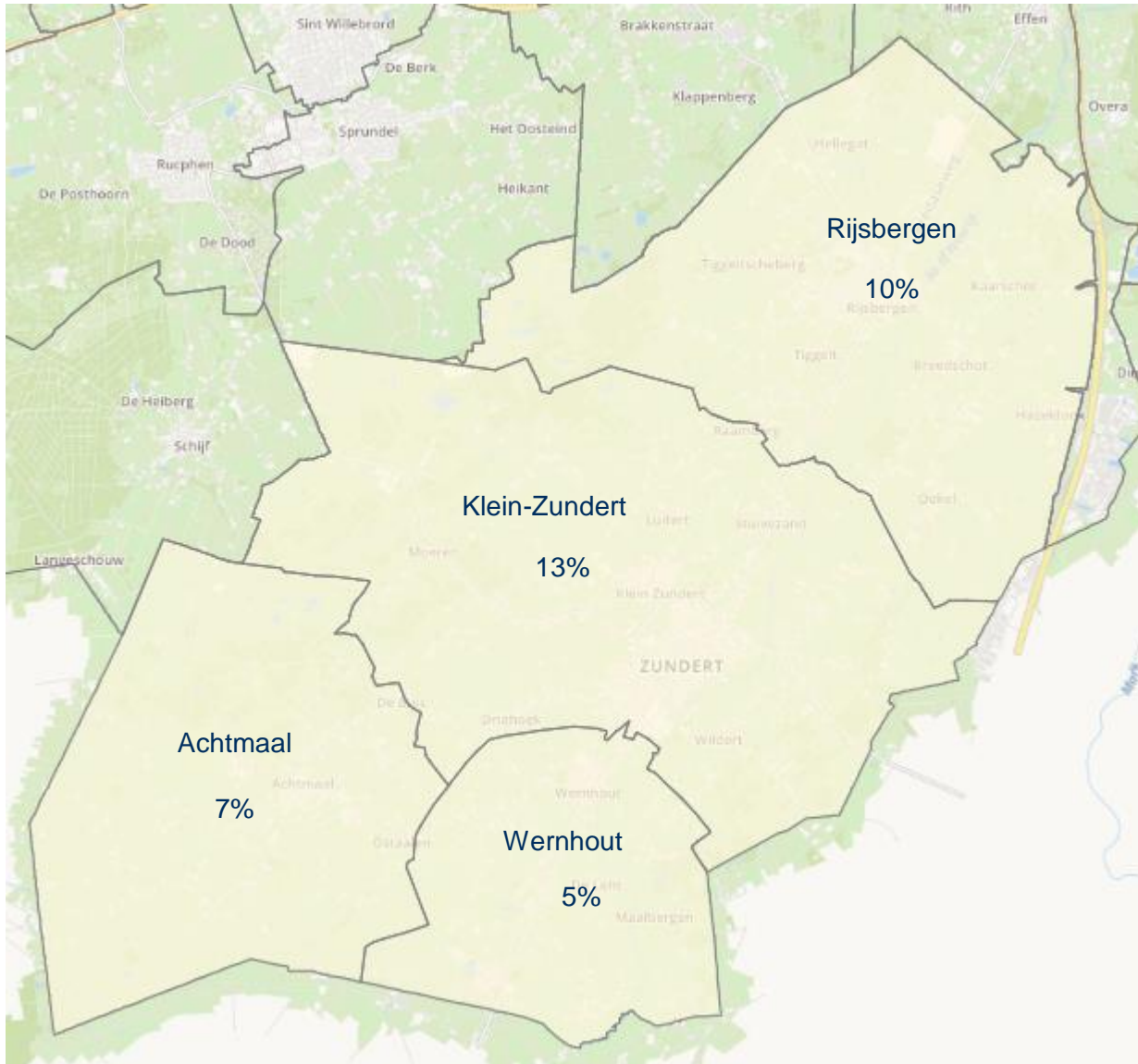

Risicofactoren Gezond Leven op wijkniveau in Zundert voor 18-64 jarigen

Voor volwassenen (18-64 jarigen) zijn twee van de vier risicofactoren in de Gezondheidsmonitor uitgevraagd, namelijk: roken en bewegen.

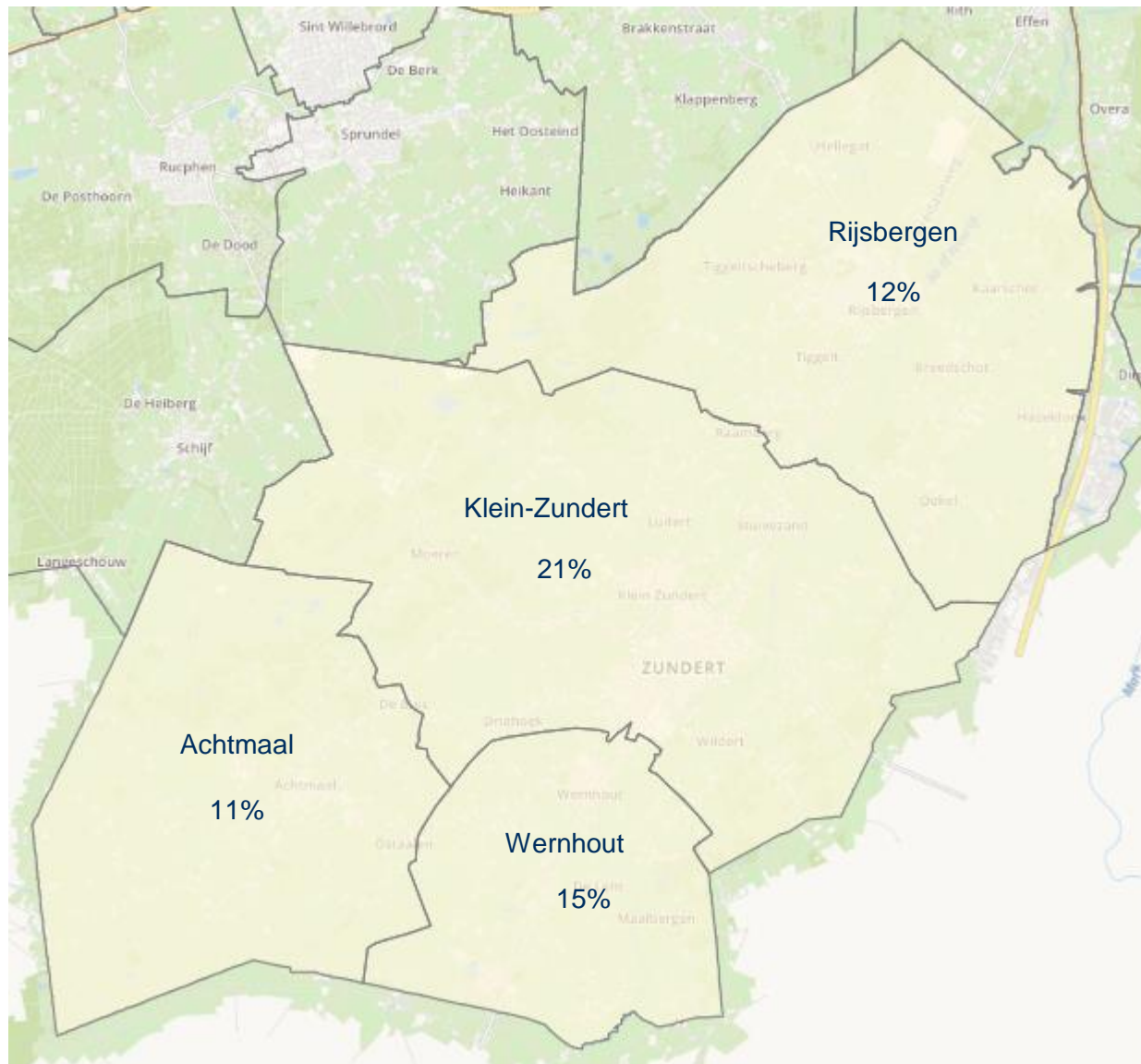
Het kaartje toont het percentage inwoners (volwassenen) met twee risicofactoren op het thema 'Gezond Leven' op wijkniveau voor de gemeente Zundert.

Risicofactoren Gezond Leven op wijkniveau in Zundert voor 65+

Het kaartje toont het percentage inwoners (ouderen) met twee (of meer) van de vier risicofactoren op het thema 'Gezond Leven' op wijkniveau voor de gemeente Zundert.

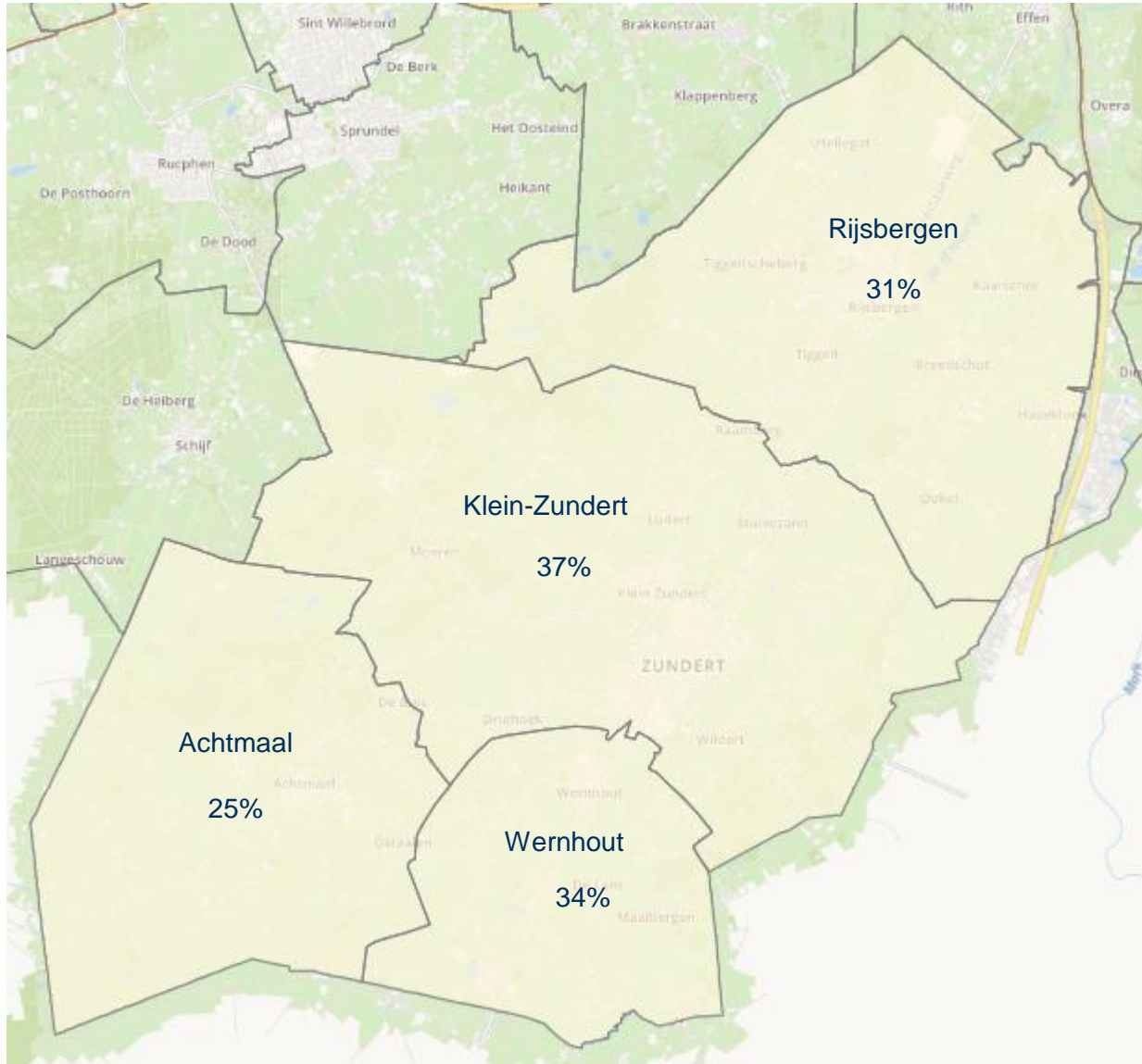

Risicofactoren Mentale Gezondheid op wijkniveau in Zundert voor 18-64 jarigen

Voor volwassenen (18-64 jarigen) zijn vier van de vijf risicofactoren in de Gezondheidsmonitor uitgevraagd, namelijk eenzaamheid, lidmaatschap verenigingen, vrijwilligerswerk en het zelfstandig onderhouden van sociale contacten

Het kaartje toont het percentage inwoners (volwassenen) met drie (of meer) van de vier risicofactoren op het thema Mentale Gezondheid voor de wijken in Zundert.

Risicofactoren Mentale Gezondheid op wijkniveau in Zundert voor 65+

Het kaartje toont het percentage inwoners (ouderen) met drie (of meer) van de vijf risicofactoren op het thema Mentale Gezondheid voor de wijken in Zundert.

Risicofactoren – Zundert op wijkniveau voor 18-64 jarigen

In onderstaande tabel is per wijk in Zundert het percentage inwoners (volwassenen) weergegeven met desbetreffende risicofactor.

	Klein-Zundert	Wernhout	Achtmaal	Rijsbergen
Roken	13%	11%	12%	12%
Bewegen	49%	59%	52%	59%
Sociale contacten	7%	4%	5%	4%
Eenzaamheid	42%	40%	41%	36%
Lid vereniging/club	44%	40%	33%	33%
Vrijwilligerswerk	71%	71%	64%	65%

Risicofactoren – Zundert (wijkniveau) voor 65+

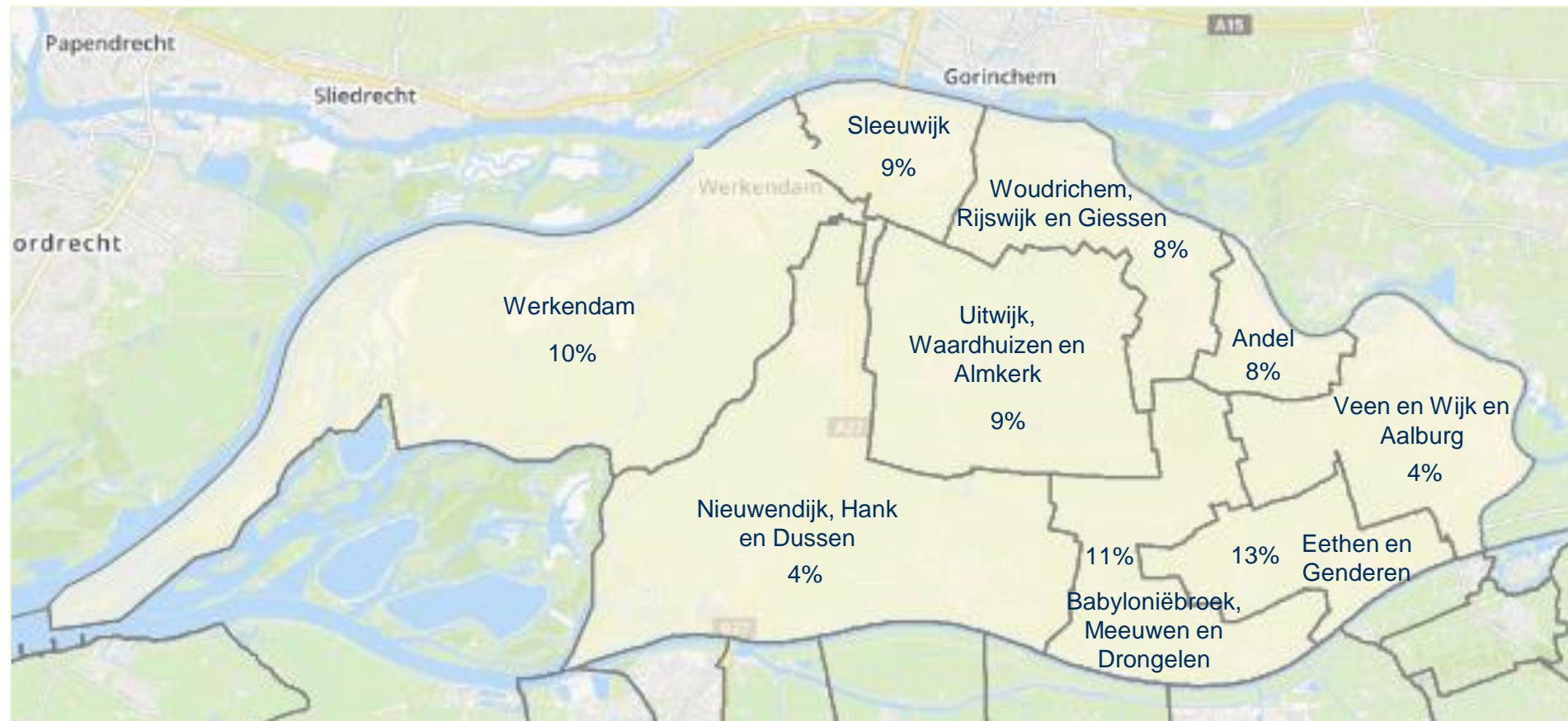
In onderstaande tabel is per wijk in Zundert het percentage inwoners (ouderen) weergegeven met desbetreffende risicofactor.

	Klein-Zundert	Wernhout	Achtmaal	Rijsbergen
Eetgewoonten	8%	6%	5%	5%
Valletsel	8%	1%	3%	7%
Roken	10%	1%	6%	3%
Bewegen	38%	41%	36%	42%
Sociale contacten	12%	5%	4%	5%
Eenzaamheid	53%	41%	37%	43%
Groepsbijeenkomsten	40%	42%	29%	39%
Lid vereniging/club	40%	36%	26%	32%
Vrijwilligerswerk	66%	72%	43%	69%

Risicofactoren Gezond Leven op wijkniveau in Altena voor 18-64 jarigen

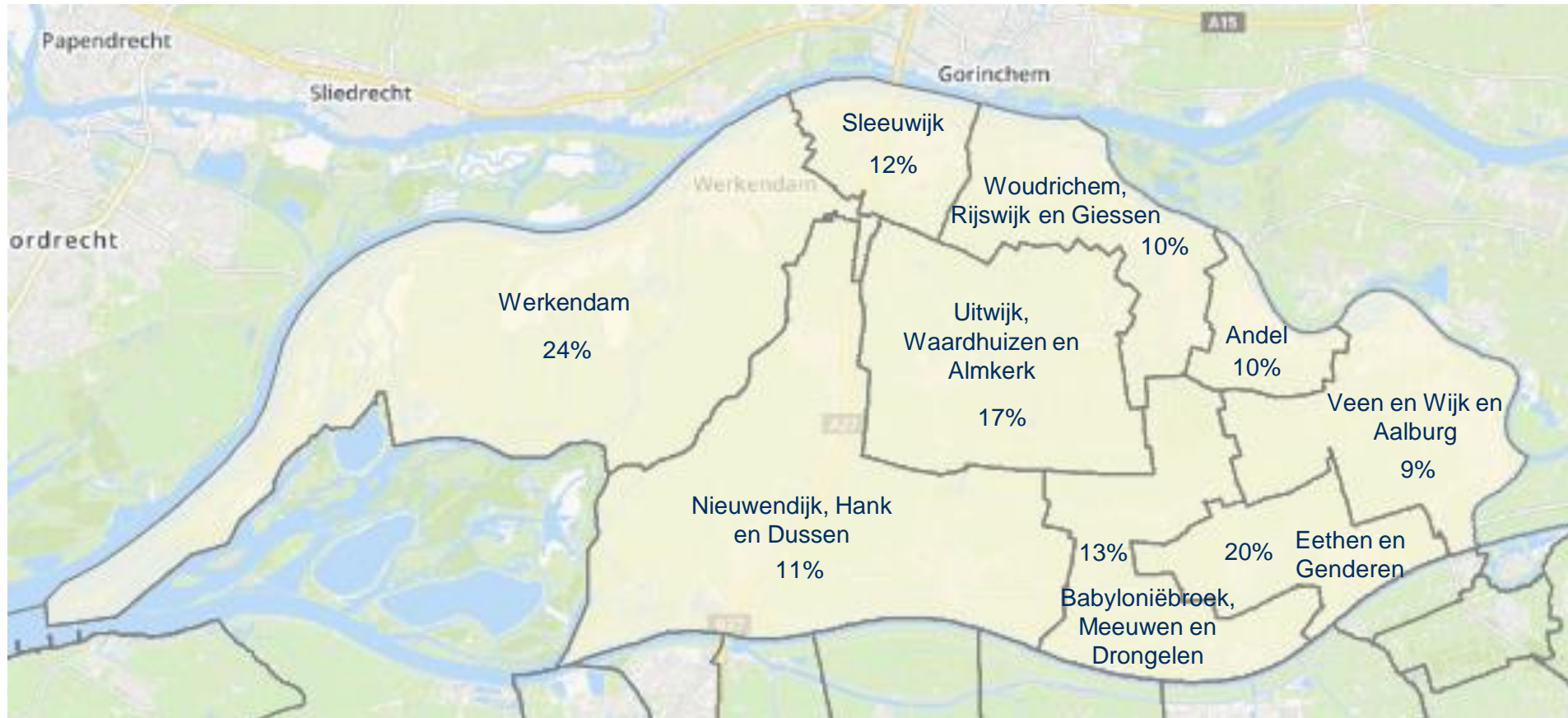
Voor volwassenen (18-64 jarigen) zijn twee van de vier risicofactoren in de Gezondheidsmonitor uitgevraagd, namelijk: roken en bewegen. Het kaartje toont het percentage inwoners (volwassenen) met twee risicofactoren op het thema 'Gezond Leven' op wijkniveau voor de gemeente Altena.

Risicofactoren Gezond Leven op wijkniveau in Altena voor 65+

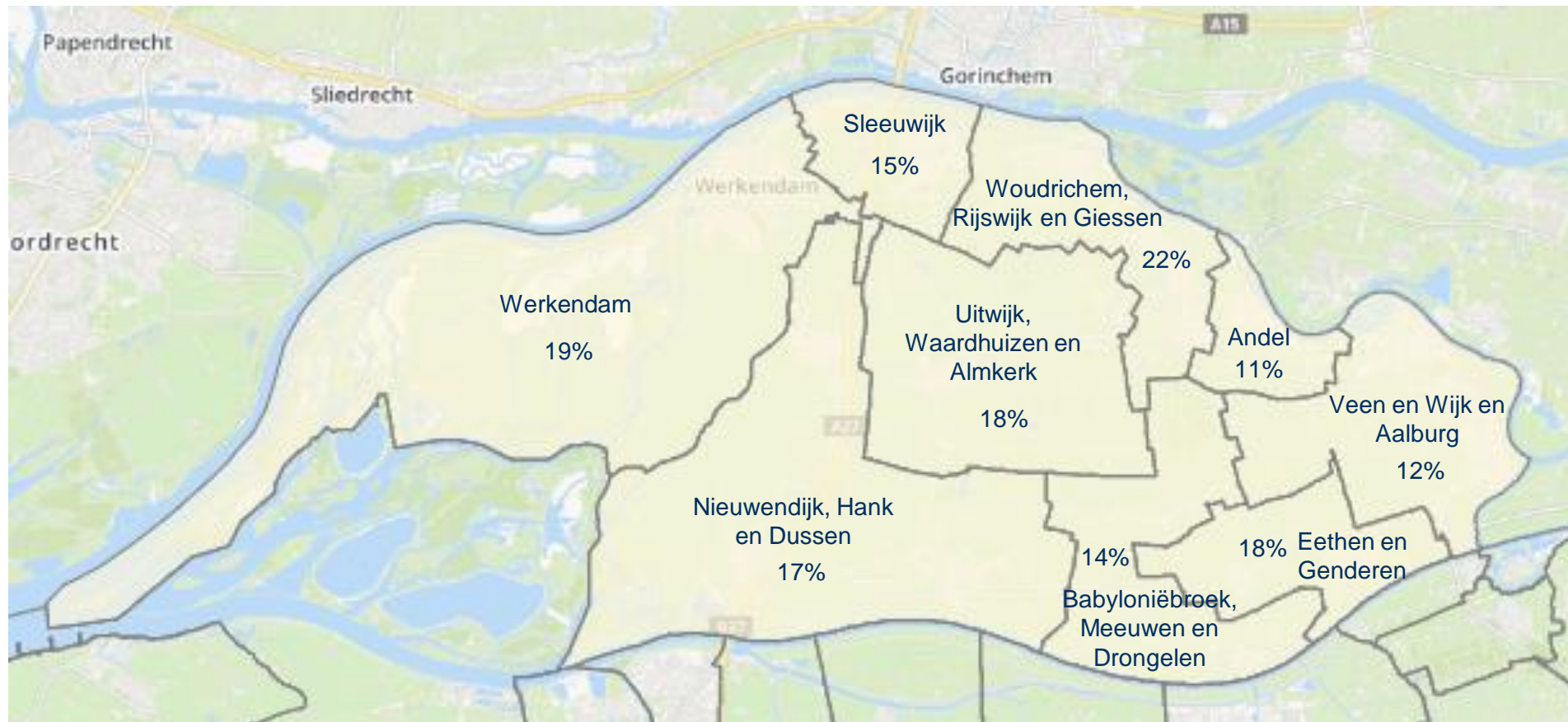
Het kaartje toont het percentage inwoners (ouderen) met twee (of meer) van de vier risicofactoren op het thema 'Gezond Leven' op wijkniveau voor de gemeente Altena.

Risicofactoren Mentale Gezondheid op wijkniveau in Altena voor 18-64 jarigen

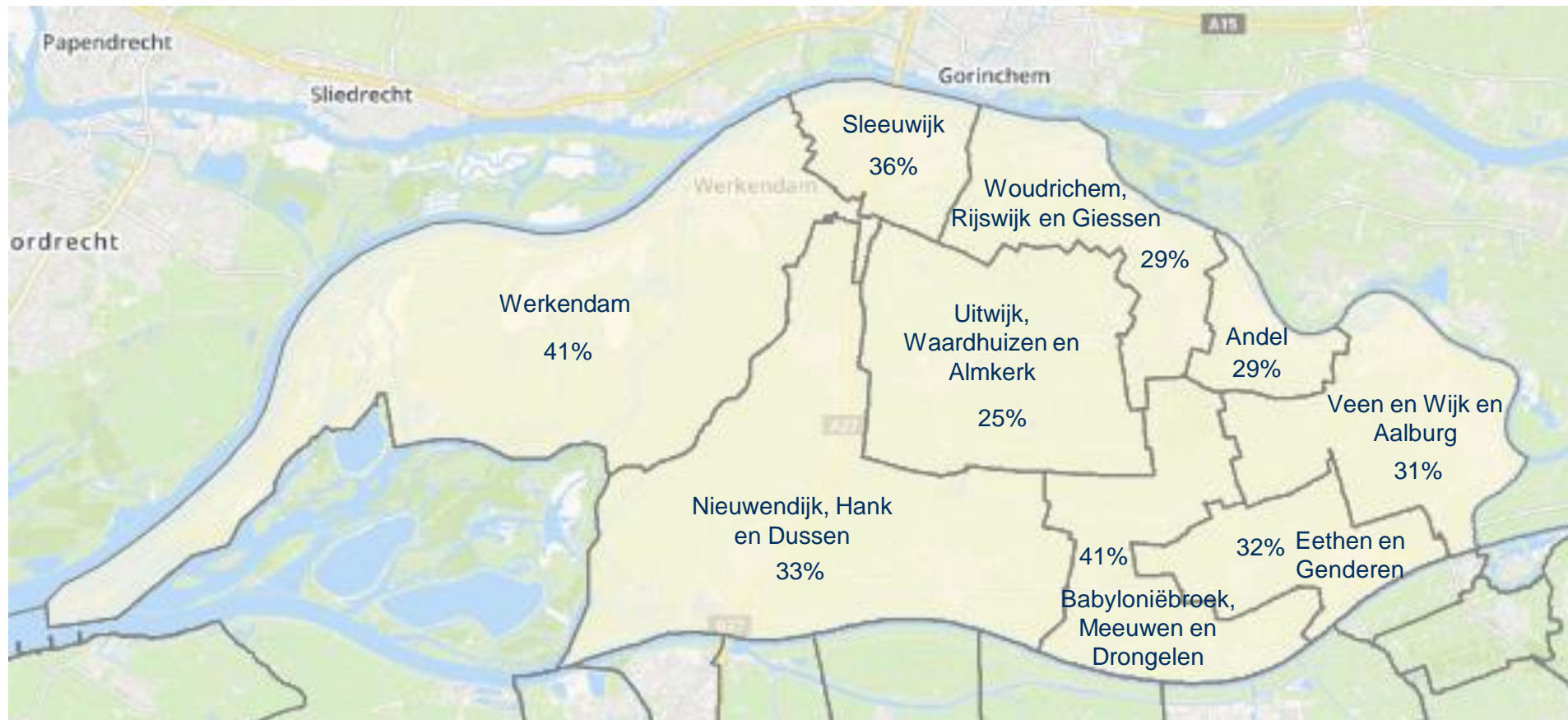
Voor volwassenen (18-64 jarigen) zijn vier van de vijf risicofactoren in de Gezondheidsmonitor uitgevraagd, namelijk eenzaamheid, lidmaatschap verenigingen, vrijwilligerswerk en het zelfstandig onderhouden van sociale contacten. Het kaartje toont het percentage inwoners (volwassenen) met drie (of meer) van de vier risicofactoren op het thema Mentale Gezondheid voor de wijken in Altena.

Risicofactoren Mentale Gezondheid op wijkniveau in Altena 65+

Het kaartje toont het percentage inwoners (ouderen) met drie (of meer) van de vijf risicofactoren op het thema Mentale Gezondheid voor de wijken in Altena.

Risicofactoren – Altena op wijkniveau 18-64 jarigen

In onderstaande tabel is per wijk in Altena het percentage inwoners (volwassenen) weergegeven met desbetreffende risicofactor.

	Woudrichem, Rijswijk en Giesen	Uitwijk, Waardhuizen en Almkerk	Andel	Werkendam	Sleeuwijk	Nieuwendijk, Hank en Dussen	Veen en Wijk en Aalburg	Eethen en Genderen	Babyloniëbroek, Meeuwen en Drongelen
Roken	17%	19%	12%	12%	18%	11%	12%	16%	16%
Bewegen	54%	50%	44%	37%	56%	50%	49%	37%	41%
Sociale contacten	8%	3%	1%	6%	6%	2%	4%	1%	7%
Eenzaamheid	47%	36%	40%	38%	35%	35%	30%	39%	30%
Lid vereniging/ club	49%	48%	34%	54%	49%	48%	44%	56%	49%
Vrijwilligerswerk	73%	54%	53%	67%	56%	66%	61%	55%	50%

Risicofactoren – Altena op wijkniveau 65+

In onderstaande tabel is per wijk in Altena het percentage inwoners (ouderen) weergegeven met desbetreffende risicofactor.

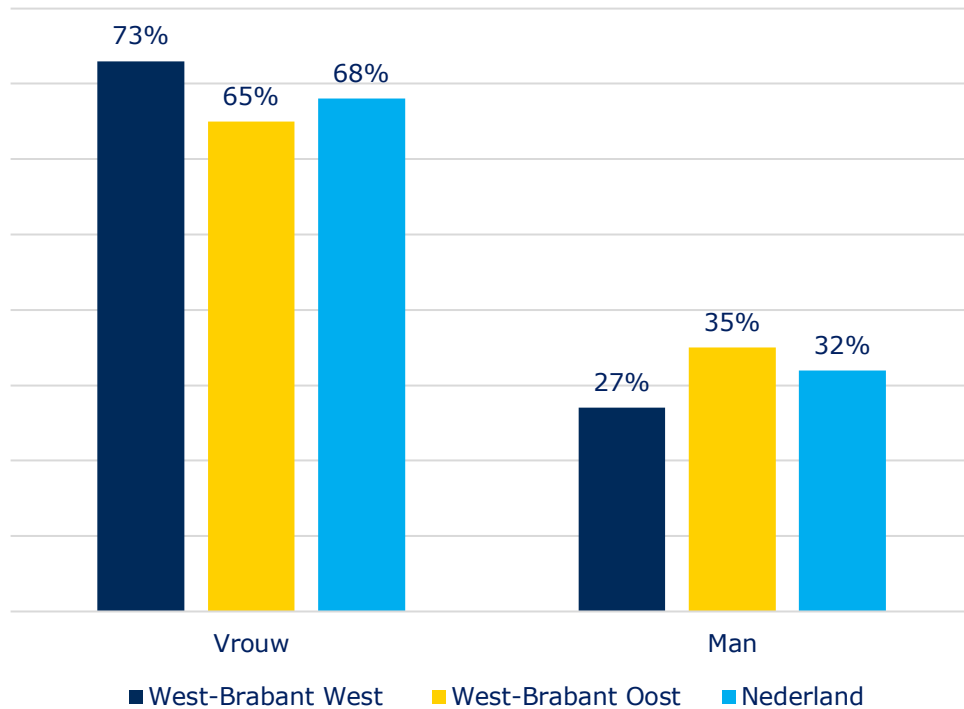
	Woudrichem, Rijswijk en Giesen	Uitwijk, Waardhuizen en Almkerk	Andel	Werkendam	Sleeuwijk	Nieuwendeijk, Hank en Dussen	Veen en Wijk en Aalburg	Eethen en Genderen	Babyloniëbroek, Meeuwen en Drongelen
Eetgewoonten	8%	10%	6%	10%	5%	6%	5%	8%	6%
Valletsel	3%	6%	3%	9%	4%	9%	3%	7%	7%
Roken	7%	11%	9%	18%	11%	7%	6%	15%	6%
Bewegen	45%	61%	43%	30%	40%	39%	74%	37%	73%
Sociale contacten	4%	5%	7%	6%	5%	4%	3%	2%	4%
Eenzaamheid	43%	52%	44%	51%	46%	43%	42%	56%	53%
Groepsbijeenkomsten	32%	29%	27%	44%	43%	36%	38%	31%	43%
Lid vereniging/ club	31%	29%	29%	49%	42%	45%	46%	43%	58%
Vrijwilligerswerk	62%	60%	58%	71%	63%	67%	69%	63%	68%

3. Mantelzorgers van mensen met dementie

Achtergrondkenmerken

Geslacht mantelzorgers (2020)

Geslacht mantelzorgers

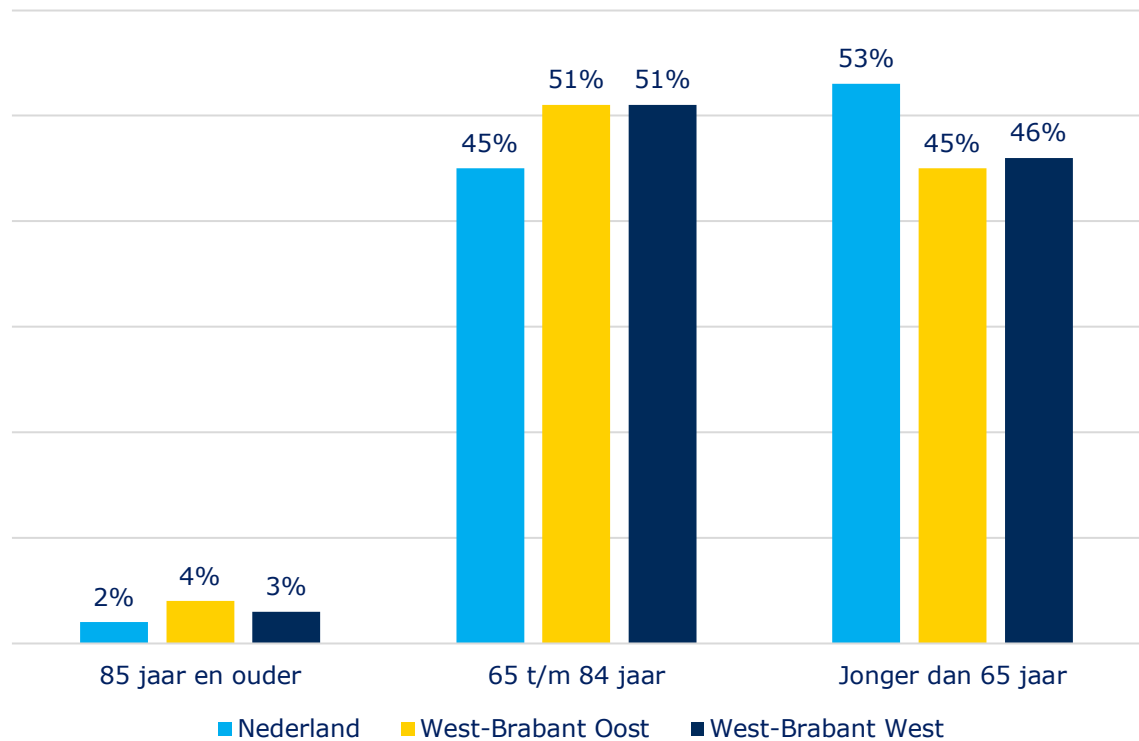
Achtergrondkenmerken van mantelzorgers voor mensen met dementie zijn afkomstig uit de 'Dementiemonitor Mantelzorg 2020'. Het merendeel van de mantelzorgers die de vragenlijst voor deze monitor heeft ingevuld is vrouw. Dit geldt zowel voor Nederland als geheel als West-Brabant West en Oost. In zowel West-Brabant West als Oost zijn er wel iets meer mannen die de vragenlijst hebben ingevuld dan in Nederland als geheel.

West-Brabant West: (N= 67/3575)

West-Brabant Oost: (N= 49/3575)

Nederland: (N=3577/3577)

Leeftijd mantelzorgers (2020)

West-Brabant West: (N= 67/3569)

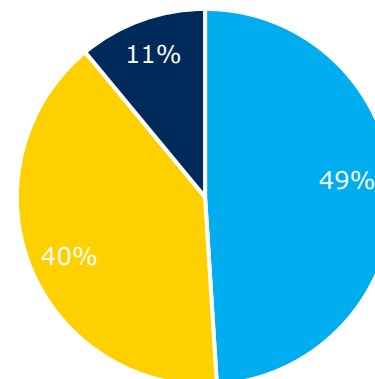
West-Brabant Oost: (N= 49/3569)

Nederland: (N=3577/3577)

Leeftijd en werksituatie mantelzorgers

De leeftijd van mantelzorgers van mensen met dementie in Nederland is gemiddeld 65 jaar. Hierbij geldt dat in West-Brabant West iets minder mantelzorgers in de leeftijdscategorie jonger dan 65, terwijl dat in Nederland als geheel iets meer dan de helft is. Een aanzienlijk deel (40%) van de mantelzorgers heeft een betaalde baan.

Werksituatie mantelzorgers in Nederland (2020)

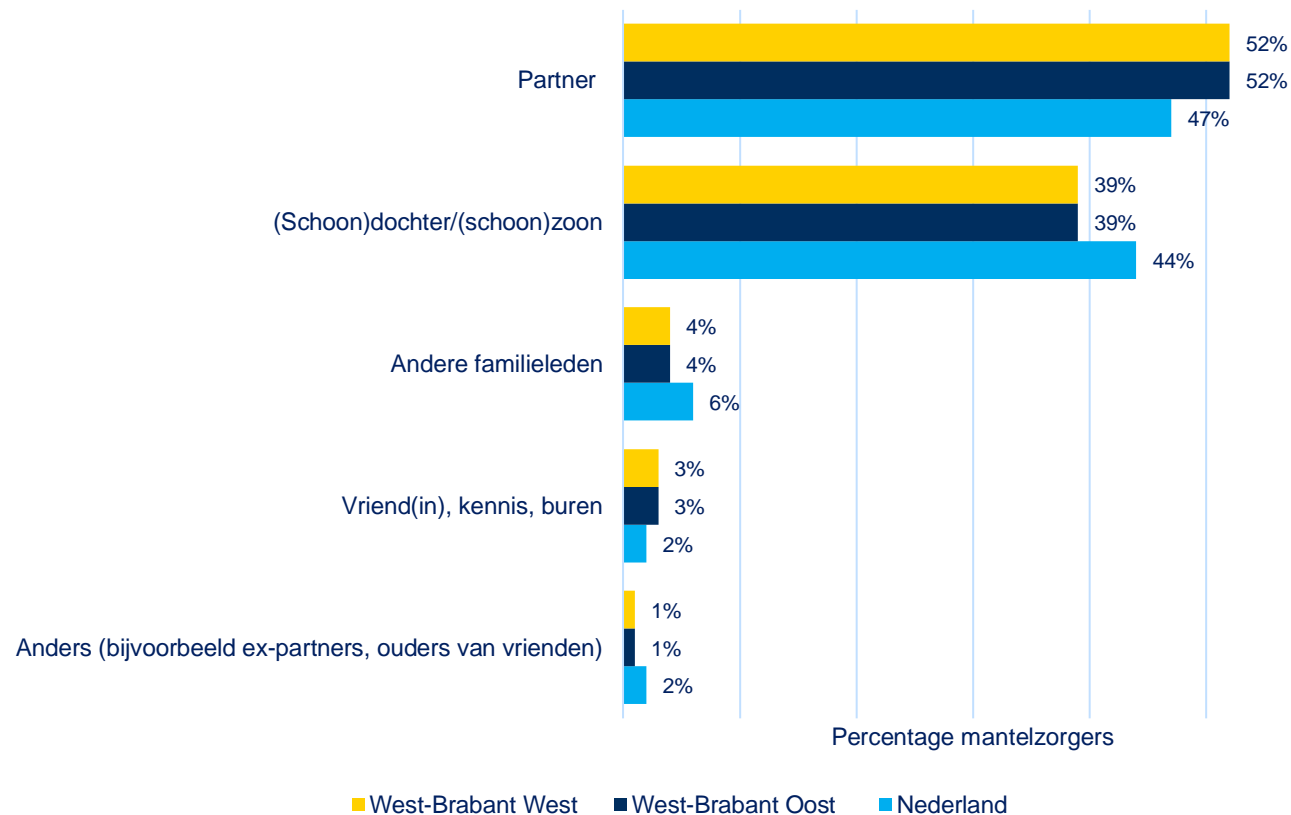

■ Is met pensioen ■ Heeft een baan ■ Anders

Nederland: (N=3577/3577)

Relatie van de mantelzorgers tot de naaste met dementie (2020)

Relatie van mantelzorger tot de naaste met dementie

Mantelzorg aan mensen met dementie wordt voornamelijk verzorgd door de familieleden. Hierbij vormen de partners de grootste groep (WBW: 52%, WBO: 52%, NL: 47%). Opvallend is dat in Nederland als geheel mantelzorg aan mensen met dementie iets vaker wordt verzorgd door (schoon)dochters/(schoon)zons en andere familieleden (50%) dan in West-Brabant West en Oost (beiden 43%).

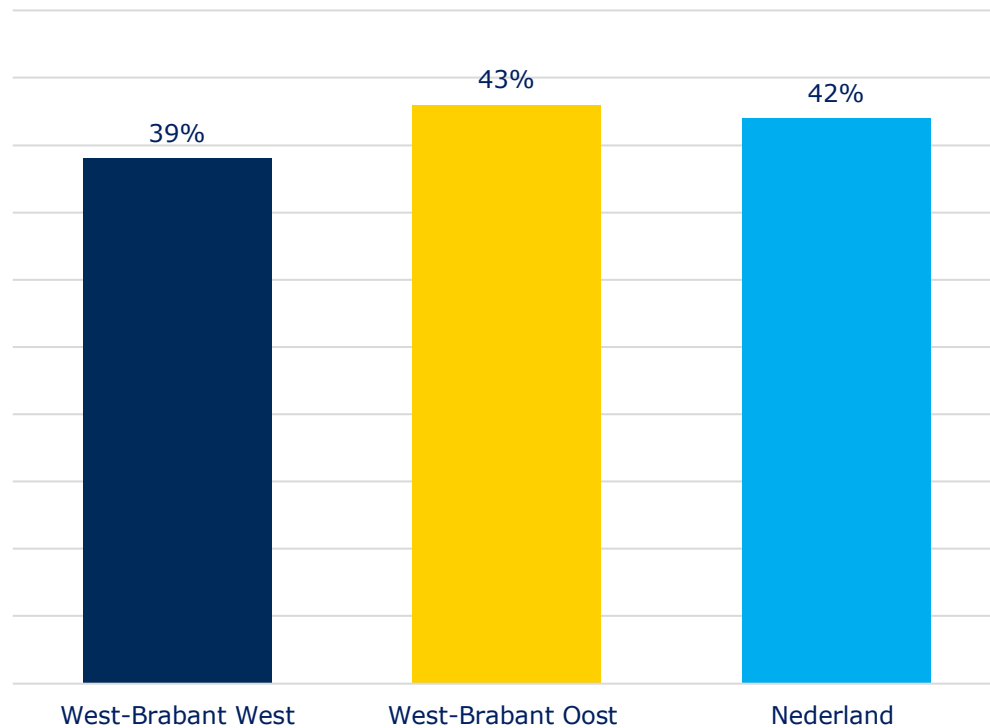
West-Brabant West: (N= 67/3571)

West-Brabant Oost: (N= 49/3571)

Nederland: (N=3577/3577)

Persoon met dementie woont bij mantelzorger in huis (2020)

Bij mantelzorger in huis

In 2020 zorgden zo'n vier op de tien mantelzorgers voor een naaste die bij hen in huis woont.

West-Brabant West: (N= 67/3575)

West-Brabant Oost: (N= 49/3575)

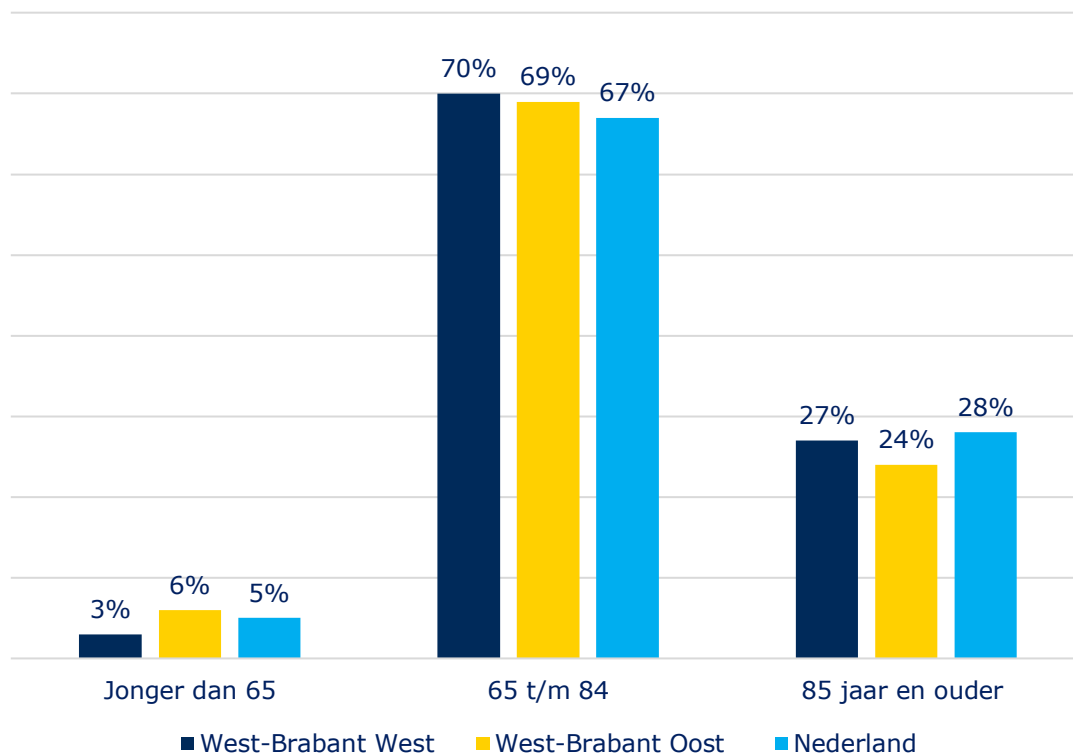
Nederland: (N=3577/3577)

3. Mantelzorgers van mensen met dementie

***Achtergrondkenmerken van de naaste
met dementie voor wie zij zorgen***

Leeftijd van de naaste met dementie (2020)

Leeftijd

In de figuur zien we dat mantelzorgers uit West-Brabant West (70%), West-Brabant Oost (69%) en Nederland (67%) het meeste zorgen voor een naaste in de leeftijdsgroep 65 t/m 84 jarigen. In zowel West-Brabant West (3%) als West-Brabant Oost (6%) zorgt ook een klein deel van de mantelzorgers voor een naaste met dementie jonger dan 65 jaar.

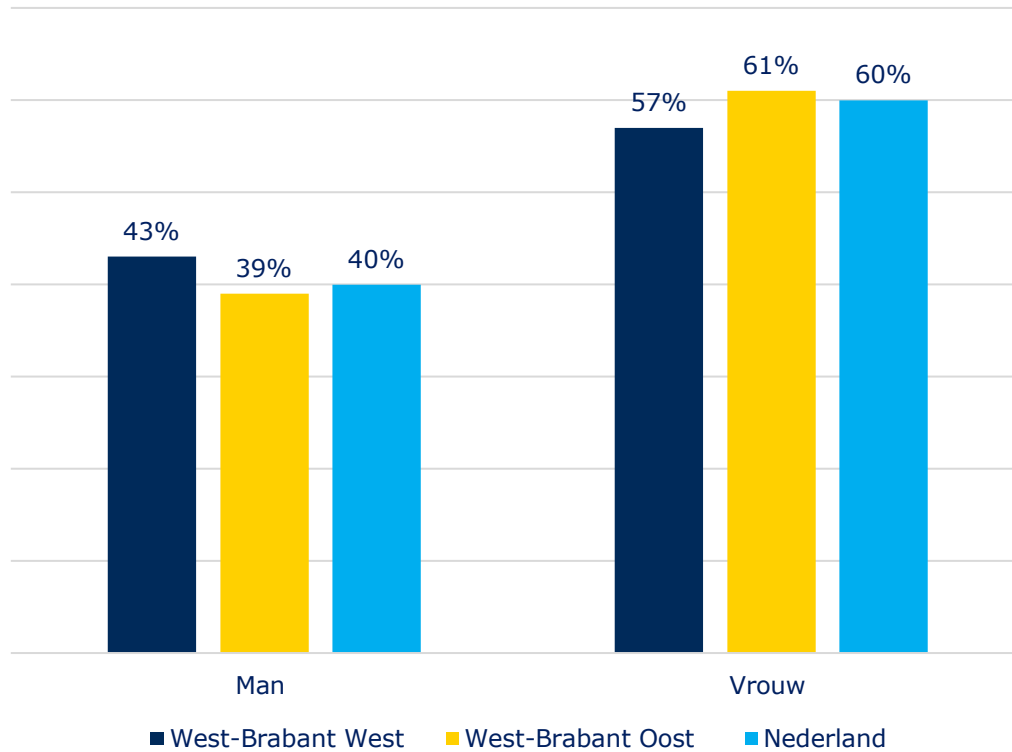
West-Brabant West: (N= 66/3569)

West-Brabant Oost: (N= 49/3569)

Nederland: (N=3577/3577)

Geslacht van de naaste met dementie (2020)

Geslacht

Mantelzorgers zorgen ongeveer 1.5 keer vaker voor vrouwen met dementie dan mannen. Dit geldt zowel voor mantelzorgers in Nederland als geheel als mantelzorgers in West-Brabant West en Oost.

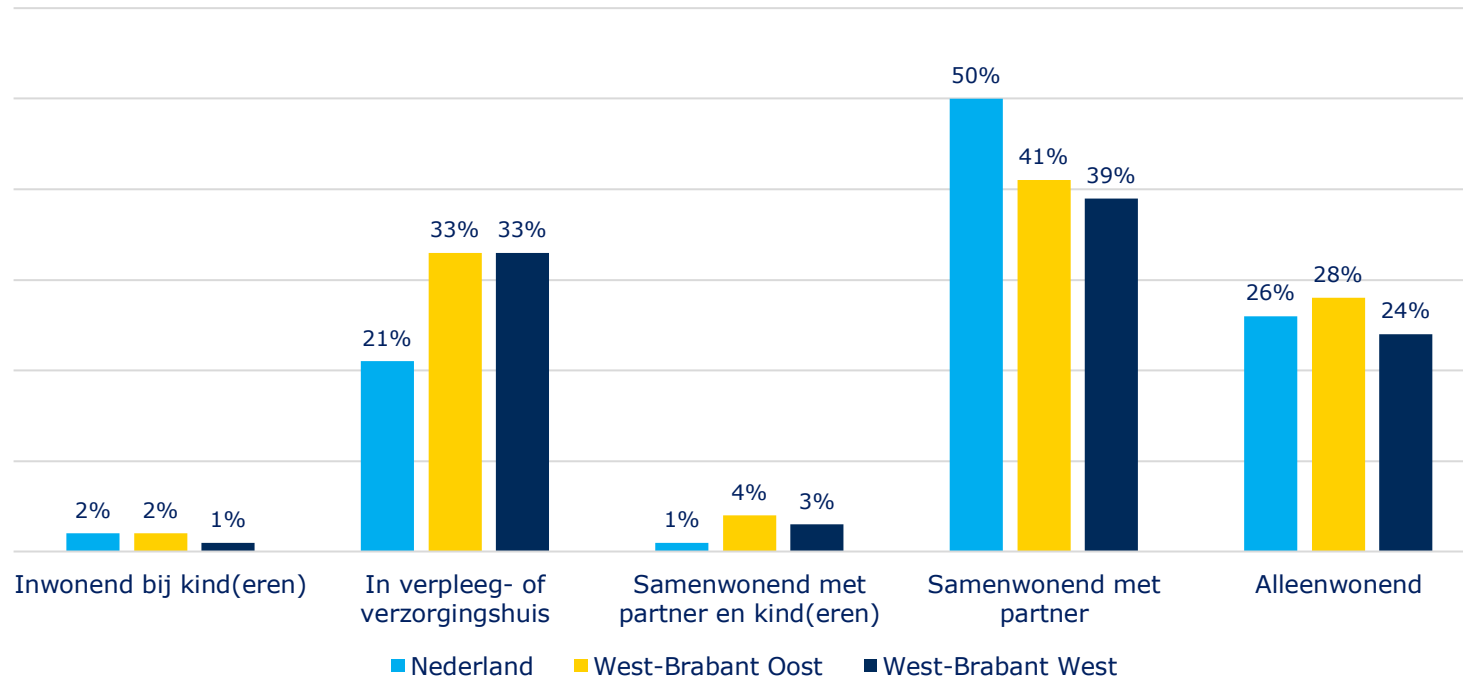
West-Brabant West: (N= 67/3575)

West-Brabant Oost: (N= 49/3575)

Nederland: (N=3577/3577)

Woonsituatie van naaste met dementie (2020)

Woonsituatie

In 2020 zorgden mantelzorgers in zowel West-Brabant West als in West-Brabant Oost vaker voor een naaste verblijvend in een instelling dan in heel Nederland. De meeste naasten zijn echter thuiswonend. Van deze mensen woont het grootste deel samen met een partner of alleen. Het percentage naasten van mantelzorgers uit West-Brabant West en West-Brabant Oost dat samenwoont met een partner ligt lager dan in Nederland als geheel.

West-Brabant West: (N= 67/3577)

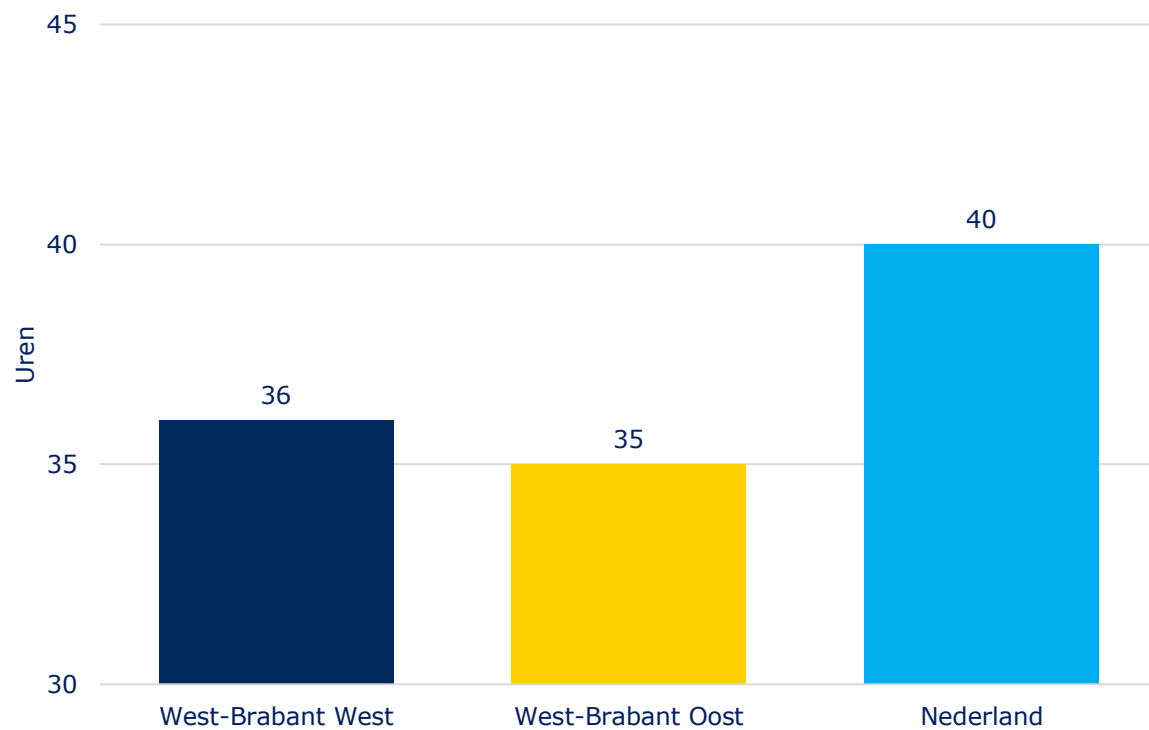
West-Brabant Oost: (N= 49/3577)

Nederland: (N=3577/3577)

3. Mantelzorgers van mensen met dementie

Zorgbelasting

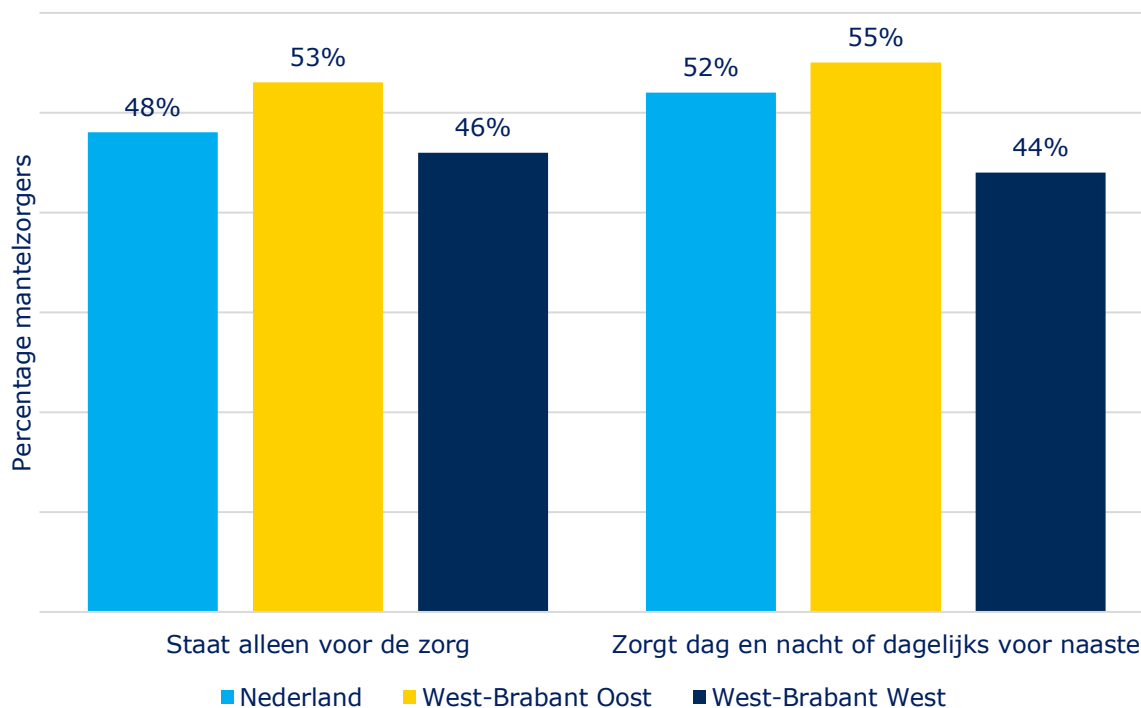
Gemiddeld aantal uur belasting per week voor mantelzorgers (2020)

West-Brabant West: (N= 67/3572)
West-Brabant Oost: (N= 49/3572)
Nederland: (N=3572/3577)

Belasting mantelzorgers (2020)

West-Brabant West: (N= 65/3514)

West-Brabant Oost: (N= 49/3514)

Nederland: (N=3514/3577)

West-Brabant West: (N= 67/3572)

West-Brabant Oost: (N= 49/3572)

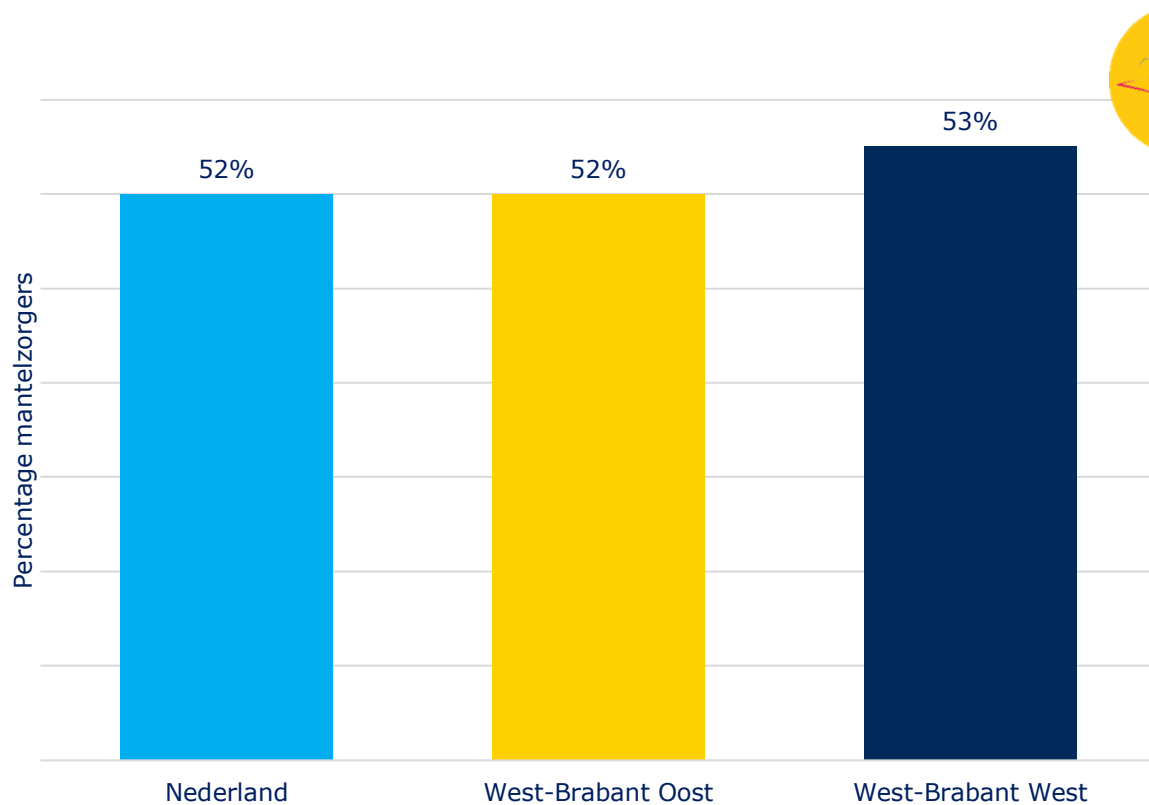
Nederland: (N=3572/3577)

Gegevens over zorgbelasting

In West-Brabant Oost zorgt ruim de helft (55%) van de mantelzorgers dag en nacht of dagelijks voor de naaste met dementie. Van de mantelzorgers in West-Brabant Oost staat 53% er alleen voor.

In West-Brabant West ligt dit percentage lager op respectievelijk 44 en 46%. Hoewel mantelzorgers in West-Brabant Oost dus vaker dan in West en in Nederland als geheel dag en nacht/dagelijks voor hun demente naaste zorgen en er vaker alleen voor staan, geven ze niet aan zich meer belast te voelen (zie volgende pagina). Ook is op de volgende pagina te zien dat in West-Brabant Oost het percentage mantelzorgers dat zich niet of weinig ondersteund voelt het laagst is (WBO: 28%, WBW: 34%, NL: 30%).

Belasting mantelzorgers (2020)

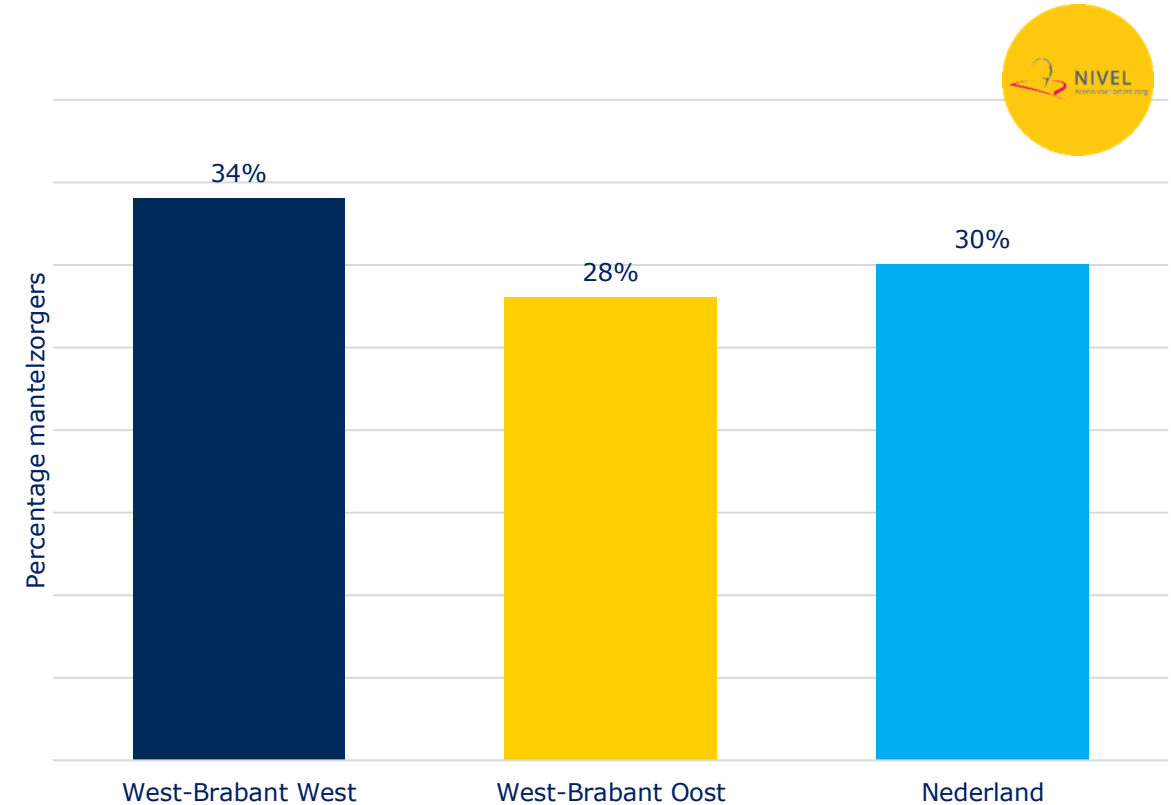

West-Brabant West: (N= 65/3566)

West-Brabant Oost: (N= 49/3566)

Nederland: (N=3566/3577)

Percentage van mantelzorgers voor mensen met dementie wat zich in het algemeen niet of weinig ondersteund voelt (2020)

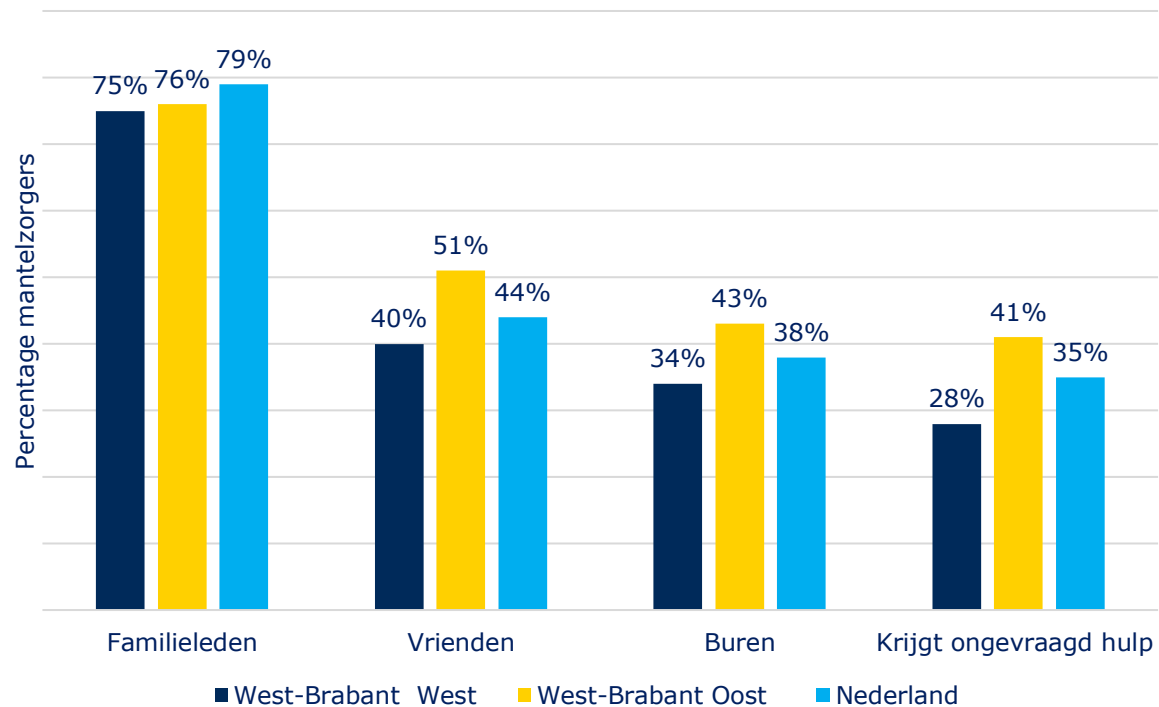

West-Brabant West: (N= 67/3569)

West-Brabant Oost: (N= 49/3569)

Nederland: (N=3569/3577)

Mantelzorgers vragen hulp aan (2020):

Mantelzorgers vragen hulp aan

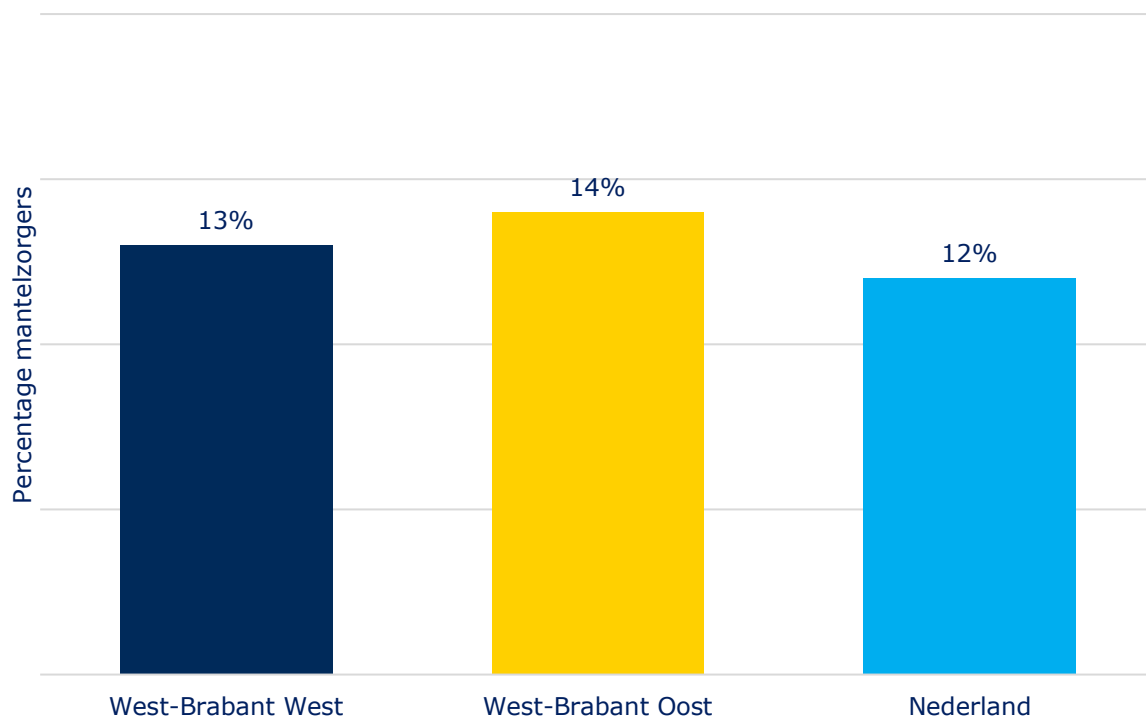
In 2020 vroeg driekwart van de mantelzorgers hulp aan familieleden. Ook vrienden en buren worden regelmatig gevraagd. Mantelzorgers die de vragenlijst invulden konden meerdere 'hulpbronnen' aankruisen.

West-Brabant West: (N= 67/3573)

West-Brabant Oost: (N= 49/3573)

Nederland: (N=3573/3577)

Percentage mantelzorgers dat sterk eenzaam is (2020)

Een behoorlijk deel van de mantelzorgers ervaart gevoelens van eenzaamheid

Uit de Dementiemonitor Mantelzorg blijkt dat mantelzorgers die eenzaam zijn significant vaker zorgen voor een naaste met dementie, met wie ze samenwonen (15%). Daarnaast zijn ze over het algemeen ouder dan mantelzorgers die soms of niet eenzaam zijn. Verder geven sterk eenzame mantelzorgers significant vaker aan dat het aantal contactmomenten met anderen is verminderd en de kwaliteit van contactmomenten is verslechterd dan mantelzorgers die soms of niet eenzaam zijn. Tot slot ontvangen sterk eenzame mantelzorgers significant minder vaak gevraagd of ongevraagd hulp vanuit hun directe omgeving en minder begrip dan mantelzorgers die soms of niet eenzaam zijn.

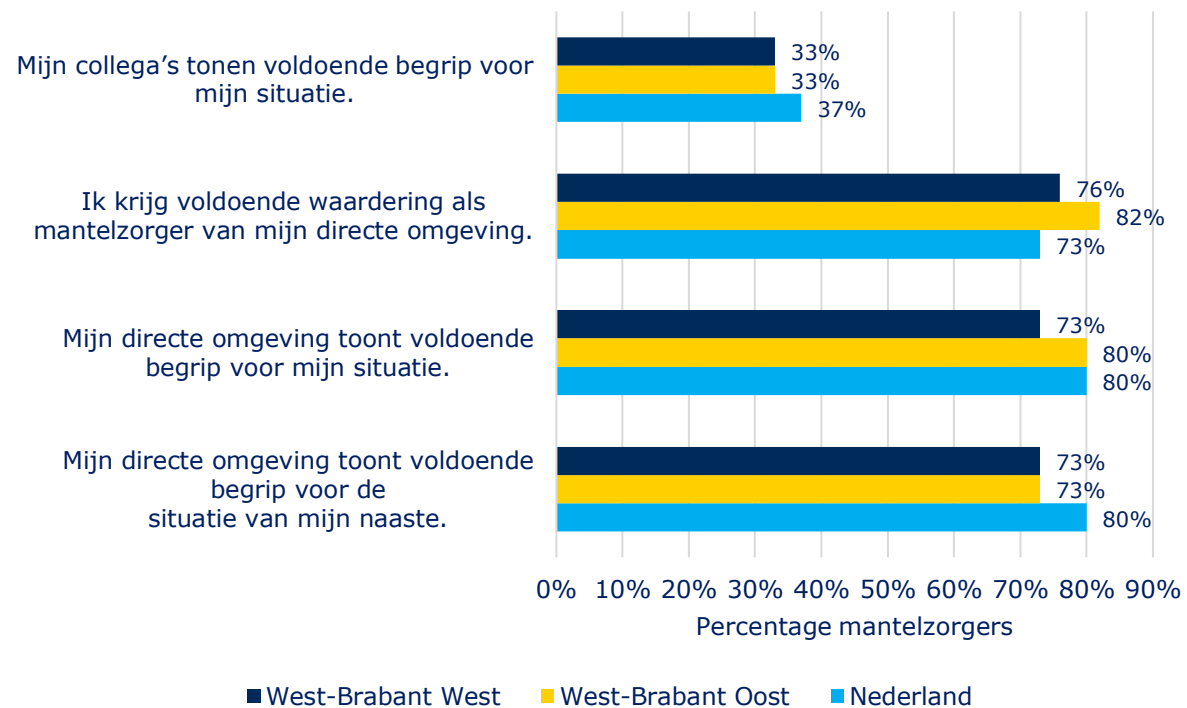
In de figuur links wordt het percentage sterk eenzame mantelzorgers met een naaste met dementie voor de regio West-Brabant West (13%), West-Brabant Oost (14%) en Nederland (12%) weergegeven.

West-Brabant West: (N= 67/3557)

West-Brabant Oost: (N= 49/3557)

Nederland: (N=3557/3577)

Sociale omgeving mantelzorgers (2020)

Sociale omgeving mantelzorgers

Zo'n driekwart van de mantelzorgers ervaart voldoende waardering en begrip voor de situatie van de mantelzorger en begrip voor de situatie van de persoon met dementie. Echter slechts een derde tot 37% (Nederland) ervaart voldoende begrip van collega's voor de situatie van de mantelzorger.

West-Brabant West: (N= 67/3573)

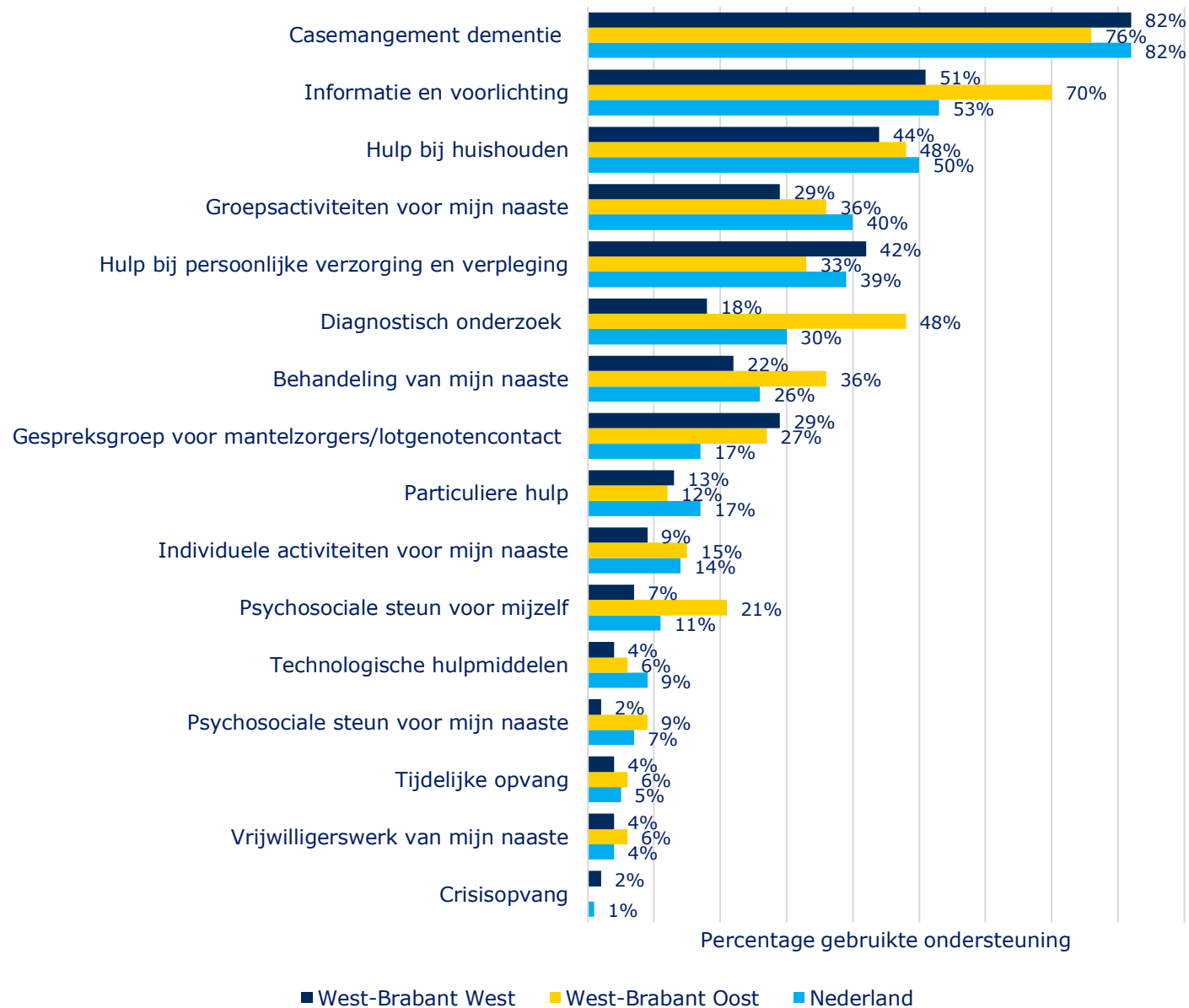
West-Brabant Oost: (N= 49/3573)

Nederland: (N=3573/3577)

4. Gebruik zorg/dagbesteding door mensen met dementie

Ondersteuning en zorg waar mantelzorgers van mensen met dementie die nog thuis wonen

(samen of alleen) of mensen met dementie de afgelopen 12 maanden gebruik van maakten (2020)

Gebruik van ondersteuning en zorg in West-Brabant en Nederland

De mantelzorgers die meededen aan de peiling van de Dementiemonitor Mantelzorg, zijn bijna allemaal bekend bij professionele zorgverleners. In de praktijk zijn veel mensen met dementie en hun mantelzorgers niet bekend bij professionele zorgverleners, daarom zou het gebruik van de hulp en ondersteuning zoals vermeld in de figuren in de praktijk lager kunnen liggen.

In de figuur is aangegeven van welke soort ondersteuning mantelzorgers of mensen met dementie (naasten) gebruik maken. In het algemeen wordt er vooral gebruik gemaakt van casemanagement dementie, informatie & voorlichting en hulp in de huishouding. In de figuur zien we een aantal opvallende verschillen zoals de inzet van diagnostiek voor naasten van mantelzorgers in West-Brabant Oost een stuk hoger ligt dan in West-Brabant West en Nederland.

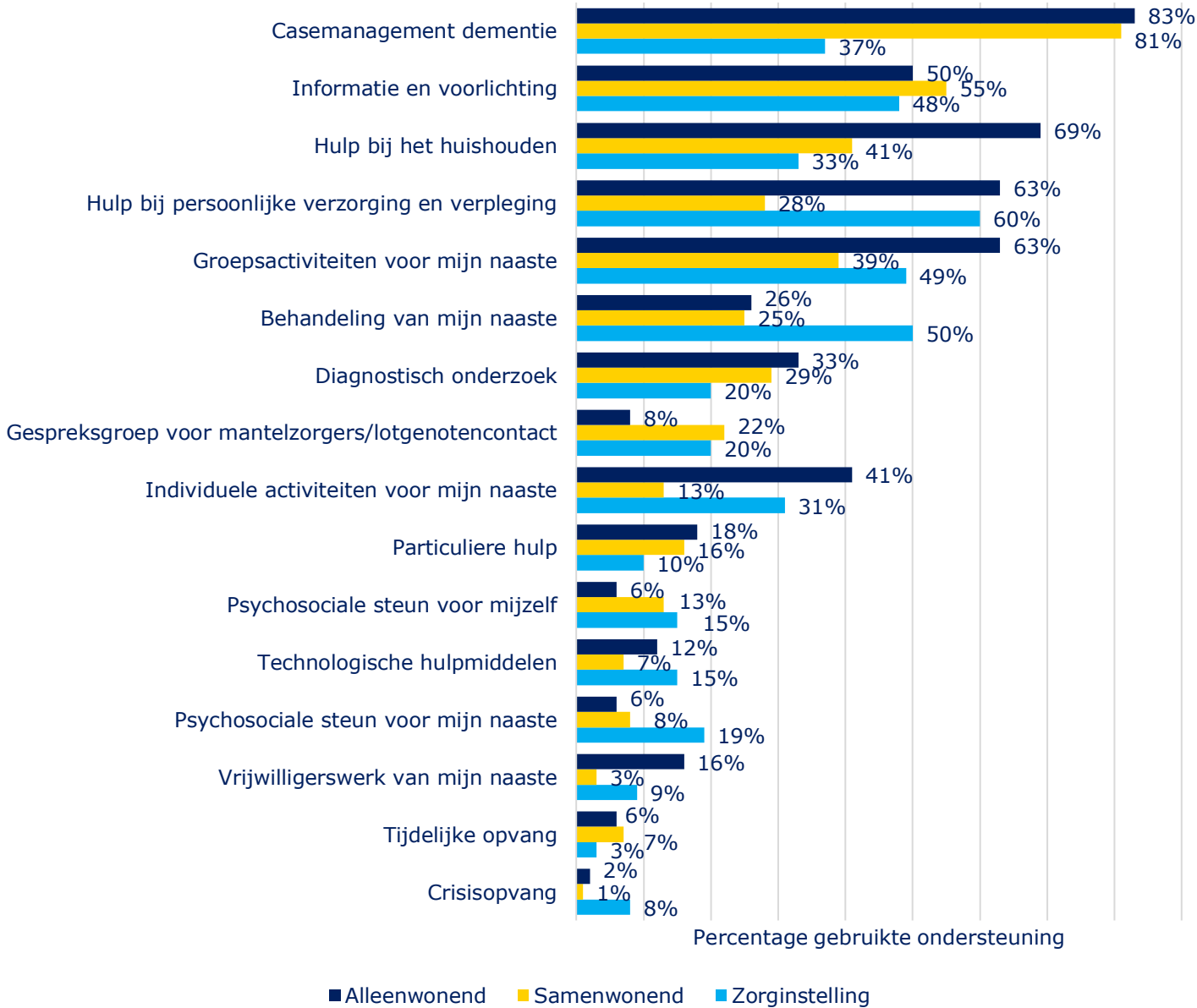
Wat verder opvalt is dat in West-Brabant West en Oost de naaste met dementie vaker in behandeling was en dat mantelzorgers vaker gebruik maakte van groepsgesprekken of lotgenotencontacten. In West-Brabant West maken mantelzorgers minder gebruik (7%) van psychosociale steun dan in West-Brabant Oost (21%) of Nederland (11%).

West-Brabant West: (N= 45/2818)

West-Brabant Oost: (N= 33/2818)

Nederland: (N=2818/3577)

Ondersteuning en zorg waar mantelzorgers of mensen met dementie in Nederland de afgelopen 12 maanden gebruik van maakten (2020)

Ondersteuning en zorg gebruikt door mantelzorgers of mensen met dementie

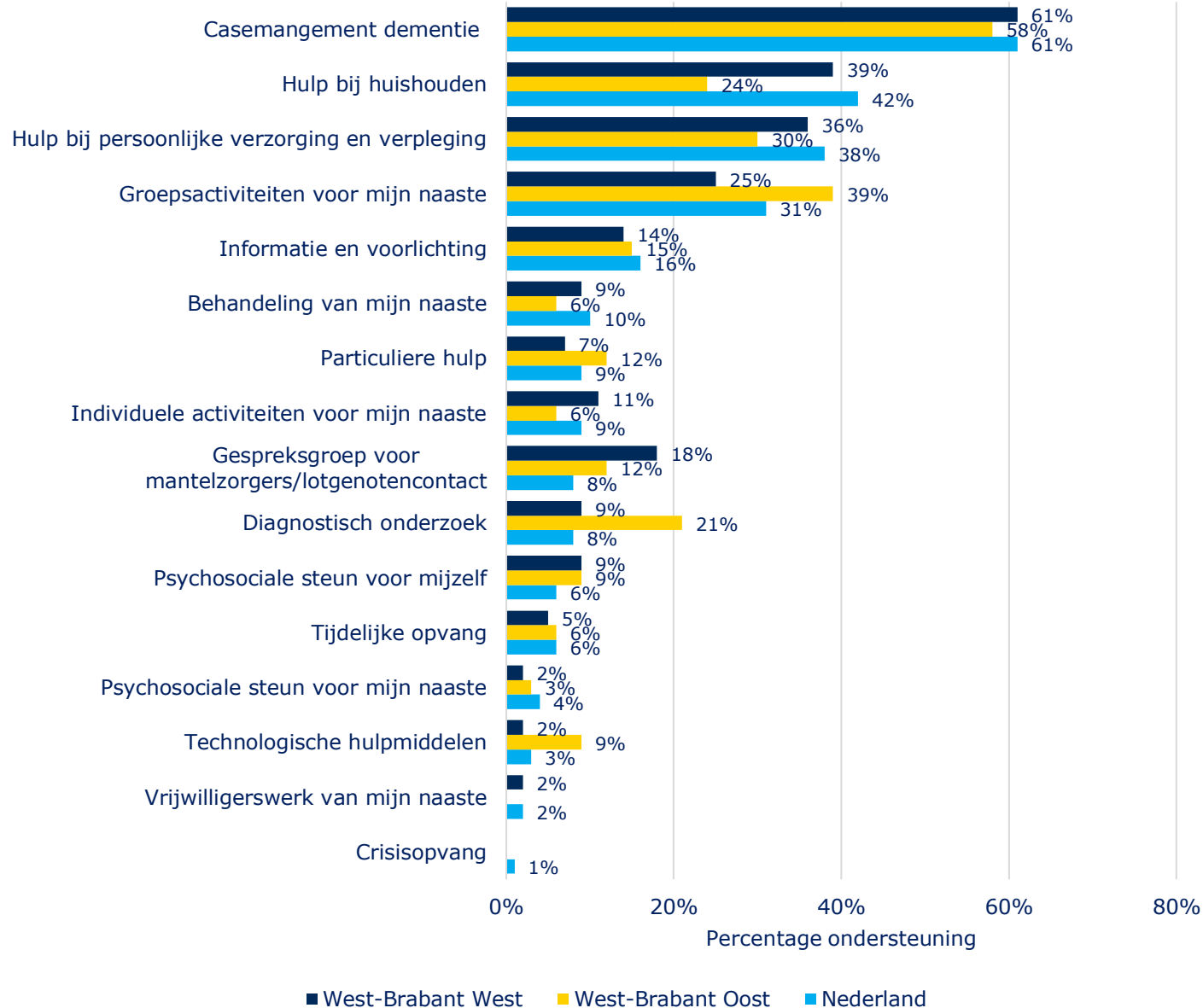
In de figuur is aangegeven hoe in Nederland het gebruik van ondersteuning van mantelzorgers van mensen met dementie of hun naasten met dementie is verdeeld over mensen die samen, alleen of in een verzorgingshuis wonen. Casemanagement dementie wordt het vaakst gebruikt door alleenwonende of samenwonende naasten met dementie (resp. 83% en 81%). Het percentage in een instelling wonende naasten dat gebruik maakt van casemanagement ligt lager (37%).

Onder alleenwonende mensen met dementie wordt het vaakst gebruik gemaakt van hulp in de huishouding door mantelzorgers of hun naasten (69%).

De alleenwonende naasten met dementie nemen vaker deel aan individuele activiteiten (41%) dan naasten met dementie die samen (13%) of in een instelling wonen (31%).

Alleenwonend: (N=927/3577)
 Samenwonend: (N=1894/3577)
 Zorginstelling: (N=754/3577)

Meest noodzakelijke zorg en ondersteuning volgens mantelzorgers om persoon met dementie zo lang mogelijk thuis te laten wonen (2020)

Meest noodzakelijke zorg en ondersteuning

In de figuur wordt aangegeven welke hulp en ondersteuning volgens mantelzorgers het meest noodzakelijk is om hun naaste met dementie zo lang mogelijk thuis te laten wonen. Hierbij worden vooral casemanagement, hulp bij het huishouden en hulp bij persoonlijke verzorging en verpleging genoemd.

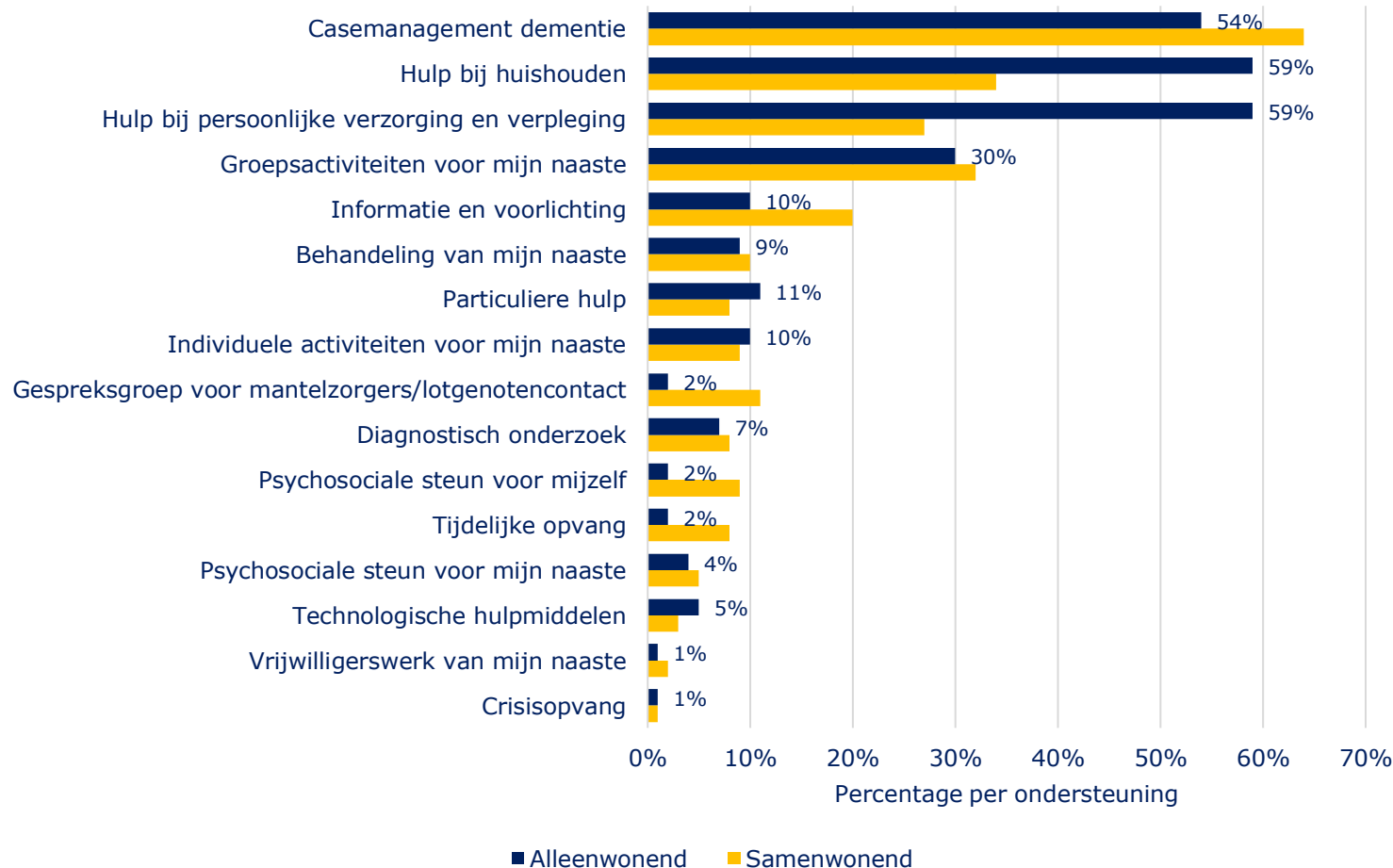

West-Brabant West: (N= 44/2747)

West-Brabant Oost: (N= 33/2747)

Nederland: (N=2747/3577)

Meest noodzakelijke zorg en ondersteuning volgens mantelzorgers in Nederland om persoon met dementie zo lang mogelijk thuis te laten wonen (2020)

Meest noodzakelijke zorg en ondersteuning voor mensen met dementie die alleen wonen of samenwonen.

Wanneer we kijken naar mensen met dementie die alleen of samen wonen, dan zien we dat mantelzorgers van alleenwonenden vooral casemanagement, hulp bij het huishouden en hulp bij persoonlijke verzorging en verpleging als noodzakelijk ervaren terwijl dit bij mantelzorgers van samenwonenden vooral het casemanagement en in mindere mate hulp bij het huishouden en groepsactiviteiten voor de naaste met dementie zijn.

Alleenwonend: (N=929/2823)

Samenwonend: (N=1894/2823)

Waardering professionele zorg

Nederland

West-Brabant West

West-Brabant Oost

Waardering van professionele zorg door mantelzorgers in 2020

De waardering van mantelzorgers van zorg en ondersteuning voor henzelf en/of hun naasten voor het totale aanbod van professionele zorg en ondersteuning. Het cijfer hiervoor is in West-Brabant West (7,1) en West-Brabant Oost (7,2) vergelijkbaar met de waardering van Nederland als geheel (7,2).

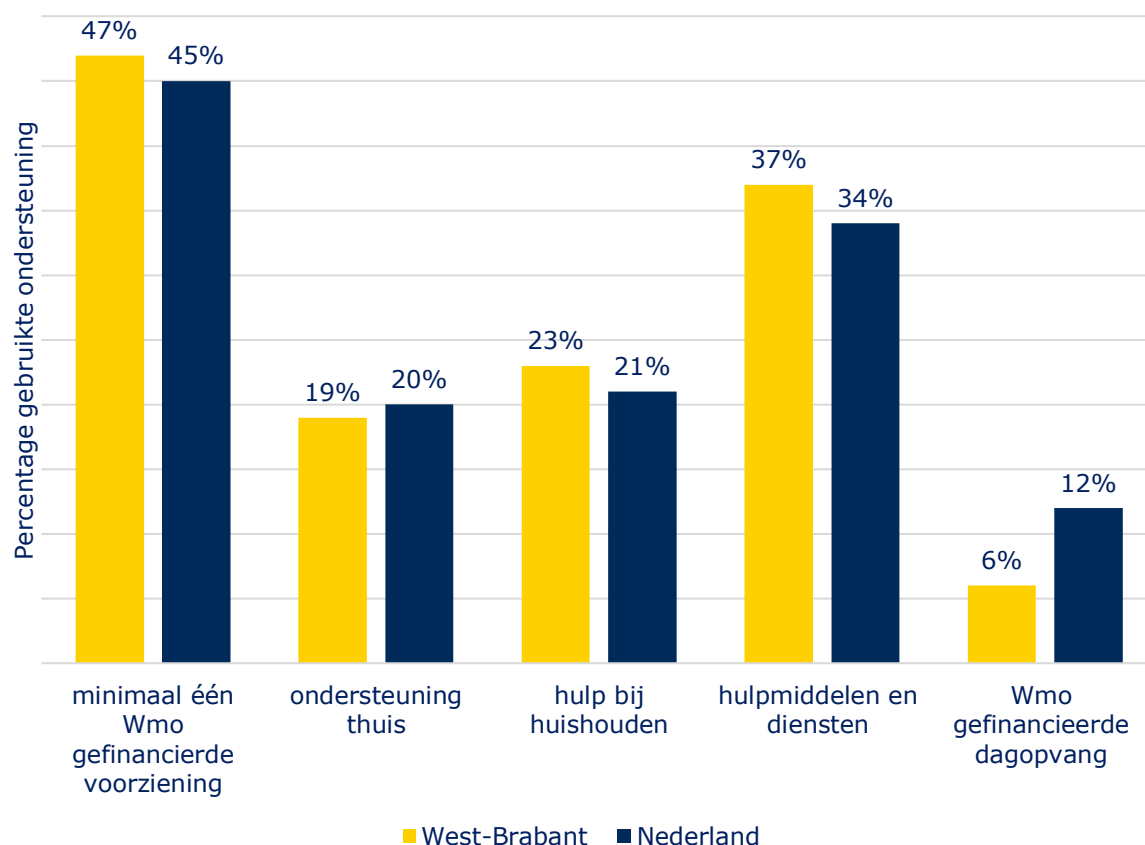
West-Brabant West: (N= 66/3563)

West-Brabant Oost: (N= 49/3563)

Nederland: (N=3563/3577)

Percentage thuiswonende mensen met dementie dat gebruik maakt van maatschappelijke ondersteuning gefinancierd vanuit de Wmo in de vorm van... (2019)

Gebruik maatschappelijke ondersteuning gefinancierd vanuit de Wmo

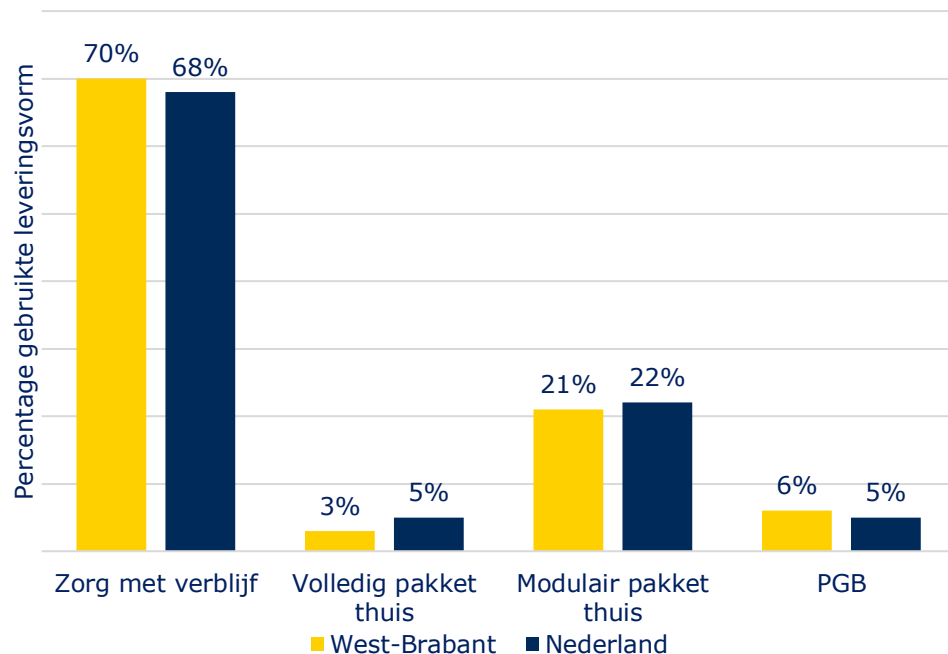
Bijna de helft van de thuiswonende mensen met dementie in de regio West-Brabant maakt gebruik van minimaal 1 Wmo gefinancierde voorziening. Daarbij maakt een op de vijf van de thuiswonende mensen met dementie in West-Brabant gebruik van ondersteuning thuis waar ook dagbesteding en groepsgerichte ondersteuning onder valt. Zowel het gebruik van minimaal 1 Wmo voorziening als het gebruik van de voorziening thuis is vergelijkbaar met het gebruik van voorzieningen in heel Nederland. Daarentegen maakt in West-Brabant 6% gebruik van Wmo gefinancierde dagopvang. Dit percentage is in Nederland als geheel (12%) beduidend hoger.

Onder ondersteuning thuis vallen: persoonlijke begeleiding, persoonlijke verzorging, kortdurend verblijf, dagbesteding en andere groepsgerichte ondersteuning

Onder hulpmiddelen en diensten vallen: woon- en vervoersdiensten en voorzieningen, rolstoelen en overige hulpmiddelen.

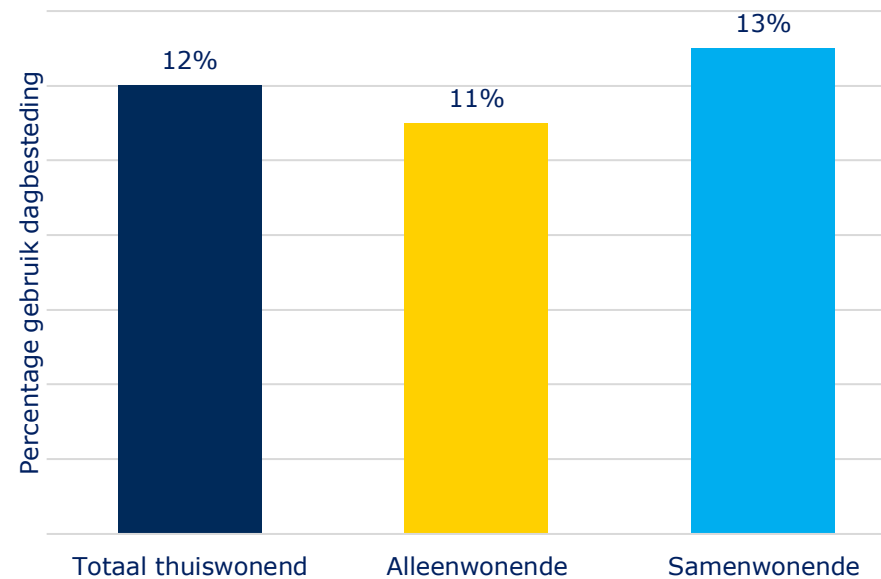
*West-Brabant is hier niet uitgesplitst in West-Brabant West en Oost

Gebruikte Wlz leveringsvormen (2019)

*West-Brabant is hier niet uitgesplitst in West-Brabant West en Oost

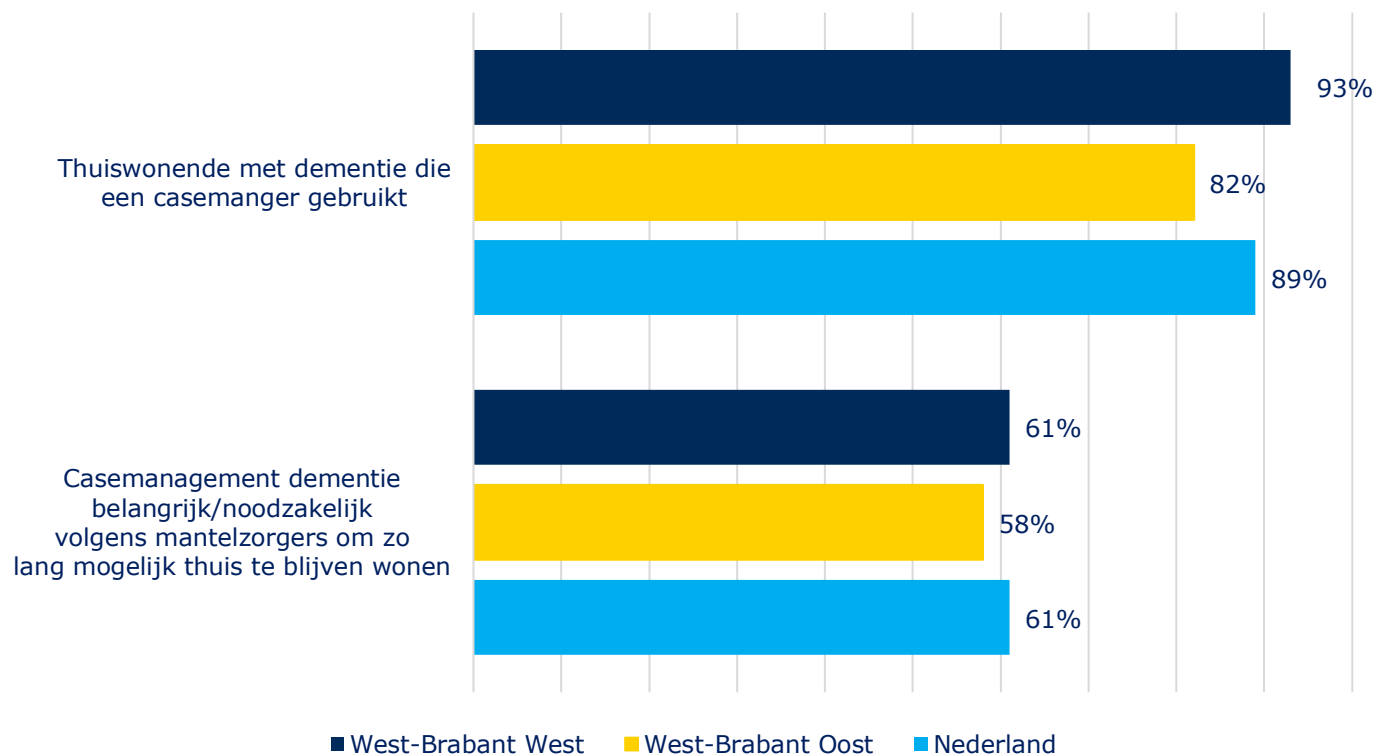
Gebruik van dagbesteding zonder Wlz indicatie gefinancierd vanuit de Wmo in Nederland (2019)

Gebruik van dagbesteding zonder Wlz indicatie gefinancierd vanuit de Wmo in Nederland

In de figuur is het percentage weergegeven van mensen met dementie dat gebruik maakt van dagbesteding zonder Wlz indicatie maar met een Wmo indicatie. De cijfers hiervoor zijn uit 2019 en afkomstig van de website 'dementiezorg voor elkaar'.

Casemanager dementie voor naaste: gebruik en belang/noodzaak

Gebruik en belang/noodzaak van de casemanager

In de bovenste drie staven van de figuur wordt weergegeven welk percentage van de naasten met dementie gebruik maakt van een casemanager voor de regio's West-Brabant West, West-Brabant Oost en Nederland.

In de onderste drie staven van de figuur wordt weergegeven welk percentage van de mantelzorgers de casemanager belangrijk en/of noodzakelijk acht om de naaste zo lang mogelijk thuis te kunnen laten wonen.

West Brabant West: (N= 44/2747)

West Brabant Oost: (N= 33/2747)

Nederland: (N=2747/3577)

REGIOBEELD DEMENTIE

DEEL B: ALTENA & OOSTERHOUT

TEN BEHOEVE VAN PLAN VAN
AANPAK ZINVOLLE DAGACTIVITEITEN
VOOR MENSEN MET DEMENTIE

PROFESSIONALS MET PASSIE / VERBINDEND / BETROKKEN

Totstandkoming regiobeeld – deel B

De afdeling onderzoek van de GGD West-Brabant (GGD WB) heeft in samenwerking met de leden van de projectgroep een vragenlijst ontwikkeld om het bestaande aanbod voor mensen met (beginnende) dementie en/of hun naasten in kaart te brengen. De vragenlijst is verstuurd naar de bij de projectgroep bekende aanbieders in de gemeenten Altena en Oosterhout.

Het doel van de vragenlijst was om zo veel mogelijk zicht te krijgen op welk aanbod er beschikbaar is in deze gemeenten, hoe mensen bij het aanbod terecht komen én hoe het gebruik van het aanbod is. De resultaten dienen als input voor het vormgeven van het plan van aanpak om te komen tot zinvolle dagactiviteiten voor mensen met dementie en mantelzorgers.

In deze vragenlijst is specifiek gevraagd naar groepsaanbod of groepsactiviteiten die vanuit lokale organisaties aangeboden wordt aan mensen met (beginnende) dementie en/of mantelzorgers.

NB

**Het overzicht is niet volledig. Niet alle aanbieders in de gemeente hebben de vragenlijst (volledig) ingevuld. Daarnaast zou er mogelijk een aanbieder kunnen ontbreken die niet bekend was bij de projectgroep.*

***In de resultaten worden de antwoorden gepresenteerd zoals gegeven door de aanbieder.*

Deel B: Altena

Aanbod en omschrijving dagactiviteiten Altena

Drie organisaties in Altena de vragenlijst over het aanbod van dagactiviteiten ingevuld.

Organisatie	Groepsactiviteit	Omschrijving
Dagbesteding Bijzonder	Zinvolle activiteiten in huiselijke sfeer. Samen met andere cliënten onderneemt u leuke activiteiten en werkt u aan uw lichamelijke en mentale gezondheid. Door het kleinschalige karakter is er veel tijd voor persoonlijke aandacht. Sfeer, vertrouwen en veiligheid staan centraal, hier is belangrijk dat men zich thuis voelt.	Denk aan activiteiten die bekende vaardigheden behouden, zoals huishoudelijke taken bijvoorbeeld koken, maar ook nieuwe vaardigheden cliënten te blijven prikkelen, denk hierbij aan creatieve activiteiten als bijvoorbeeld schilderen. Bewegen is ook een vaste activiteit zowel binnen als buiten.
Zorgboerderij D'n Broekse Hoek	Dagbesteding ouderen	Activiteiten aanbieden zoals creatief bezig zijn, (geheugen)spelletjes, voorlezen, huishoudelijke klusjes, buiten wandelen over het park, dieren voeren, zorgen voor de moestuin etc.
Maaswaarden Ouderenzorg	Dagbesteding	Dagbesteding voor cliënten met een WMO of een WLZ indicatie. Zowel voor dementerend als cliënten met een somatische indicatie. De activiteiten zijn in groepsverband maar ook individueel. De activiteiten bestaan uit bewegen, geheugentraining, creatief, zang, koken.

NB In Altena is de vragenlijst niet door alle aanbieders met activiteiten voor mensen met dementie in Altena ingevuld. Dit aanbod is dus niet in het overzicht opgenomen.

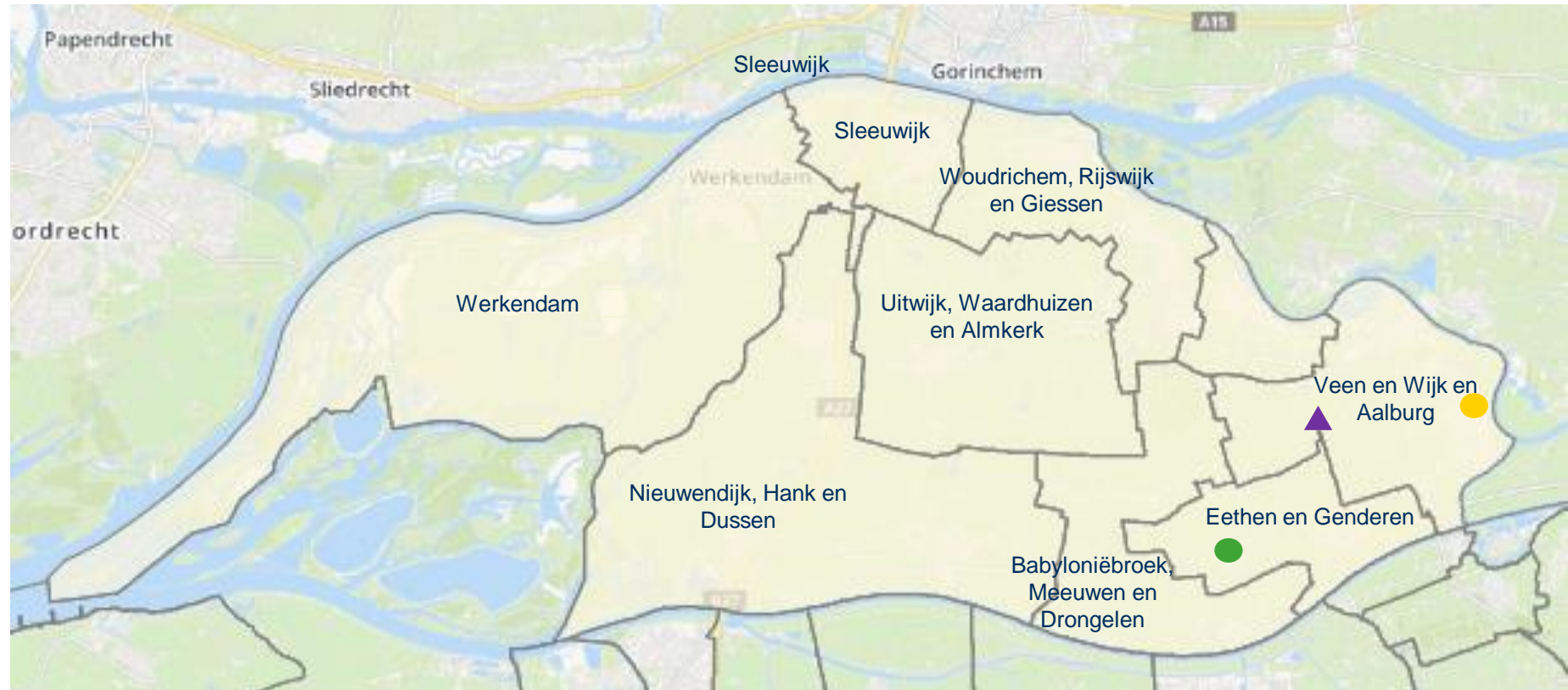
Doelgroepen Dagactiviteiten in Altena

Leeftijden

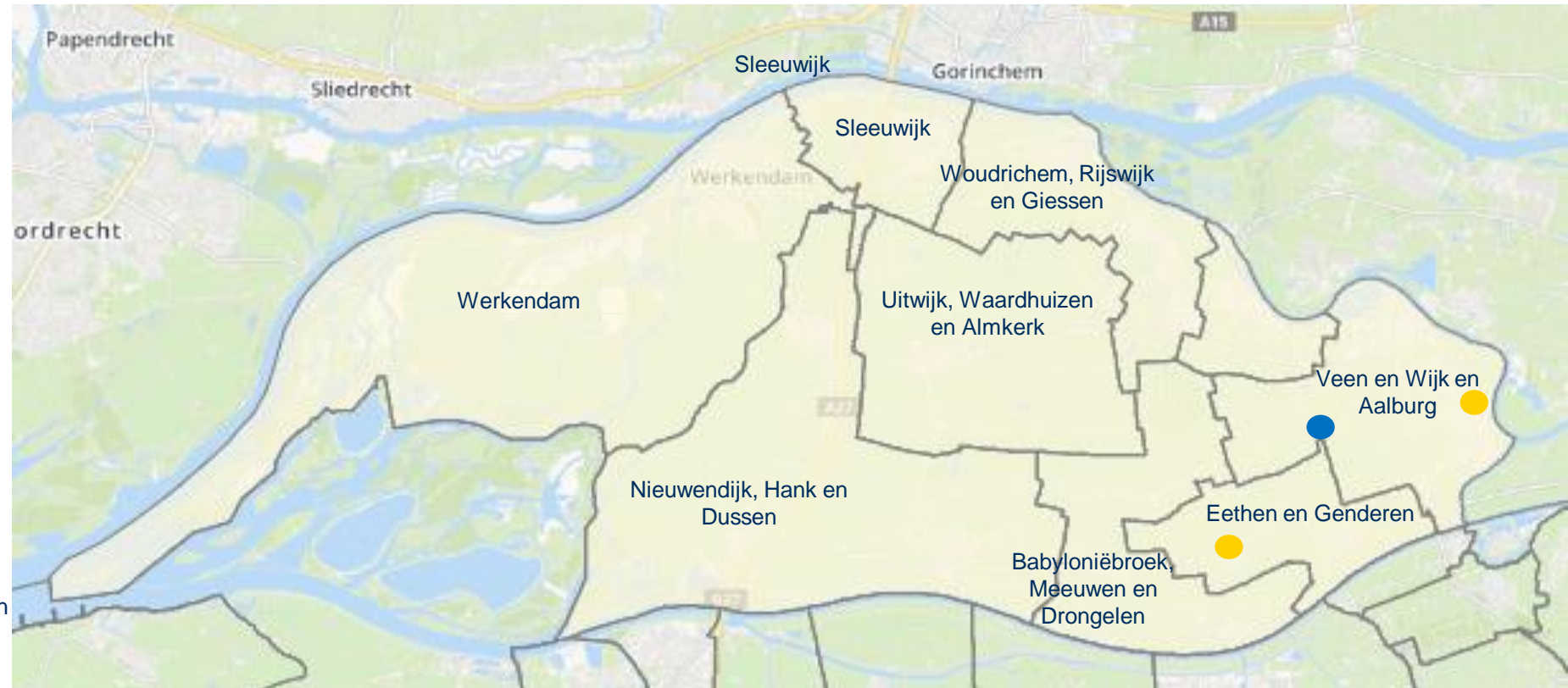
- Voor alle leeftijdsgroepen (<55, 55+, 65+, 75+ en 85+)
- Voor 65-plussers, 75-plussers, en 85-plussers
- Voor 65-plussers

Geslacht

- Meer mannen dan vrouwen
- Meer vrouwen dan mannen

Openingsdagen dagactiviteiten Altena

● Elke dag open (doordeweekse dagen)

● Alleen op maandag, woensdag en donderdag open

Doelgroep dagactiviteiten

Alle drie de activiteiten richten zich op mensen met een zorg- en of ondersteuningsbehoefte, waaronder mensen met dementie. Twee daarvan richten zich specifiek ook op mensen met dementie. De dagactiviteiten richten zich niet op mantelzorgers.

Dagactiviteit	Mensen met dementie	Mensen met dementie en hun naasten	Mensen met een zorg/ondersteuningsbehoefte waaronder mensen met dementie	Anders
Zorgboerderij D'n Broekse Hoek	X		X	
Dagbesteding Bijzonder			X	
Maaswaarden Ouderenzorg	X		X	

Voor iedere dagactiviteit is de leeftijdsgroep van de desbetreffende activiteit uitgevraagd. Organisaties konden hierbij meerdere leeftijdscategorieën kiezen. Eén van de activiteiten wordt voor alle leeftijden georganiseerd.

Dagactiviteit	Jonger dan 55	55-plussers	65-plussers	75-plussers	85-plussers	Alle leeftijden
Zorgboerderij D'n Broekse Hoek			X			
Dagbesteding Bijzonder						X
Maaswaarden Ouderenzorg			X	X	X	

Leeftijdsverdeling deelnemers dagactiviteiten

Naast de uitvraag van de leeftijdsdoelgroep, is gekeken naar de daadwerkelijke leeftijd van de deelnemers. Ook hierbij was het mogelijk meerdere leeftijdscategorieën te kiezen. Zoals te zien in de onderstaande tabel, zijn de deelnemers van de dagactiviteiten vaak ouder dan 75 jaar.

Dagactiviteit	Jonger dan 55	Tussen 55 en 65 jaar	Tussen 65 en 75 jaar	Ouder dan 75 jaar
Zorgboerderij D'n Broekse Hoek			X	X
Dagbesteding Bijzonder	X	X	X	X
Maaswaarden Ouderenzorg				X

Aantal deelnemers

Dagactiviteit	Totaal aantal deelnemers per week	Aantal unieke deelnemers per week
Zorgboerderij D'n Broekse Hoek	42	21
Dagbesteding Bijzonder	31	6 a 7 per dag
Maaswaarden Ouderenzorg	110	28

In de tabel zijn het totaal aantal deelnemers per week en aantal unieke deelnemers per week weergegeven.

Kenmerken dagactiviteiten

Alle dagactiviteiten worden begeleid door een professional in samenwerking met een vrijwilliger.

Twee dagactiviteiten hebben aangegeven dat zij extramuraal zijn. Dit betreft dagbesteding Zorgboerderij Dn Broekse Hoek en Maaswaarden Ouderenzorg. Van Dagbesteding Bijzonder is het onbekend of zij intra- of extramuraal zijn.

Twee van de drie dagactiviteiten zijn niet vrij toegankelijk.

Voor alle dagactiviteiten is een beschikking nodig om hieraan deel te mogen nemen. Dit kan zowel een WMO als een Wlz indicatie zijn. Dagbesteding Bijzonder geeft daarnaast aan dat ze één keer per maand Koffiepraat organiseren waar ook mensen zonder beschikking aan deel kunnen nemen.

Verder geeft Zorgboerderij Dn Broekse Hoek aan dat ook mensen met een PGB of op eigen kosten bij hen terecht kunnen

Dagactiviteit	Vrij toegankelijk	Niet vrij toegankelijk	Beiden
Zorgboerderij D'n Broekse Hoek		X	
Dagbesteding Bijzonder			X
Maaswaarden Ouderenzorg		X	

Dagactiviteit	Geen beschikking	Wmo beschikking	Wlz indicatie
Zorgboerderij D'n Broekse Hoek		X	X
Dagbesteding Bijzonder		X	X
Maaswaarden Ouderenzorg		X	X

Momenten waarop dagactiviteiten worden aangeboden

Verdeling aanbod over de week

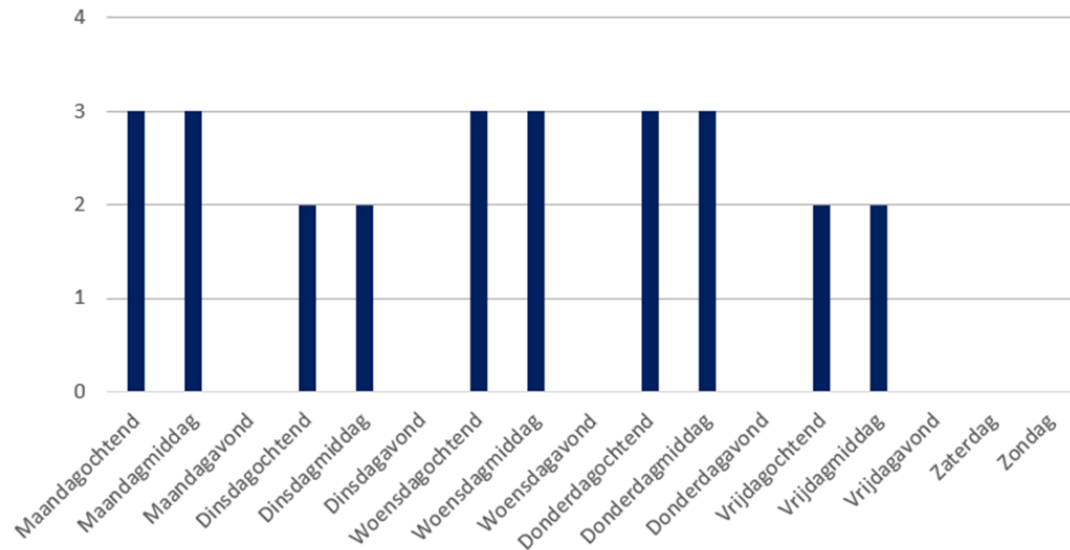
Zoals te zien in de figuur, worden op de maandag, woensdag en donderdag de meeste dagactiviteiten aangeboden. Twee van de drie aanbieders zijn elke dag open.

In het weekend en op doordeweekse avonden vinden er geen dagactiviteiten plaats.

Frequentie dagactiviteiten: Wekelijks en vakantie

Alle dagactiviteiten vinden wekelijks plaats. Twee activiteiten vinden ook tijdens vakantieperiodes plaats (Dagbesteding Bijzonder, Maaswaarden Ouderenzorg). Zorgboerderij Dn Broekse Hoek sluit drie weken gedurende de zomermaanden en een week met Kerst en Oud en Nieuw.

Aantal dagbestedingsactiviteiten per dag

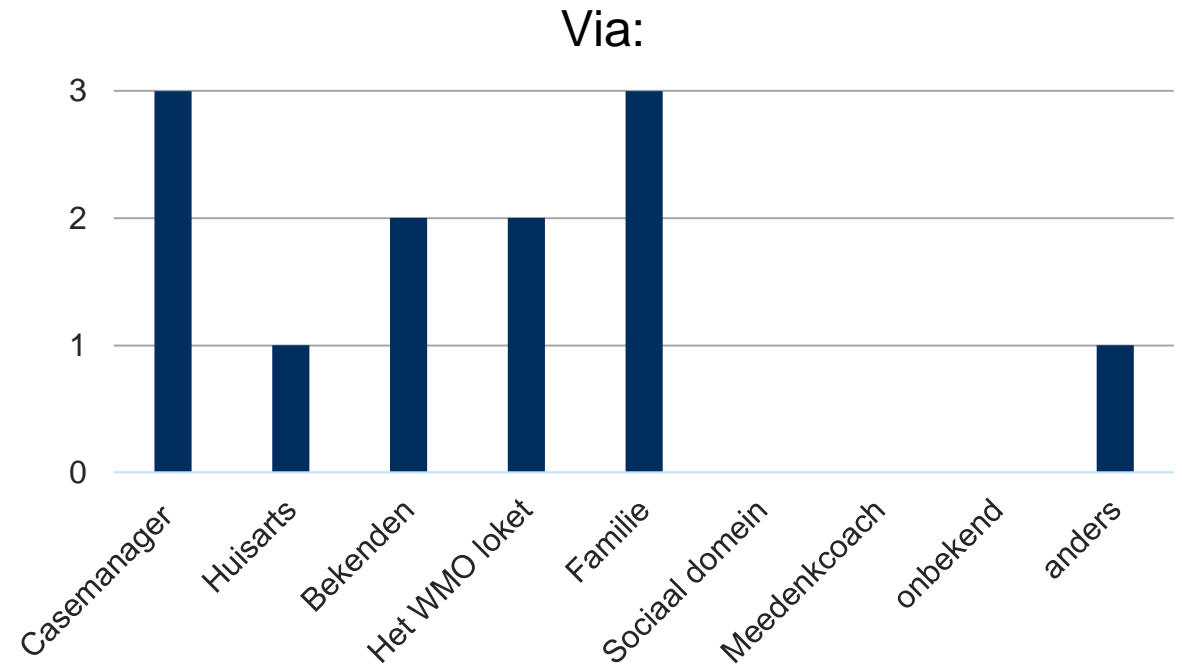

Hoe komen mensen bij de dagactiviteit terecht?

De meeste deelnemers komen bij de activiteiten terecht via familie en casemanagers (N=3).

Bij een dagactiviteit komen mensen bij de activiteit terecht via de huisarts.

Zie voor een overzicht per dagactiviteit de volgende dia.

Hoe komen mensen bij de dagactiviteit terecht?

Een dagactiviteit heeft aangegeven dat mensen ook via een andere weg bij hen terecht komen. Dit is Maaswaarden Ouderenzorg. Deelnemers worden dan door medewerkers van het EMZ op de activiteit geattendeerd.

Dagactiviteit	Casemanager	Huisarts	Bekende	Wmo loket	Familie	Het sociaal team	Meedenkcoach
Zorgboerderij D'n Broekse Hoek	X		X	X	X		
Dagbesteding Bijzonder	X	X	X	X	X		
Maaswaarden Ouderenzorg	X				X		

Vervoer naar dagactiviteit

Deelnemers van de dagactiviteiten komen voornamelijk naar de activiteit via zelfstandig vervoer (N=2), of via vrijwilligers (N=2).

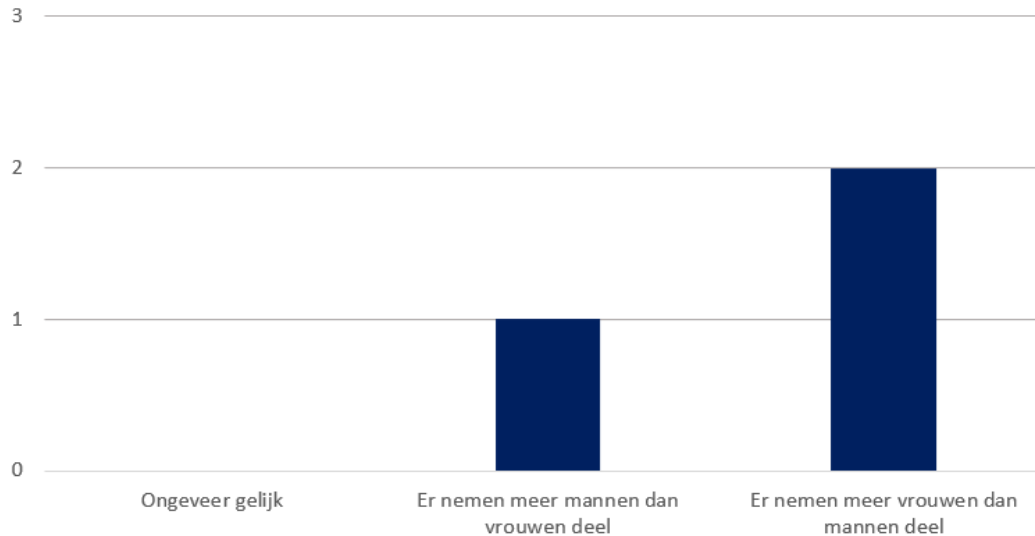
Dagbesteding Maaswaarden Ouderenzorg geeft daarnaast aan dat mensen uit het aangrenzende gebouw door een medewerker worden opgehaald en thuisgebracht.

Dagactiviteit	Deeltaxi	Zelfstandig vervoer	Naasten met eigen vervoer	Automaatje	Vrijwilligers
Zorgboerderij D'n Broekse Hoek					X
Dagbesteding Bijzonder	X	X	X		
Maaswaarden Ouderenzorg		X			X

Achtergrond kenmerken

Verdeling mannen en vrouwen

Bij twee activiteiten (Dagbesteding Bijzonder, Maaswaarden Ouderenzorg) nemen er meer vrouwen dan mannen deel aan de activiteit. Eén activiteit (Zorgboerderij Dn Broekse Hoek) wordt door meer mannen bezocht dan door vrouwen.

Migratieachtergrond

Twee van de drie (Maaswaarden Ouderenzorg en Zorgboerderij Dn Broekse Hoek) dagactiviteiten hebben deelnemers met een Nederlandse achtergrond. Bij één dagactiviteit (Dagbesteding Bijzonder) zijn er zowel deelnemers met een Nederlandse achtergrond als deelnemers met een niet-Westerse migratieachtergrond.

Achtergrond deelnemers	Aantal dagactiviteiten
Deelnemers met Nederlandse achtergrond	2
Deelnemers met zowel een Nederlandse achtergrond als deelnemers met een niet Westerse migratieachtergrond	1

Redenen voor uitval

Bij Dagbesteding Bijzonder zijn er verschillende redenen waarom er sprake is van uitval. Voor de twee dagactiviteiten die “anders” hebben aangegeven is dit door opname in een verpleeghuis/ zorginstelling (Zorgboerderij Dn Broekse Hoek en Maaswaarden Ouderenzorg) óf overlijden (Zorgboerderij Dn Broekse Hoek).

Dagactiviteit	Vanwege ziekte of achteruitgang van lichamelijke gezondheid	Vanwege achteruitgang van de geestelijke gezondheid	Taalbarrière	Omdat zij niet in de groep passen	Vanwege problemen met vervoer naar de locatie	Anders
Zorgboerderij D'n Broekse Hoek						x
Dagbesteding Bijzonder	x	x		x		
Maaswaarden Ouderenzorg						x

Deel B: Oosterhout

1. Aanbod voor mensen met dementie Oosterhout

Aanbod dagactiviteiten Oosterhout

Drie organisaties in Oosterhout hebben de vragenlijst over het aanbod van dagactiviteiten ingevuld. Deze organisaties verzorgen in totaal 4 dagactiviteiten voor mensen met dementie in Oosterhout en 1 activiteit voor de mantelzorgers van mensen met dementie, zijn enkele aspecten van de dagactiviteiten meegenomen in het regiobeeld, om dit beeld zo compleet mogelijk te maken.

Organisatie	Groepsactiviteit	Omschrijving
Surplus Welzijn	De ontmoetingsplek	Op dinsdag en donderdagochtend van 10.00-12.00 zijn verschillende activiteiten in De Slotjes voor mensen met geheugenproblematiek en/of hun partner/mantelzorger. Centraal staan ontspanning, ontmoeten, en delen, niets is verplicht.
Surplus Welzijn	Alzheimer café	Alzheimer café, een ontmoeting staat centraal, er kan iemand komen om voorlichting te geven over een onderwerp, er worden sprekers uitgenodigd die vanuit kennis betreffende dementie spreken,
Floralia Park	wij hebben geen groepsactiviteiten. wij zijn een voorliggende voorziening. cliënten (vrijwilligers) draaien mee met werkzaamheden in de tuin, onderhoud gebouwen, onderhoud gereedschappen, atelier (creatief) of horeca	Doel is het hebben van een zinvolle daginvulling en/of ondersteunen van mantelzorgers.
Thebe Begeleiding	Buurtkamer Oosterhout	Buurtkamer is een inloop in het voorliggende veld voor alle kwetsbare burgers van Oosterhout. Hier wordt door mantelzorgers hun partner/ familielid met beginnende Dementie soms gebracht ter ontlasting van de zorg en even een moment voor zich zelf. Er is geen "aanbod" in de zin van vaste patronen, de insteek is het bieden van een gezellige dag die ingevuld kan worden na behoefte. Er is één professional aanwezig en 1 of 2 vrijwilligers. Twee dagen in de week op maandag en woensdag

NB In Oosterhout is de vragenlijst niet door alle aanbieders met activiteiten voor mensen met dementie in Oosterhout ingevuld. Dit aanbod is dus niet in het overzicht opgenomen.

Doelgroepen Dagactiviteiten in Oosterhout

Leeftijden

 Voor alle leeftijdsgroepen (<55, 55+, 65+, 75+ en 85+)

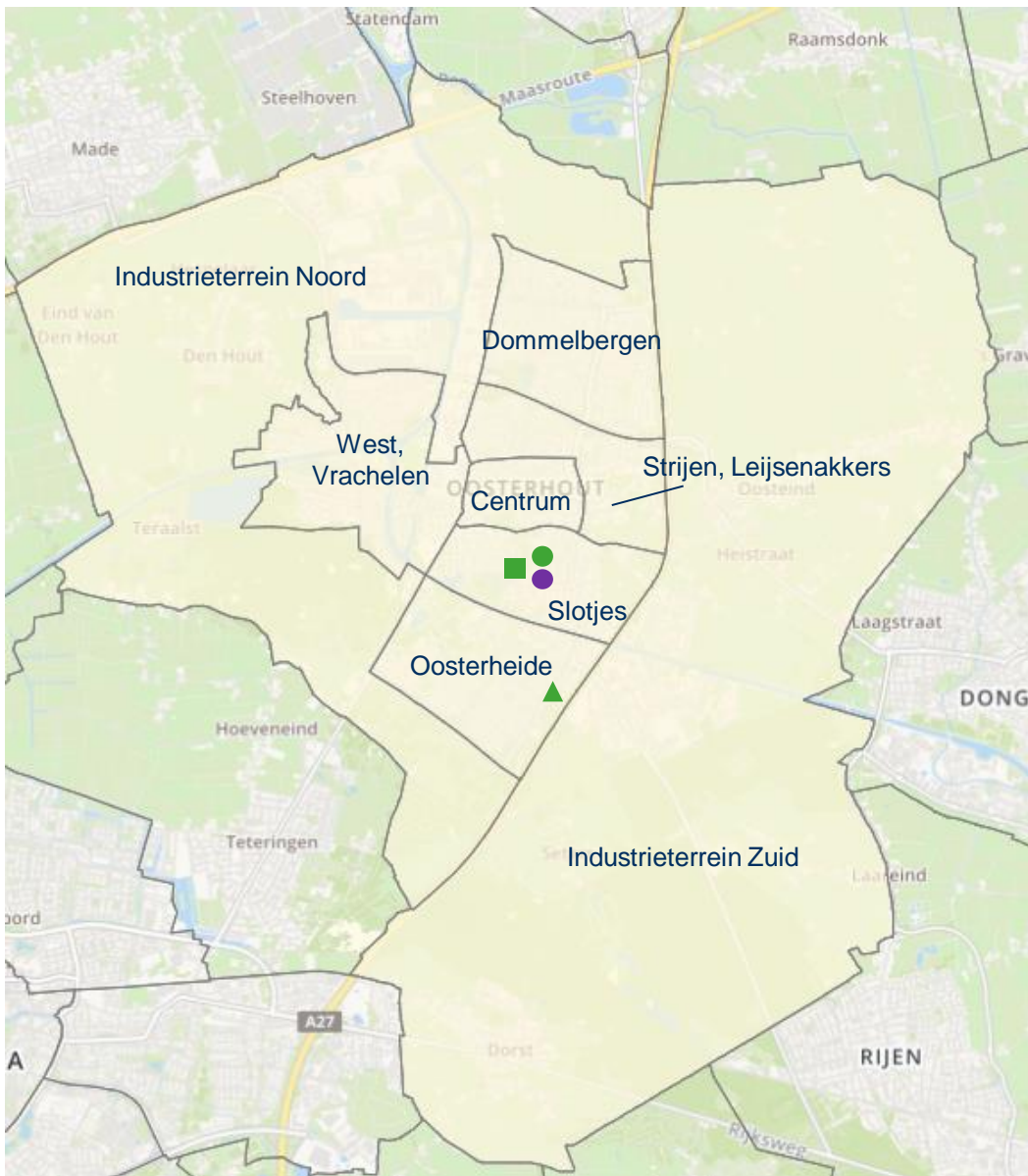
 Voor 55-plussers

Geslacht

 Meer mannen dan vrouwen

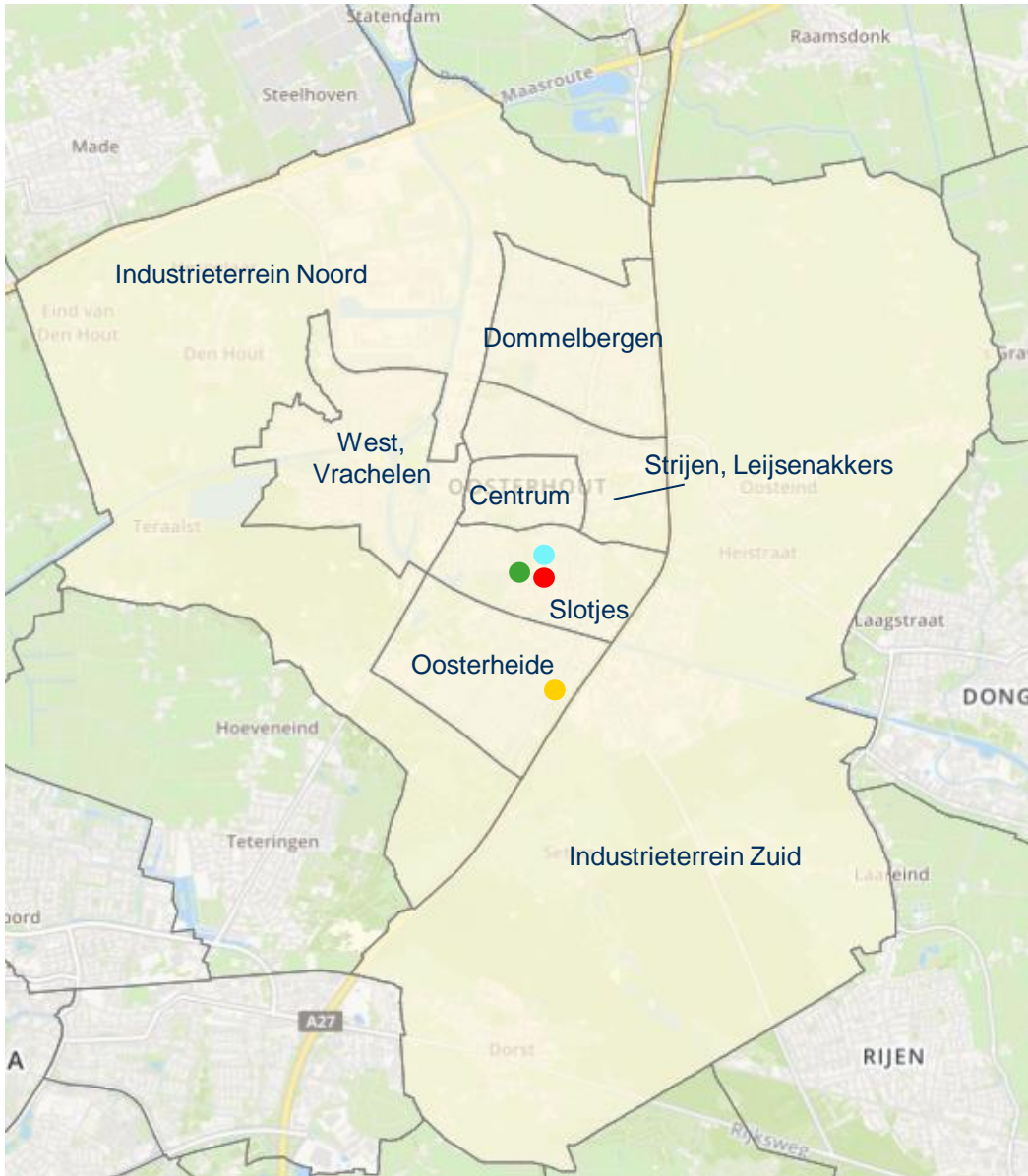
 Meer vrouwen dan mannen

 Ongeveer gelijk

Openingsdagen dagactiviteiten Oosterhout

- Elke dag open (ook in het weekend)
- Alleen op maandag en woensdag open
- Alleen op dinsdag en donderdag open
- Alleen op maandag open

Doelgroep dagactiviteiten

Dagactiviteit	Mensen met dementie	Mensen met dementie en hun naasten	Mensen met een zorg/ondersteuningsbehoefte waaronder mensen met dementie	Mantelzorgers van mensen met dementie	Mantelzorgers waaronder mantelzorgers van mensen met dementie	Anders
Surplus Welzijn, De Ontmoetingsplek	X	X	X	X		X
Surplus Welzijn, Alzheimer Café		X		X		X
Florialiapark						X
Thebe Begeleiding, De Buurtkamer	X	X		X	X	X

De meeste activiteiten in Oosterhout richten zich op mensen met dementie en hun naasten/mantelzorgers (N=3). De dagactiviteit in het Floraliapark is voor iedereen die een zinvolle dagbesteding zoekt en minimaal 18 jaar oud is. In het Alzheimer Café komen ook netwerkpartners. Daarnaast zijn ook mensen die meer willen weten over Alzheimer er welkom. Bij de Buurtkamer is sprake van een brede inloop van mensen, denk aan GGZ, NAH en LVB.

Leeftijdsgroep dagactiviteiten

Dagactiviteit	Jonger dan 55	55-plussers	65-plussers	75-plussers	85-plussers	Alle leeftijden
Surplus Welzijn, De Ontmoetingsplek		X				
Surplus Welzijn, Alzheimer Café						X
Florialiapark						X
Thebe Begeleiding, De Buurtkamer						X

Voor iedere dagactiviteit is uitgevraagd wat de leeftijdsgroep van de desbetreffende activiteit is. Organisaties konden hierbij meerdere leeftijdscategorieën kiezen. Zoals te zien in de tabel, worden drie van de vier activiteiten in Oosterhout worden voor alle leeftijden georganiseerd.

Leeftijdsverdeling deelnemers dagactiviteiten

Dagactiviteit	Jonger dan 55	Tussen 55 en 65 jaar	Tussen 65 en 75 jaar	Ouder dan 75 jaar
Surplus Welzijn, De Ontmoetingsplek		X	X	X
Surplus Welzijn, Alzheimer Café		X	X	X
Florialiapark				X
Thebe Begeleiding, De Buurtkamer		X	X	

Naast de uitvraag van de leeftijdsdoelgroep, is gekeken naar de daadwerkelijke leeftijd van de deelnemers. Ook hierbij was het mogelijk meerdere leeftijdscategorieën te kiezen. Zoals in onderstaande tabel is te zien, zijn deelnemers van de dagactiviteiten meestal ouder dan 55 jaar.

Aantal deelnemers

Dagactiviteit	Totaal aantal deelnemers per week	Aantal unieke deelnemers per week
Surplus Welzijn, De Ontmoetingsplek	26	17
Surplus Welzijn, Alzheimer Café	-	18 per maand
Florialiapark	130	67
Thebe Begeleiding, De Buurtkamer	Ca. 35	Ca. 15

Het totaal aantal deelnemers per week en aantal unieke deelnemers per week zijn weergegeven in de tabel.

Kenmerken dagactiviteiten

Dagbesteding wordt begeleidt door:	Aantal dagactiviteiten:
Vrijwilliger	-
Professional	-
Een professional i.s.m. een vrijwilliger	2
Anders	
• Vrijwilligers die vallen onder een professional	1
• Dementieketen Oosterhout: verschillende expertise aanwezig die onderwerp Alzheimer Café voorbereiden. Vrijwilligers kunnen tijdens de avond zelf ondersteunen, maar er zal ook altijd een professional aanwezig zijn	1

De meeste dagactiviteiten worden begeleid door een professional in samenwerking met een vrijwilliger.

Kenmerken dagactiviteiten

De activiteiten in het Floraliapark zijn extramuraal. De overige activiteiten vinden plaats in het voorliggend veld of worden georganiseerd vanuit een activiteitscentrum.

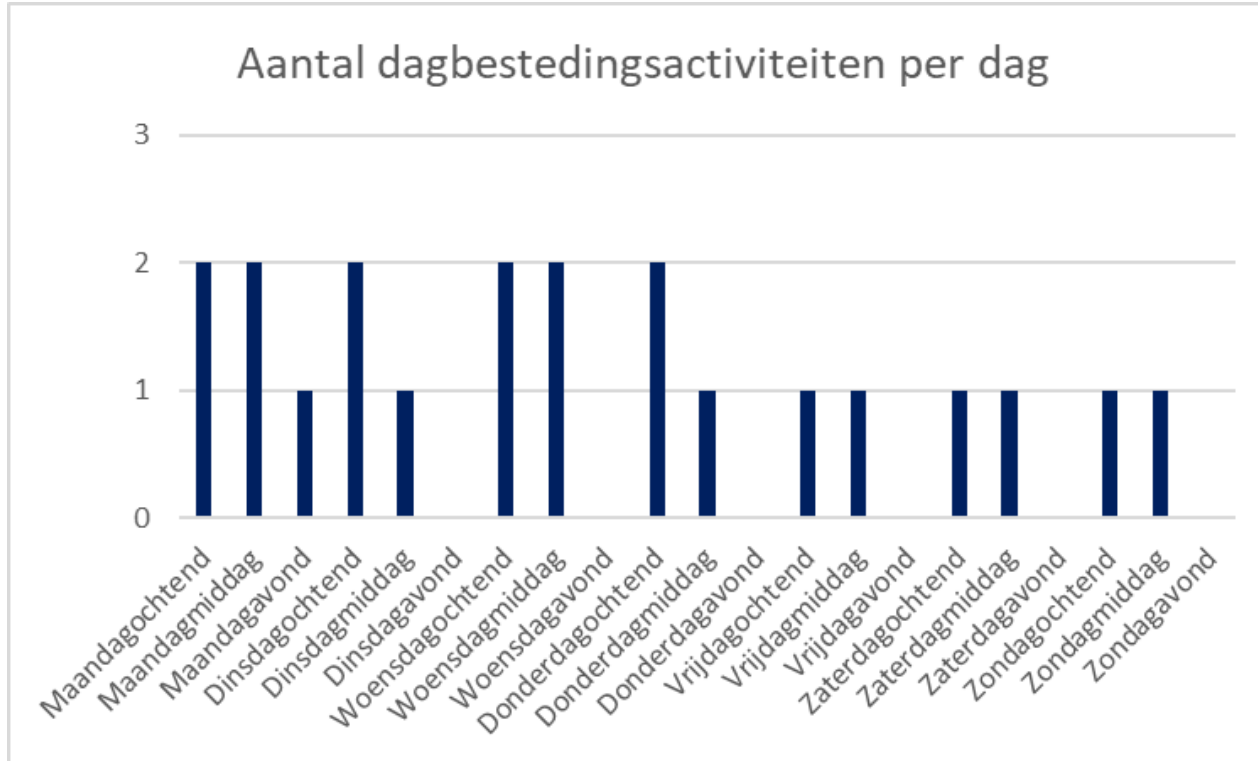
Intramuraal/extramuraal:	Aantal dagactiviteiten:
Intramuraal	0
Extramuraal	1
Anders, namelijk	
• Activiteit in voorliggend veld	1
• Activiteitscentrum	2

De aangeboden dagactiviteiten zijn allen vrij toegankelijk.

Vrij toegankelijk/niet vrij toegankelijk	Aantal dagactiviteiten:
Vrij toegankelijk	4
Niet vrij toegankelijk	0
Beiden	0

Om deel te nemen aan de activiteiten is bij geen van de activiteiten een beschikking nodig.

Momenten waarop dagactiviteiten worden aangeboden

Zoals te zien in de figuur, worden op de doordeweekse ochtenden en middagen de meeste dagactiviteiten aangeboden. In de avonden en in het weekend vinden over het algemeen de minste activiteiten plaats.

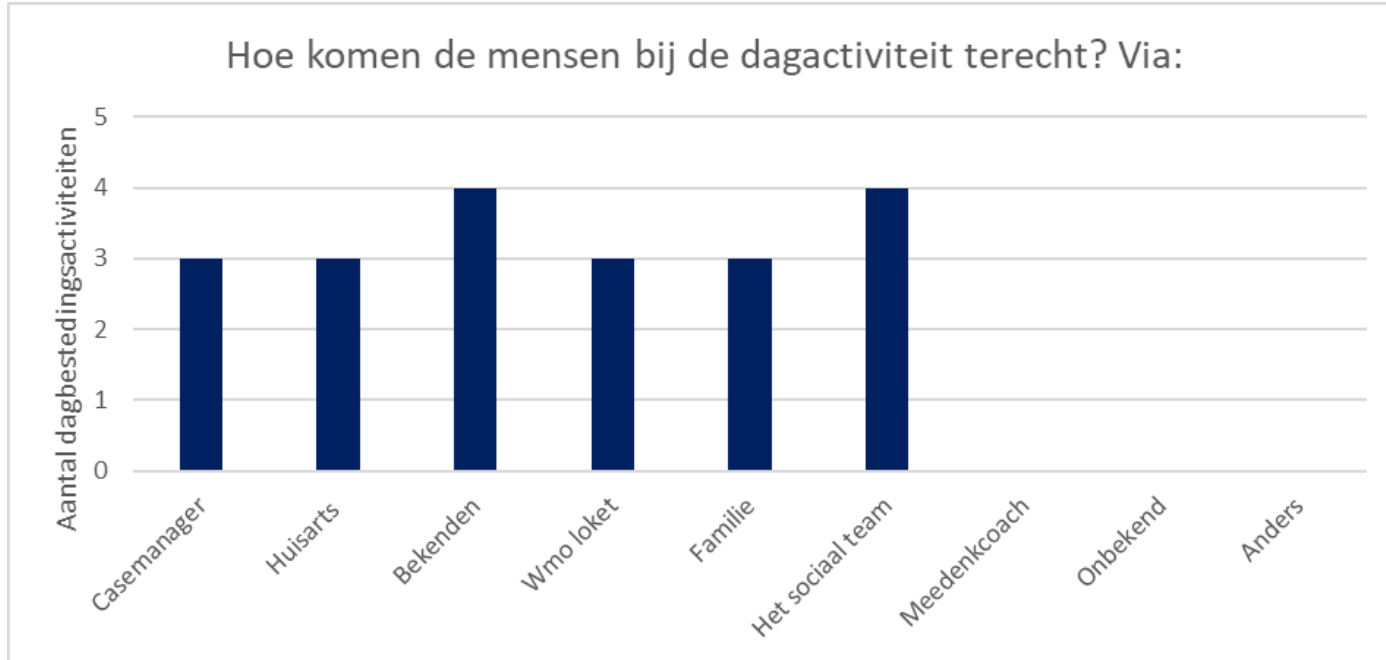
Frequentie dagactiviteiten: Wekelijks en vakantie

Vindt de dagactiviteit wekelijks plaats?	Aantal dagactiviteiten:
Ja	3 (De ontmoetingsplek, Floraliapark, De Buurtkamer)
Nee, licht toe	
Alzheimer Café is iedere laatste maandag van de maand	1 (Alzheimer Café)

Het merendeel van de activiteiten vindt wekelijkse plaats. Het Alzheimer Café wordt eens per maand georganiseerd. Daarnaast gaan de meeste activiteiten tijdens vakantieperiodes door. Het Alzheimer Café is in juli en augustus gesloten.

Vindt de dagactiviteit tijdens vakantieperiode plaats?	Aantal dagactiviteiten
Ja	3 (De ontmoetingsplek, Floraliapark, De Buurtkamer)
Nee, licht toe	
In juli en augustus vindt er geen Alzheimer Café plaats	1 (Alzheimer Café)

Hoe komen mensen bij de dagactiviteit terecht?

De meeste deelnemers komen bij de activiteiten terecht via bekenden en het sociaal team (N=4).

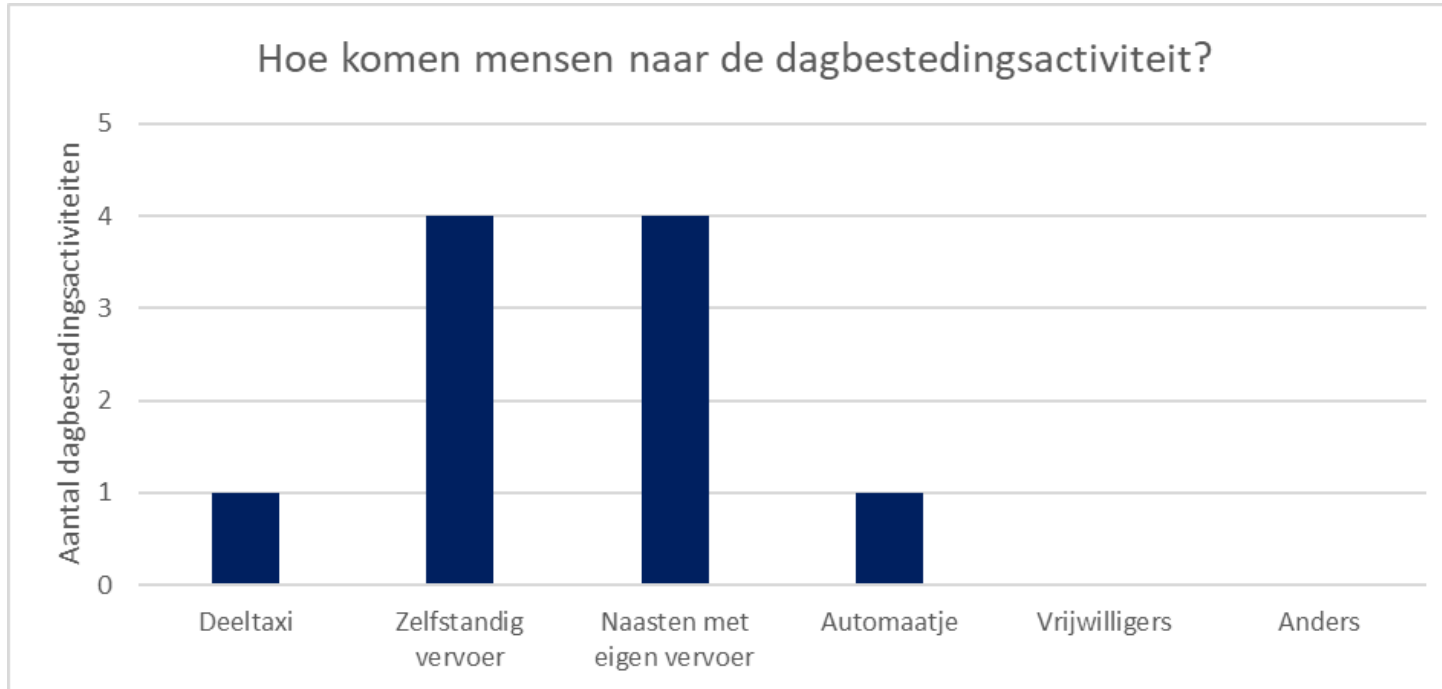
Zie voor een overzicht per dagactiviteit de volgende dia.

Hoe komen mensen bij de dagactiviteit terecht?

De tabel toont dat deelnemers door verschillende hulp- en zorgverleners en hun netwerk op het aanbod worden geattendeerd.

Dagactiviteit	Casemanager	Huisarts	Bekenden	Wmo loket	Familie	Het sociaal team
Surplus Welzijn, De ontmoetingsplek	X	X	X	X	X	X
Surplus welzijn, Alzheimer Café	X	X	X	X	X	X
Florialiapark			X	X	X	X
Thebe begeleiding, De Buurtkamer	X	X	X			X

Vervoer naar dagactiviteit

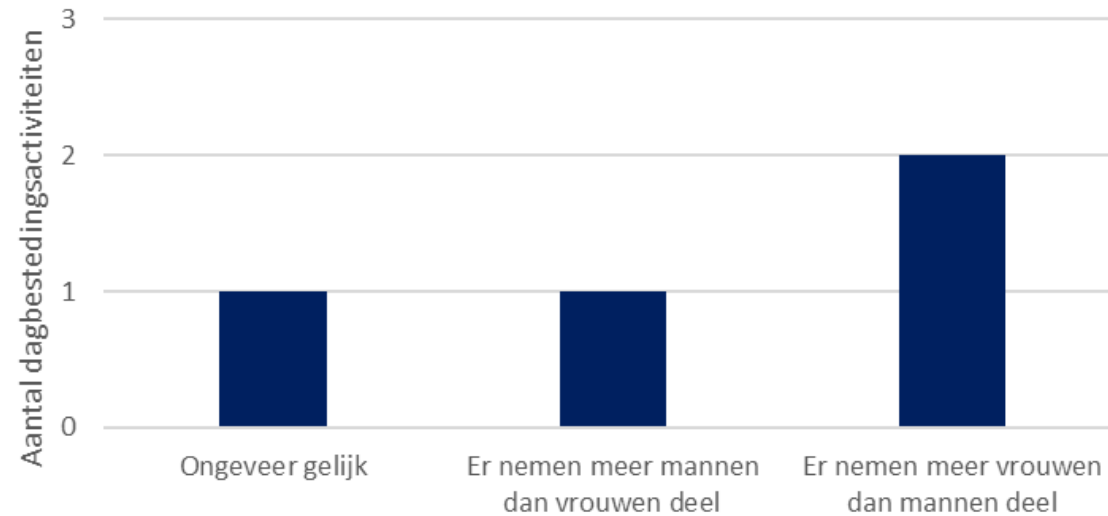
Deelnemers van de dagactiviteiten komen voornamelijk naar de activiteit via zelfstandig vervoer en naasten met eigen vervoer (N=4).

Zie voor een overzicht per dagactiviteit de volgende dia.

Vervoer naar dagactiviteit

Dagactiviteit	Deeltaxi	Zelfstandig vervoer	Naasten met eigen vervoer	Automaatje	Vrijwilligers
Surplus Welzijn, De Ontmoetingsplek	X	X	X	X	
Surplus Welzijn, Alzheimer Café		X	X		
Floraliapark		X	X		
Thebe begeleiding, De Buurtkamer		X	X		

Verdeling mannen & vrouwen

Bij het Alzheimer Café is de verdeling tussen mannen en vrouwen ongeveer gelijk. Er nemen meer vrouwen dan mannen deel aan de activiteiten op de Ontmoetingsplek en in de Buurtkamer. Aan de activiteiten in het Floraliapark nemen meer mannen dan vrouwen deel.

Migratieachtergrond

Achtergrond deelnemers	Aantal dagactiviteiten:
Deelnemers met Nederlandse achtergrond	4
Deelnemers met zowel een Nederlandse achtergrond als Westerse migratieachtergrond	0
Deelnemers met zowel een Nederlandse achtergrond, Westerse migratieachtergrond als niet Westerse migratieachtergrond	0

Aan de dagactiviteiten nemen deelnemers met een Nederlandse achtergrond (N=4) deel. Deelnemers met een Westerse of niet-Westerse migratieachtergrond, zijn er over het algemeen niet.

Redenen voor uitval

Achtergrond deelnemers	Aantal dagactiviteiten:
Vanwege ziekte of achteruitgang van lichamelijk gezondheid	3
Vanwege achteruitgang van de geestelijke gezondheid	4
Omdat zij niet in de groep passen	0
Vanwege problemen met vervoer naar de locatie	0
Taalbarrière	0
Anders, namelijk	2

De meest voorkomende redenen voor uitval van deelnemers zijn achteruitgang van de geestelijke gezondheid (N=4) en de lichamelijke gezondheid (N=3).

Dagactiviteit	Vanwege ziekte of achteruitgang van lichamelijk gezondheid	Vanwege achteruitgang van de geestelijke gezondheid	Taalbarrière	Omdat zij niet in de groep passen	Vanwege problemen met vervoer naar de locatie
Surplus Welzijn, De Ontmoetingsplek	X				X
Surplus Welzijn, Alzheimer Café Floraliapark		X			X
Thebe begeleiding, De Buurtkamer					X

Over de volgende dagactiviteit werden nog andere redenen voor uitval genoemd:

- Surplus Welzijn, De ontmoetingsplek: Verhuizen of overlijden

2. Aanbod voor mantelzorgers van mensen met dementie Oosterhout

Omschrijving activiteit specifiek voor mantelzorgers van naasten met dementie

Dementie en Nu van Surplus Welzijn

Omschrijving: Handvatten geven aan mantelzorger die zorgt voor naaste met dementie m.b.t.:

- Invoelen en beleving van mensen met dementie;
- Communiceren met de persoon met dementie;
- Omgaan met zorg, dag invulling, dagbesteding, sociale kaart;
- Omgaan met gedrag;
- Omgaan met financiën;
- Omgaan met veiligheid;
- Omgaan en communiceren met familie en omgeving.

Doelgroep: alle leeftijdsgroepen. Voor mantelzorgers voor mensen met dementie.

Begeleiding: door een professional.

Toegang tot voorziening: Het betreft een voorziening in het voorliggend veld. Vrij toegankelijk. Deelnemers hebben geen beschikking vanuit Wmo of Wlz nodig.

Locatie: slotjesveld 15, 4902 ZP Oosterhout

Momenten van aanbod: dinsdagochtend en donderdagavond.
De cursus wordt 4x per jaar gegeven en bestaat uit 7 à 10 bijeenkomsten van 2 uur, afgestemd op groeps grootte. De activiteiten vinden ook in de vakantieperiode plaats.

Beschrijving aantallen deelnemers en kenmerken daadwerkelijke deelnemers

Aantal deelnemers per week: 6 tot 10 deelnemers per groep (schatting)

Aantal unieke deelnemers: 6 tot 10 deelnemers per groep (schatting)

De leeftijd van de deelnemers is wisselend. Mantelzorgers zijn er van alle leeftijden (dochters, zonen, partner, vader, moeder). De meeste deelnemers zijn 30 à 40 plus. De achtergrond van de deelnemers is wisselend, maar overwegend deelnemers met een Nederlandse achtergrond. Vaker zijn er meer vrouwen aanwezig, maar ook dit wisselt per groep. Soms zijn er gelijke aantallen tussen mannen en vrouwen.

Deelnemers komen bij het aanbod terecht via: casemanager dementie, de huisarts en/of praktijkondersteuner van de huisarts, bekenden, het Wmo loket, via familie of het sociaal team.

Vervoer: deelnemers komen zelfstandig naar de locatie.

Deelnemers stoppen met deelname aan de activiteit vanwege ziekte of achteruitgang van hun lichamelijke gezondheid, achteruitgang van hun geestelijke gezondheid, omdat zij niet in de groep passen/ niet op hun plek zitten of teveel andere afspraken waardoor iemand teveel bijeenkomsten moet missen.

Bijlage 1: Berekening migratieachtergrond

	Westerse migratieachtergrond	Niet-westerse migratieachtergrond	Geen migratieachtergrond	Totaal
Nederland	1828645	2392060	13186880	17407585
Aantal mensen met dementie in Nederland	28000	14000	238000	280000
Aanname: kans op dementie per migratie achtergrond	1,5%	0,6%	1,8%	

Toelichting:

O.b.v. het aantal mensen met een migratieachtergrond in Nederland in 2020 en het aantal mensen met dementie in Nederland in 2020 is de kans op dementie berekend van mensen met een migratieachtergrond. Het betreft hier een aanname omdat er geen rekening is gehouden met factoren als geslacht en leeftijdsverdeling van de mensen met een migratieachtergrond. De voor 2020 berekende kansen zijn ook gebruikt voor de prognoseberekningen van 2025, 2030 en 2040.

Bij de berekening gebruikte bronnen:

- *Prognosegegevens uit het factsheet 'mensen met dementie per gemeente 2020 over de ontwikkeling van dementie*
- *CBS gegevens 'Tabel 2: Bevolking; migratieachtergrond, generatie, leeftijd, regio, 1 januari. Gewijzigd op 9 juni 2022*

Colofon

Uitgave

Team onderzoek van de GGD West-Brabant

Datum

6 september 2022

Tekst en grafieken

Sandra Kuiper, Manon Leemans, Jylka Koers, Marloes Doeswijk, Marjolein Stoopendaal, Linda van Loon, Caroline Kruyt

Lay-out en vormgeving

Karin de Vries

